

Y Llyfr Gweddi Gyffredin i'w arfer yn
yr Eglwys yng Nghymru

**GWASANAETHAU
PRIODAS**

2010

**MARRIAGE
SERVICES**

The Book of Common Prayer for use in
the Church in Wales

Hawlfraint[®]Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru a
Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2010.
www.eglwysyngnghymru.org.uk

Cedwir pob hawl. Ni ellir atgynhychu, na chadw ar system adfer,
unrhyw ran o'r cyhoeddiad hwn na'i drosglwyddo mewn unrhyw
ddull na thrwy unrhyw gyfrwng electronig, mecanyddol, llungopio,
recordio nac arall, heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw oddi wrth
ddeiliad yr hawlfraint priodol.

Cyhoeddwyd yn 2011 gan Gyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru,
39 Heol y Gadeirlan, Caerdydd CF11 9XF
ISBN 978-0-85326-059-2
Ailargraffiad 2013
ISBN 978-0-85326-064-6
Y mae cofnod catalog i'w gael oddi wrth y Llyfrgell Brydeinig a
Llyfrgell Genedlaethol Cymru.

Cynlluniwyd y clawr, gosodwyd a chysodwyd mewn Plantin gan
Ritchie Craven, Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru.
Argraffwyd yng Nghymru gan Gomer Press, Llandysul SA44 4JL

Copyright[©]Church in Wales Publications and
the Representative Body of the Church in Wales 2010.
www.churchinwales.org.uk

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any
means, electronic, mechanical, photocopying, recording or
otherwise, without prior permission in writing from the relevant
copyright holder.

Published in 2011 by Church in Wales Publications,
39 Cathedral Road, Cardiff CF11 9XF
ISBN 978-0-85326-059-2
Reprinted in 2013
ISBN 978-0-85326-064-6
A catalogue record for this book is available from
The British Library and The National Library of Wales.

Cover design, layout and typeset in Plantin
by Ritchie Craven, Church in Wales Publications.
Printed and bound in Wales by Gomer Press, Llandysul SA44 4JL

Cynnwys

Rhagair	tudalen	1
Trefn Gwasanaeth Priodas mewn gweinyddiad o'r Cymun Bendigaid	tudalen	2
Trefn Gwasanaeth Priodas.....	tudalen	34
Trefn Bendithio Priodas yn dilyn Seremoni Sifil.....	tudalen	46
Y Llyfr Gweddi Gyffredin Cyfrol II (1984).....	tudalen	58
Atodiad o Ddeunydd Ychwanegol.....	tudalen	77
Cydnabyddiaethau	tudalen	119

Contents

Preface	page	1
An Order for a Marriage Service within a Celebration of The Holy Eucharist	page	2
An Order for a Marriage Service.....	page	34
An Order for the Blessing of a Marriage following a Civil Ceremony	page	46
The Book of Common Prayer Volume II (1984).....	page	58
Appendix of Supplementary Material	page	77
Acknowledgments	page	119

RHAGAIR

Dewisiadau eraill i'w hychwanegu at at y rhai sydd yn Llyfrau Gweddi 1664 (1662 yn Saesneg) a 1984 yw'r gwasanaethau priodas diwygiedig hyn. Yr un yn ei hanfod yw'r ymrwymiad, ac felly'r llwon, yn y tri gwasanaeth am nad yw natur priodas wedi newid. Uniad dau o bobl gydol oes ydyw.

Y mae'r gwasanaethau hyn, fodd bynnag, yn cynnig mwy o amrywiaeth o ddarlleniadau a gweddiau, yn ogystal â pheth deunydd gwreiddiol o Gymru, wrth i'r ddeuddyn geisio bendith Duw ar eu huniad. Ceisir y fendith honno i gryfhau eu penderfyniad i garu a chynnal ei gilydd beth bynnag a wynebant yn y dyfodol. Cydnebydd priodas nad o serchiadau byrhoedlog y daw cariad dynol ond o berthynas ddofn a pharhaol. Cydnebydd hefyd fod yn rhaid i'r ddeuddyn dynnu oddi ar nerth dwyfol, yn ogystal â nerth dynol, yn eu gallu i garu.

Y rhyfeddod, mewn byd cystadleuol sy'n annog pawb i'w gyflawni ei hun, yw bod y ffaith fod pobl am briodi yn cydnabod na all neb fod yn gyflawn ond mewn perthynas gariadus. Fel y dywed Marilyn Robinson yn ei nofel newydd, *Gilead*, 'Peth dwyfol yw caru rhywun oherwydd y mae pob enghraifft benodol ohono yn ddarlun neu ddameg o realiti hollgynhwysol ac annealladwy'.

H. J. Cambranis

PREFACE

These revised Marriage services are alternatives to the existing ones of the Prayer book of 1662 (1664 in Welsh) and that of 1984. The commitment and therefore, the vows are essentially the same in all three services since the nature of Marriage has not changed for it is the lifelong union of two people.

These new services, however, offer a greater variety of readings and a wider range of prayers as well as some original Welsh material, as the couple seek God's blessing on their union. The blessing is sought to strengthen the couple's resolve to love and support one another whatever they may face in the future. For marriage is an acknowledgement that human love cannot be got from transient attachments but only from a deep and permanent relationship. It is also an acknowledgement that a couple need divine, as well as human strength to draw upon in their capacity to love.

It is remarkable that in a world where there is a great deal of competition and the encouragement of individual self-fulfilment, the fact that people want to get married is a realisation that true fulfilment can only be found in relationships of love. As Marilyn Robinson puts it in her novel 'Gilead' "It is godlike to love the being of someone, for in any specific instance of it, it is a glimpse or parable of an embracing incomprehensible reality."

H. J. Cambranis

**TREFN GWASANAETH PRIODAS
MEWN GWEINYDDIAD O'R
CYMUN BENDIGAID**

**AN ORDER FOR A MARRIAGE SERVICE
WITHIN A CELEBRATION OF
THE HOLY EUCHARIST**

**TREFN GWASANAETH PRIODAS
MEWN GWEINYDDIAD O'R
CYMUN BENDIGAID**

Strwythur

1.	Y Dod Ynghyd	tudalen	4
2.	Cyhoeddi'r Gair	tudalen	9
3.	Y Briodas	tudalen	11
4.	Yr Ymbiliau	tudalen	15
5.	Y Tangnefedd	tudalen	16
6.	Y Diolch	tudalen	17
7.	Y Cymun	tudalen	31
8.	Yr Anfon Allan	tudalen	33

**AN ORDER FOR A MARRIAGE SERVICE
WITHIN A CELEBRATION OF
THE HOLY EUCHARIST**

Structure

1.	The Gathering	page	4
2.	The Proclamation of The Word	page	9
3.	The Marriage	page	11
4.	The Intercessions	page	15
5.	The Peace	page	16
6.	The Thanksgiving	page	17
7.	The Communion	page	31
8.	The Sending Out	page	33

1 Y DOD YNGHYD

[Gellir canu emyn.]

Sefyll

Mae'r offeiriad yn croesawu'r bobl.

Yn enw'r Tad,
a'r Mab,
a'r Ysbryd Glân. **Amen.**

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

Neu yn nhymor y Pasg:

Halelwia! Atgyfododd Crist.
Atgyfododd yn wir. Halelwia!

*Gellir defnyddio brawddegau rhagarweiniol. Gweler Atodiad 1;
tudalen 82.*

Cariad yw Duw, ac y mae'r sawl sy'n aros mewn cariad yn
aros yn Nuw, a Duw yn aros ynddo yntau.

1 Ioan 4.16b

Mae'r briodferch a'r priodfab yn parhau i sefyll.

Eistedd

1 THE GATHERING

[A hymn may be sung.]

Stand

The priest welcomes the people.

In the name of the Father,
and of the Son,
and of the Holy Spirit. **Amen.**

Grace and peace be with you.
And keep you in the love of Christ.

Or in Eastertide:

Alleluia! Christ is risen.
He is risen indeed. Alleluia!

Introductory sentences may be used. See Appendix 1; page 82.

God is love, and those who abide in love abide in God,
and God abides in them.

1 John 4.16b

The bride and bridegroom remain standing.

Sit

*Defnyddir y canlynol neu Ragarweiniad arall o Atodiad 2a;
tudalen 83:*

Daethom ynghyd i dystio i briodas *E* ac *E*, i weddio am fendith Duw arnynt, i rannu yn eu llawenydd ac i ddathlu eu cariad.

Rhoddd oddi wrth Dduw yw priodas. Trwyddi gall gŵr a gwraig gyd-dyfu yn eu hadnabyddiaeth o Dduw, eu cariad ato a'u gwasanaeth iddo.

Fe'i rhoddir fel y gallant, a hwythau'n un â'i gilydd o galon a meddwl a chorff, gynyddu mewn cariad ac ymddiriedaeth.

Y mae Duw yn uno gŵr a gwraig mewn uniad am oes sy'n sylfaen i fywyd teuluol, lle (y genir ac y megir plant ac) y gall pob aelod o'r teulu, mewn amseroedd da ac amseroedd drwg, gael cysur, cwmnïaeth a nerth a thyfu i aeddfedrwydd mewn cariad.

Y mae priodas yn cyfoethogi'r gymdeithas ac yn cryfhau'r gymuned.

Y mae priodas yn ffordd o fyw a sancteiddiwyd gan Dduw, ac a fendithiwyd gan bresenoldeb ein Harglwydd Iesu Grist ymhlith rhai a oedd yn dathlu priodas yng Nghana Galilea.

Y mae'n arwydd o undod a theyrngarwch, a dylai pawb ei pharchu a'i hanrhydeddu.

Ni ddylai neb ei chymryd arno'i hun yn ysgafn nac yn hunanol, ond yn bwylllog ac yn gyfrifol yng ngŵydd Duw Hollalluog.

Y mae *E* ac *E* yn awr am gymryd y ffordd hon o fyw.

Bydd y naill yn rhoi ei gydsyniad i'r llall ac yn gwneud addunedau difrifol, ac fel arwydd o hyn byddant yn rhoi ac yn derbyn modrwyau (modrwy).

Gweddiwn drostynt, ar i'r Ysbryd Glân eu cyfarwyddo a'u nerthu, fel y cyflawnant amcanion Duw gydol eu bywyd daearol ynghyd.

The following or one of the alternative Introductions from Appendix 2a; page 83 is used:

We have come together to witness the marriage of N and N, to pray for God's blessing upon them, to share their joy and to celebrate their love. Marriage is a gift of God, through which husband and wife may grow together in the knowledge, love and service of God.

It is given that, united with one another in heart, in mind and in body, they may increase in love and trust. God joins husband and wife in life-long union, as the foundation of family life (in which children are born, nurtured and) in which each member of the family, in good times and in bad, may find comfort, companionship and strength, and grow to maturity in love.

Marriage enriches society and strengthens community.

Marriage is a way of life made holy by God, and blessed by the presence of our Lord Jesus Christ with those celebrating a wedding at Cana in Galilee. Marriage is a sign of unity and loyalty which all should uphold and honour.

No one should enter into it lightly or selfishly, but reverently and responsibly in the sight of Almighty God. N and N are now to enter this way of life.

They will each give their consent to the other and make solemn vows, and in token of this they will give and receive rings (a ring).

We pray for them, that the Holy Spirit will guide and strengthen them, that they may fulfil God's purposes for the whole of their earthly life together.

Dywed yr offeiriad wrth y gynulleidfa:

Os gwyddoch am unrhyw reswm paham na all y ddeuddyn hyn briodi'n gyfreithlon, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Dywed yr offeiriad wrth y ddeuddyn:

E ac E, yr ydych ar fin gwneud eich addunedau priodas yng ngŵydd Duw, barnwr pawb, sy'n gwybod cyfrinachau ein calonnau; felly, os gŵyr y naill neu'r llall ohonoch am unrhyw reswm paham na allwch briodi'n gyfreithlon, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Sefyll

Os honnir unrhyw rwystr, gweler y nodiadau ar dudalen 81 yn y Nodiadau a'r Atodiadau.

The priest says to the congregation:

If you are aware of any reason why these persons may not lawfully marry, you must declare it now.

The priest says to the couple:

N and N, you are about to make your marriage vows in the presence of God, who is judge of all and knows the secrets of our hearts; therefore if either of you knows a reason why you may not lawfully marry, you must declare it now.

Stand

If there are any allegations of impediment made, see notes on page 81 in the Notes and Appendices.

Dywed yr offeiriad wrth y gynulleidfa:

Wrth inni baratoi i glywed gair Duw ac i dystio i briodas
E ac E, yr ydym yn cofio ein gwendid dynol a'n hangen
am gymorth Duw ym mhopeth a wnawn.

Distawrwydd.

Naill ai:

Dad nefol,
yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.
Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.
Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio
ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni. Amen.

Neu:

Arglwydd Iesu,
yn ein gwendid, ti yw ein nerth.
Arglwydd, trugarha.
Arglwydd, trugarha.

Arglwydd Iesu,
pan fyddwn yn baglu, yr wyt ti'n ein codi.
Crist, trugarha.
Crist, trugarha.

Arglwydd Iesu,
pan fyddwn yn methu, yr wyt ti'n rhoi inni fywyd
newydd.
Arglwydd, trugarha.
Arglwydd, trugarha.

Yr Hollalluog Dduw,
sy'n maddau i bawb sy'n wir edifeiriol,
a drugarhao wrthy, a'ch rhyddhau o bechod,
eich cadarnhau mewn daioni
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

The priest says to the congregation:

As we prepare to hear God's word, and to witness the marriage of *N* and *N*, we remember our human frailty and our need for God's help in all that we do.

Silence.

Either:

**Heavenly Father,
we have sinned in thought, word and deed,
and have failed to do what we ought to have done.
We are sorry and truly repent.
For the sake of your Son Jesus Christ
who died for us,
forgive us all that is past and lead us in his way
to walk as children of light. Amen.**

Or:

Lord Jesus,
in our weakness you are our strength.
Lord, have mercy.
Lord, have mercy.

Lord Jesus,
when we stumble, you raise us up.
Christ, have mercy.
Christ, have mercy.

Lord Jesus,
when we fail, you give us new life.
Lord, have mercy.
Lord, have mercy.

Almighty God,
who forgives all who truly repent,
have mercy on you and set you free from sin,
strengthen you in goodness and keep you in eternal life;
through Jesus Christ our Lord. **Amen.**

*Gwahoddir y bobl i weddio; cedwir distawrwydd a defnyddir
y Colect a ganlyn neu Golect arall o Atodiad 3; tudalen 90:*
Gweddiwn.

Dduw ein Tad,
fe'n dysgaist trwy dy Fab
mai cariad yw cyflawniad y Gyfraith.
Caniatâ fod i'th weision *E* ac *E*,
o garu ei gilydd, aros yn dy gariad di holl ddyddiau eu
bywyd:
trwy Iesu Grist ein Harglwydd y bo iddo gyda thi a'r
Ysbryd Glân bob cariad a phob gogoniant dros amser a
thros dragwyddoldeb. **Amen.**

The people are invited to pray; silence is kept and the following or an alternative Collect from Appendix 3; page 90 is used:

Let us pray.

God our Father,
you have taught us through your Son
that love is the fulfilling of the Law.
Grant to your servants *N* and *N* that,
loving one another, they may remain in your love
all the days of their life:
through Jesus Christ our Lord to whom with you and
the Holy Spirit be all love and all glory for time and for
eternity. **Amen.**

2 CYHOEDDI'R GAIR

Bydd un neu ddau ddarlleniad o'r Ysgrythur Lân cyn y darlleniad o'r Efengyl. Gweler Atodiad 4a; tudalen 93.

Ar ddiwedd pob un, dywed y darllenydd:

Dyma air yr Arglwydd.

I Dduw y bo'r diolch.

[Gellir canu salm gweler Atodiad 4b; tudalen 109 neu emyn rhwng y darlleniadau.]

Cyn yr Efengyl dywed y darllenydd:

Gwrandewch Efengyl Crist yn ôl Sant...

Gogoniant i ti, O Arglwydd.

Ar ôl yr Efengyl dywed y darllenydd:

Dyma Efengyl yr Arglwydd.

Moliant i ti, O Grist.

Gellir cyflwyno'r darlleniad o'r Efengyl â bonllef.

Sefyll

Gellir defnyddio un o'r canlynol;

naill ai:

Halelwia, Halelwia.

**Yn wryw a benyw y creodd Duw hwy
a bydd y ddau yn un cnawd.**

Halelwia.

neu:

Halelwia, Halelwia.

**Cariad yw Duw;
gadewch inni garu ein gilydd
fel y carodd Duw ni.**

Halelwia.

2 THE PROCLAMATION OF THE WORD

Either one or two readings from Holy Scripture precede the Gospel reading. See Appendix 4a; page 93.

At the end of each the reader will say:

This is the word of the Lord.

Thanks be to God.

[A psalm, see Appendix 4b; page 109 or hymn may be sung between the readings.]

Before the Gospel the reader says:

Listen to the Gospel of Christ according to Saint...

Glory to you, O Lord.

After the Gospel the reader says:

This is the Gospel of the Lord.

Praise to you, O Christ.

An acclamation may introduce the Gospel reading.

Stand

One of the following may be used;

either:

Alleluia, Alleluia.

God created them male and female

and the two will become one.

Alleluia.

or:

Alleluia, Alleluia.

God is love;

let us love one another

as God has loved us.

Alleluia.

Neu yn y Garawys;

naill ai:

Gogoniant i ti, O Grist; ti yw Gair Duw.

Yn wryw a benyw y creodd Duw hwy

a bydd y ddau yn un cnawd.

Gogoniant i ti, O Grist; ti yw Gair Duw.

neu:

Gogoniant i ti, O Grist; ti yw Gair Duw.

Cariad yw Duw;

gadewch inni garu ein gilydd

fel y carodd Duw ni.

Gogoniant i ti, O Grist; ti yw Gair Duw.

[Gall homili fer ddilyn y darlenniadau.]

[Gellir canu emyn.]

[Eistedd]

[Sefyll]

Or in Lent;

either:

Glory to you, O Christ, you are the Word of God.
God created them male and female
and the two will become one.

Glory to you, O Christ, you are the Word of God.

or:

Glory to you, O Christ, you are the Word of God.
God is love;
let us love one another
as God has loved us.

Glory to you, O Christ, you are the Word of God.

[A homily may follow the readings.]

[A hymn may be sung.]

[Sit]

[Stand]

3 Y BRIODAS

i. Y DATGANIADAU

Saif y briodferch a'r priodfab gerbron y gweinidog.

Dywed y gweinidog wrth y priodfab:

E, a gymeri di E yn wraig i ti?

A wnei di ei charu, ei chysuro, ei hanrhydeddu a gofalu amdani, a chan wrthod pawb arall, fod yn ffyddlon iddi tra byddwch eich dau byw?

Y mae yntau'n ateb:

Gwnaf.

Dywed y gweinidog wrth y briodferch:

E, a gymeri di E yn ŵr i ti?

A wnei di ei garu, ei gysuro, ei anrhydeddu a gofalu amdano, a chan wrthod pawb arall, fod yn ffyddlon iddo tra byddwch eich dau byw?

Y mae hithau'n ateb:

Gwnaf.

Dywed y gweinidog wrth y gynulleidfa:

A wnewch chwi, deuluoedd a chyfeillion E ac E, eu cynnal a'u cefnogi yn eu priodas yn awr ac yn y blynyddoedd sydd i ddod?

Dywed pawb:

Gwnawn.

3 THE MARRIAGE

i. THE DECLARATIONS

The bride and bridegroom stand in front of the minister.

The minister says to the bridegroom:

N, will you take N to be your wife?

**Will you love her, comfort her, honour and care for her,
and, forsaking all others, be faithful to her
as long as you both shall live?**

He answers:

I will.

The minister says to the bride:

N, will you take N to be your husband?

**Will you love him, comfort him, honour and care for him,
and, forsaking all others, be faithful to him
as long as you both shall live?**

She answers:

I will.

The minister says to the congregation:

**Will you, the families and friends of N and N,
support and uphold them in their marriage
now and in the years to come?**

All say:

We will.

ii. YR ADDUNEDAU

Cyflwynna'r gweinidog yr addunedau â'r geiriau hyn neu eiriau cyffelyb:

E ac E, yr ydych yn awr i gysylltu dwylo a gwneud eich addunedau, yng ngŵydd Duw a'i bobl.

Mae'r briodferch a'r priodfab yn wynebu ei gilydd.

Cymer y priodfab law dde'r briodferch yn ei law dde, a dywed:

Yr wyf fi, *E*, yn dy gymryd di, *E*,
yn wraig i mi,
i'th gadw a'th gynnal
o'r dydd hwn ymlaen;
er gwell, er gwaeth,
er cyfoethocach, er tlotach,
yn glaf ac yn iach,
i'th garu a'th ymgeleddu,
tra byddwn ni'n dau byw;
yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Gwnaf yr adduned hon yng ngŵydd Duw.

Gollyngant ddwylo.

Cymer y briodferch law dde'r priodfab yn ei llaw dde, a dywed:

Yr wyf fi, *E*, yn dy gymryd di, *E*,
yn ŵr i mi,
i'th gadw a'th gynnal
o'r dydd hwn ymlaen;
er gwell, er gwaeth,
er cyfoethocach, er tlotach,
yn glaf ac yn iach,
i'th garu a'th ymgeleddu,
tra byddwn ni'n dau byw;
yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Gwnaf yr adduned hon yng ngŵydd Duw.

Gollyngant ddwylo.

ii. THE VOWS

The minister introduces the vows in these or similar words:

N and N, you will now join hands and make your vows
in the presence of God and his people.

The bride and bridegroom face each other.

The bridegroom takes the bride's right hand in his, and says:

I, N, take you, N,
to be my wife,
to have and to hold
from this day forward;
for better, for worse,
for richer, for poorer,
in sickness and in health,
to love and to cherish,
as long as we both shall live,
according to the will and purpose of God.
In the presence of God I make this vow.

They loose hands.

The bride takes the bridegroom's right hand in hers, and says:

I, N, take you, N,
to be my husband,
to have and to hold
from this day forward;
for better, for worse,
for richer, for poorer,
in sickness and in health,
to love and to cherish,
as long as we both shall live,
according to the will and purpose of God.
In the presence of God I make this vow.

They loose hands.

iii. RHOI MODRWYAU

Bydd y gweinidog yn derbyn y fodrwy (modrwyau) a defnyddir y weddi a ganlyn neu weddi arall o Atodiad 5; tudalen 111:

Dad nefol,
trwy dy fendith bydded y modrwyau hyn (y fodrwy hon)
i *E* ac *E* yn symbol o gariad a ffyddlondeb diddiwedd,
i'w hatgoffa o'r llw a'r cyfamod a wnaethant y dydd
hwn trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

Mae'r briodferch a'r priodfab yn wynebu ei gilydd. Mae'r naill yn ei dro yn gosod modrwy ar fys y llall a, chan ei dal yno, yn dweud:

E, yr wyf yn rhoi i ti y fodrwy hon
yn arwydd o'm cariad a'm ffyddlondeb.
Anrhydeddaf di â'm holl fod,
rhoddaf fy hun yn gyfan gwbl i ti,
a rhannaf â thi bopeth sydd gennyf,
yng nghariad Duw, Dad, Mab ac Ysbryd Glân.

Os un fodrwy yn unig sydd i'w rhoi, dywed y sawl sy'n ei derbyn:

E, yr wyf yn derbyn y fodrwy hon
yn arwydd o'r cariad a'r ffyddlondeb rhyngom.
Anrhydeddaf di â'm holl fod,
rhoddaf fy hun yn gyfan gwbl i ti,
a rhannaf â thi bopeth sydd gennyf,
yng nghariad Duw, Dad, Mab ac Ysbryd Glân.

iii. THE GIVING OF RINGS

The minister receives the rings (ring) and says the following or an alternative prayer from Appendix 5; page 111:

Heavenly Father,
by your blessing let these rings (this ring) be to N and N
a symbol of unending love and faithfulness, to remind
them of the vow and covenant which they have made
this day through Jesus Christ our Lord. **Amen.**

The bride and bridegroom face each other. In turn each places a ring on the other's finger and, holding it there, says:

N, I give you this ring as a sign of my love and faithfulness.
With my whole being I honour you,
all that I am I give to you,
and all that I have I share with you,
within the love of God, Father, Son and Holy Spirit.

If only one ring is given, the one who receives it says:

N, I receive this ring as a sign of the love and faithfulness
between us.
With my whole being I honour you,
all that I am I give to you,
and all that I have I share with you,
within the love of God, Father, Son and Holy Spirit.

iv. CYHOEDDI

Mae'r gweinidog yn annerch y bobl:

Yng ngŵydd Duw a gerbron y gynulleidfa hon y mae
E ac E wedi cydsynio â'i gilydd a gwneud eu
haddunedau priodas y naill i'r llall.
Y maent wedi datgan eu priodas drwy gysylltu dwylo a
thrwy roi a derbyn modrwyau (modrwy).
Gan hynny yr wyf yn cyhoeddi eu bod yn ŵr a gwraig
ynghyd.

Mae'r gweinidog yn cysylltu llaw dde'r ddau ynghyd ac yn dweud:

Y rhai a gysylltodd Duw,
peidied neb â'u gwahanu.

v. BENDITHIO'R BRIODAS

[Gellir bendithio'r briodas naill ai yma neu ar ôl Gweddî'r Arglwydd.]

*Penlinia'r gŵr a'r wraig a defnyddir y fendith a ganlyn neu weddi
arall o Atodiad 6; tudalen 112:*

Pob moliant a gogoniant i ti, Dduw graslonaf,
oherwydd yn y dechreuad creaiſt ni ar dy ddelw dy hun
yn wryw a benyw.
Gweddîwn ar iti fendithio E ac E,
fel y byddant yn eu priodas yn ffynhonnell bendith i'w
gilydd ac i bawb,
ac y byddant fyw ynghyd mewn cariad sanctaidd. **Amen.**

Dywed y sawl sy'n gweinyddu'r cymun wrth y ddeuddyn:

Bydded i Dduw Dad, Duw Fab, a Duw Ysbryd Glân
eich bendithio a'ch amddiffyn a'ch cadw; edryched yr
Arglwydd yn ei drugaredd yn gariadus arnoch, a'ch
llenwi â phob bendith a gras ysbrydol fel y byddwch
byw yn y fath fodd yn y bywyd hwn nes cael yn y byd
sydd i ddod fywyd tragwyddol. **Amen.**

vi. COFRESTRU'R BRIODAS

[Gellir cofrestru'r Briodas naill ai yma neu ar ddiwedd y gwasanaeth.]

[Gellir canu anthem neu gân.]

[Sefyll]

iv. THE PROCLAMATION

The minister addresses the people:

In the presence of God, and before this congregation,
N and N have given their consent and made their
marriage vows to one another.
They have declared their marriage by the joining of
hands and by the giving and receiving of rings (a ring).
I proclaim that they are therefore husband and wife.

The minister joins their right hands together and says:

Those whom God has joined together
let no one put asunder.

v. THE BLESSING OF THE MARRIAGE

*[The Blessing of the Marriage may be used here or after the
Lord's Prayer.]*

*The husband and wife kneel, the following or an alternative
blessing from Appendix 6; page 112 is used:*

All praise and glory to you most gracious God,
for in the beginning you created us in your own image,
male and female.
Grant your blessing we pray, to N and N, that in marriage
they may be a source of blessing to each other and to all,
and live together in holy love. **Amen.**

The celebrant says to the couple:

God the Father, God the Son, God the Holy Spirit,
bless, preserve and keep you; the Lord mercifully look
upon you with his favour; and so fill you with all spiritual
blessings and grace, that you may so live together in this
life, that in the world to come you may have life
everlasting. **Amen.**

vi. THE REGISTRATION OF THE MARRIAGE

*[The Registration of the Marriage may take place either here or at
the end of the service.]*

[An anthem or hymn may be sung.]

[Stand]

4 YR YMBILIAU

Defnyddir yr Ymbiliad a'r diweddiad a ganlyn neu rai eraill o Atodiad 7; tudalen 114:

Dduw grasol,
gweddiwn dros E ac E
a diolchwn am iti eu dwyn ynghyd
mewn priodas.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Cynorthwya hwy (i fod yn rhieni doeth a chariadus)
i gyd-dyfu mewn ffyddlondeb a gonestrwydd
ac i gynnal ei gilydd mewn amynedd.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Gwna eu bywyd ynghyd yn arwydd o'th gariad
yn y byd drylliedig hwn;
bydded i faddeuant iacháu tramgwydd
ac i lawenydd oresgyn galar.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Bydd gyda hwy yn eu gwaith
ac adnewyddda hwy yn eu hamdden.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Bydded iddynt groesawu i'w cartref gyfeillion a dieithriaid
ac adlewyrchu felly gariad dy Fab at bawb.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Mae'r weddi'n cloi â cholect addas â ddywedir gan yr offeiriad neu â'r canlynol:

Dad trugarog,
**derbyn y gweddïau hyn
er mwyn dy Fab,
ein Gwaredwr Iesu Grist. Amen.**

4 THE INTERCESSIONS

The following or an alternative prayer of Intercession and prayer end from Appendix 7; page 114 is used:

Gracious God,
we pray for N and N
and give thanks that you have brought them together
in marriage.
Lord, in your mercy,
hear our prayer.

Help them (to be wise and loving parents and)
to grow together in faithfulness and honesty,
in mutual support and patience.
Lord, in your mercy,
hear our prayer.

Make their life together a sign of your love
in this broken world;
may forgiveness heal injury and joy triumph over sorrow.
Lord, in your mercy,
hear our prayer.

Be with them in their work
and renew them in their leisure.
Lord, in your mercy,
hear our prayer.

May they welcome into their home both friends and
strangers and so reflect your Son's love for all people.
Lord, in your mercy,
hear our prayer.

*The prayer ends with a suitable collect said by the priest
or the following:*

Merciful Father,
**accept these prayers
for the sake of your Son,
our Saviour Jesus Christ. Amen.**

5 Y TANGNEFEDD

Sefyll

Gall yr offeiriad gyflwyno'r Tangnefedd â brawddeg briodol, naill ai:

Tros y rhain i gyd gwisgwch gariad.
Bydded i dangnefedd Crist lywodraethu yn eich calonnau.

Tangnefedd yr Arglwydd a fo gyda chwi bob amser.
A hefyd gyda thi.

neu:

Yr ydym wedi dathlu cariad *E* ac *E*.
Yr ydym yn awr yn dathlu cariad Duw at bawb ohonom.

Tangnefedd yr Arglwydd a fo gyda chwi bob amser.
A hefyd gyda thi.

Gellir ychwanegu'r geiriau hyn:

Gadewch inni roi i'n gilydd arwydd o dangnefedd.

Gall pawb gyfnewid arwydd o dangnefedd.

Gall y pâr priod gyfnewid arwydd o dangnefedd â'i gilydd, â'u teuluoedd ac ag aelodau eraill o'r gynulleidfa.

[Gellir canu emyn.]

[Sefyll]

5 THE PEACE

Stand

The priest may introduce the Peace with a suitable sentence, either:

To crown all things there must be love.
Let the peace of Christ rule in your hearts.

The peace of the Lord be with you always.
And also with you.

or:

We have celebrated the love of *N* and *N*.
We now celebrate God's love for all of us.

The peace of the Lord be with you always.
And also with you.

These words may be added:

Let us offer one another a sign of peace.

All may exchange a sign of peace.

The couple may exchange a greeting of peace with each other, with their families, and with other members of the congregation.

[A hymn may be sung.]

[Stand]

6 Y DIOLCH

Cymer yr offeiriad y bara a'r cwpan.

Gall yr offeiriad ddweud naill ai:

Dathlwn gyda'n gilydd roddion a gras Duw.

**Cymerwn y bara hwn,
cymerwn y gwin hwn
i ddilyn esiampl Crist
ac i ufuddhau i'w orchymyn.**

Neu gall foli Duw am ei roddion yn y geiriau hyn (nad ydynt i'w defnyddio gyda Gweddi Ewcharistaid 1):

Bendigedig wyt ti, Arglwydd Dduw yr holl greadigaeth.
Trwy dy ddaioni y mae gennym y bara hwn i'w offrymu,
rhodd y ddaear a gwaith dwylo dynol.
Fe ddaw i ni yn fara'r bywyd.

Bendigedig fyddo Duw am byth.

Bendigedig wyt ti, Arglwydd Dduw yr holl greadigaeth.
Trwy dy ddaioni y mae gennym y gwin hwn i'w offrymu,
ffrwyth y winwydden a gwaith dwylo dynol.
Fe ddaw i ni yn ddiod ysbrydol.

Bendigedig fyddo Duw am byth.

Defnyddir un o'r Gweddiau Ewcharistaid canlynol.

6 THE THANKSGIVING

The priest takes the bread and the cup.

Either the priest may say:

We celebrate together the gifts and grace of God.

**We take this bread,
we take this wine
to follow Christ's example
and obey his command.**

Or the priest may praise God for his gifts in these words (not to be used with Eucharistic Prayer 1):

Blessed are you, Lord, God of all creation.

Through your goodness we have this bread to offer,
which earth has given and human hands have made.

It will become for us the bread of life.

Blessed be God for ever.

Blessed are you, Lord, God of all creation.

Through your goodness we have this wine to offer,
fruit of the vine and work of human hands.

It will become our spiritual drink.

Blessed be God for ever.

One of the following Eucharistic Prayers is used.

Gweddi Ewcharistaidd 1

Naill ai:

Neu:

Yr Arglwydd a fo gyda chwi. Y mae'r Arglwydd yma.
A hefyd gyda thi. Y mae ei Ysbryd gyda ni.

Dyrchefwch eich calonnau.
Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.
Iawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

Bendigedig wyt ti, Arglwydd ein Duw, Brenin y bydysawd:
ti sy'n dwyn allan fara o'r ddaear.
Bendigedig fyddo Duw am byth.

Bendigedig wyt ti, Arglwydd ein Duw, Brenin y bydysawd:
ti sy'n creu ffrwyth y winwydden.
Bendigedig fyddo Duw am byth.

Gwenith a grawnwin, y bara hwn a'r gwin hwn,
rhan ydynt o gyfoeth dy ddaear.
**Teilwng wyt ti, O Arglwydd ein Duw,
i dderbyn gogoniant ac anrhydedd a moliant,
oherwydd ti a greodd bob peth
a thrwy dy ewyllys y maent yn bod.**

Diolchwn i ti, O Dad,
am i ti ein llunio ar dy ddelw dy hun,
gan ein creu yn wryw ac yn fenyw,
a'n caru ni er inni wrthryfela i'th erbyn.
Uwchlaw pob dim, rhown ddiolch i ti am dy Fab,
Iesu Grist.

Rhaglith Briod:

Oherwydd i ti ein creu ar dy ddelw dy hun
a'n galw i rannu yn dy waith yn creu.
Yr wyt yn cysylltu mab a merch
a daw'r ddau yn un cnawd,
fel y mae'r Eglwys yn un â'th Fab,
wedi ei haddurno fel priodferch ar gyfer y priodfab.

Eucharistic Prayer 1

Either:

The Lord be with you.
And also with you

Or:

The Lord is here.
His Spirit is with us.

Lift up your hearts.
We lift them to the Lord.

Let us give thanks to the Lord our God.
It is right to give our thanks and praise.

Blessed are you, Lord our God, King of the universe:
you bring forth bread from the earth.
Blessed be God for ever.

Blessed are you, Lord our God, King of the universe:
you create the fruit of the vine.
Blessed be God for ever.

Wheat and grape, this bread and wine,
are part of the riches of your earth.
**You are worthy, O Lord our God,
to receive glory and honour and praise
for you created all things
and by your will they have their being.**

We thank you, Father,
that you formed us in your own image,
creating us male and female
and loving us even when we rebelled against you.
Above all, we give you thanks for your Son, Jesus Christ.

Proper preface:

Because you have made us in your image
and call us to share in your work of creation.
You join man and woman to each other
and the two become one flesh,
as the Church is one with your Son,
adorned as a bride for her bridegroom.

Rhown ddiolch i ti am y gobaith bywiol
a roddaist i ni yn Iesu Grist ein Harglwydd,
ac yr ydym yn ei foli ef â'n gwefusau ac yn ein bywydau,
gan ddweud / gan ganu:

**Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd.
Hosanna yn y goruchaf.**

Dad cariadus,
molwn di am i'n Harglwydd Iesu Grist,
ar y noson cyn iddo farw, gymryd bara a rhoi diolch i ti.
Fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion gan ddweud,
Cymerwch, bwyteuach; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch:
gwnewch hyn er cof amdanaf.
Ac ar ôl swper cymerodd y cwpan, diolchodd i ti,
ac wrth ei roi i'w ddisgyblion, dywedodd,
Yfwch o hwn, bawb ohonoch;
hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd,
a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau:
gwnewch hyn, bob tro yr yfwch ef,
er cof amdanaf.

Felly, gyda'r rhoddion sanctaidd hyn,
dathlwn iddo ei offrymu ei hun
unwaith ac am byth ar y groes,
llawenhawn yn ei atgyfodiad a'i ddyrchafael gogoneddus,
a disgwyliwn ei ddyfodiad drachefn:

[Gadewch inni gyhoeddi dirgelwch y ffydd:]

**Bu farw Crist.
Atgyfododd Crist.
Daw Crist mewn gogoniant.**

We give you thanks for the living hope
you have given us in Jesus Christ our Lord,
whom we praise with our lips and in our lives,
saying / singing:

**Blessed is he who comes in the name of the Lord.
Hosanna in the highest.**

Loving Father,
we praise you that, on the night before he died,
our Lord Jesus Christ took bread and gave you thanks.
He broke it and gave it to his disciples, saying,
Take, eat; this is my body which is given for you:
do this in remembrance of me.
After supper he took the cup, gave you thanks
and, giving it to his disciples, said,
Drink from this, all of you;
this is my blood of the new covenant,
shed for you and for many for the forgiveness of sins:
do this as often as you drink it in remembrance of me.

Therefore, with these holy gifts
we celebrate his offering of himself
made once for all on the cross,
we rejoice in his glorious resurrection and ascension,
and we look for his coming again:

[Let us proclaim the mystery of faith:]

Christ has died.

Christ is risen.

Christ will come in glory.

O Dad, derbyn yr offrwm hwn,
ein dyletswydd a'n gwasanaeth,
y goffadwriaeth hon o Grist dy Fab ein Harglwydd.
Anfon dy Ysbryd Glân arnom ac ar dy roddion hyn
iddynt fod i ni yn gorff a gwaed dy Fab.
A chaniatâ i ni, sy'n bwyta'r bara hwn,
ac yn yfed o'r cwpan hwn,
gael, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef,
gyhoeddi gogoniant dy enw
ac ymuno yn eu hemyn diderfyn o fawl:

**Sanctaid, sanctaid, sanctaid Arglwydd,
Duw gallu a nerth,
nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant.
Hosanna yn y goruchaf.**

Distawrwydd.

[Mae'r gwasanaeth yn parhau ar dudalen 30.]

Father, accept this offering of our duty and service,
This memorial of Christ your Son our Lord.
Send your Holy Spirit on us and on these your gifts
that they may be for us
 the body and blood of your Son.
Grant that we who eat this bread and drink of this cup
may, with the hosts of angels
 and all the company of heaven,
proclaim the glory of your name
and join in their unending hymn of praise:

**Holy, holy, holy Lord,
God of power and might,
heaven and earth are full of your glory.
Hosanna in the highest.**

Silence.

[The service continues on page 30.]

Gweddi Ewcharistaidd 2

Naill ai:

Neu:

Yr Arglwydd a fo gyda chwi. Y mae'r Arglwydd yma.
A hefyd gyda thi. Y mae ei Ysbryd gyda ni.

Dyrchefwch eich calonnau.
Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.
Iawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

Y gwir a'r bywiol Dduw,
ffynhonnell bywyd yr holl greadigaeth,
gwnaethost ni ar dy ddelw dy hun.
Rhown ddiolch i ti bob amser ac ym mhob lle
trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Rhaglith Briod:

Oherwydd i ti ein creu ar dy ddelw dy hun
a'n galw i rannu yn dy waith yn creu.
Yr wyt yn cysylltu mab a merch
a daw'r ddau yn un cnawd,
fel y mae'r Eglwys yn un â'th Fab,
wedi ei haddurno fel priodferch ar gyfer y priodfab.

Felly, gydag angylion ac archangylion,
a holl gwmpeni'r nef
molwn dy enw gogoneddus:

**Sanctaid, sanctaid, sanctaid Arglwydd,
Duw gallu a nerth,
nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant.
Hosanna yn y goruchaf.**

**Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd.
Hosanna yn y goruchaf.**

Eucharistic Prayer 2

Either:

The Lord be with you.
And also with you

Or:

The Lord is here.
His Spirit is with us.

Lift up your hearts.
We lift them to the Lord.

Let us give thanks to the Lord our God.
It is right to give our thanks and praise.

True and living God,
the source of life for all creation,
you have made us in your own image.
Always and everywhere we give you thanks
through Jesus Christ our Lord.

Proper preface:

Because you have made us in your image
and call us to share in your work of creation.
You join man and woman to each other
and the two become one flesh,
as the Church is one with your Son,
adorned as a bride for her bridegroom.

Therefore, with angels and archangels
and with all the company of heaven
we praise your glorious name:

**Holy, holy, holy Lord,
God of power and might,
heaven and earth are full of your glory.
Hosanna in the highest.**

**Blessed is he who comes in the name of the Lord.
Hosanna in the highest.**

Bendigedig wyt ti, Dduw hollalluog,
am i'r Arglwydd Iesu,
y nos y bradychwyd ef,
gymryd bara
ac wedi rhoi diolch i ti,
fe'i torrodd, a'i roi i'w ddisgyblion a dweud,
Cymerwch, bwyteuoch; hwn yw fy nghorff
a roddir drosoch:
gwnewch hyn er cof amdanaf.
Yr un modd, ar ôl swper fe gymerodd y cwpan;
ac wedi rhoi diolch i ti,
fe'i rhoddodd iddynt a dweud,
Yfwch hwn, bawb;
y cwpan hwn yw'r cyfamod newydd yn fy ngwaed i
a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau:
gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef
er cof amdanaf.

[Gadewch inni gyhoeddi dirgelwch y ffydd:]

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Felly, Dduw cariadus,
gan goffáu aberth Crist dy Fab
unwaith am byth ar y groes
a buddugoliaeth ei atgyfodiad,
gofynnwn i ti dderbyn ein haberth hwn o foliant.

Anfon dy Ysbryd Glân arnom ni ac ar y rhoddion hyn
er mwyn inni gael ein porthi
â chorff a gwaed dy Fab
a'n llenwi â'th fywyd a'th ddaioni.
Una ni yng Nghrist a rho inni dy dangnefedd
er mwyn inni gyflawni dy waith
a bod yn gorff iddo ef yn y byd.

Blessed are you, almighty God,
because on the night he was betrayed
the Lord Jesus took bread,
and when he had given you thanks,
he broke it, gave it to his disciples and said,
Take, eat; this is my body
which is given for you:
do this in remembrance of me.
In the same way, after supper he took the cup;
when he had given you thanks
he gave it to them and said,
Drink this, all of you;
this cup is the new covenant in my blood
poured out for you and for many
for the forgiveness of sins:
do this as often as you drink it
in remembrance of me.

[Let us proclaim the mystery of faith:]

Christ has died.

Christ is risen.

Christ will come in glory.

Therefore, loving God,
recalling now the sacrifice of Christ your Son
once for all upon the cross
and the triumph of his resurrection,
we ask you to accept this our sacrifice of praise.

Send your Holy Spirit on us and on these gifts
that we may be fed

with the body and blood of your Son
and be filled with your life and goodness.
Unite us in Christ and give us your peace
that we may do your work
and be his body in the world.

Trwyddo ef, gydag ef, ac ynddo ef,
yn undod yr Ysbryd Glân,
Dad hollalluog,
eiddot ti yw'r holl anrhydedd a gogoniant
yn oes oesoedd. **Amen.**

Distawrwydd.

[Mae'r gwasanaeth yn parhau ar dudalen 30.]

Through him, with him, in him,
in the unity of the Holy Spirit
all honour and glory are yours,
almighty Father,
for ever and ever. **Amen.**

Silence.

[The service continues on page 30.]

Gweddi Ewcharistaidd 3

Naill ai:

Neu:

Yr Arglwydd a fo gyda chwi. Y mae'r Arglwydd yma.
A hefyd gyda thi. Y mae ei Ysbryd gyda ni.

Dyrchefwch eich calonnau.
Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.
Iawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

Iawn yn wir,
ein dyletswydd a'n llawenydd
bob amser ac ym mhob lle yw rhoi diolch a moliant i ti,
Dad sanctaidd, Frenin nefol, hollalluog a bythfywiol Dduw,
trwy Iesu Grist dy unig Fab ein Harglwydd.

Rhaglith briod:

Oherwydd i ti ein creu ar dy ddelw dy hun
a'n galw i rannu yn dy waith yn creu.
Yr wyt yn cysylltu mab a merch
a daw'r ddau yn un cnawd,
fel y mae'r Eglwys yn un â'th Fab,
wedi ei haddurno fel priodferch ar gyfer y priodfab.

Felly, gydag angylion ac archangylion,
a holl gwmpeini'r nef
cyhoeddwn dy enw mawr a gogoneddus,
gan dy foli bob amser a dweud:

**Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd,
Duw gallu a nerth,
nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant.
Hosanna yn y goruchaf.**

**Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd.
Hosanna yn y goruchaf.**

Eucharistic Prayer 3

Either:

The Lord be with you.
And also with you

Or:

The Lord is here.
His Spirit is with us.

Lift up your hearts.
We lift them to the Lord.

Let us give thanks to the Lord our God.
It is right to give our thanks and praise.

It is indeed right,
it is our duty and our joy
at all times and in all places to give you thanks and praise,
holy Father, heavenly King, almighty, everlasting God,
through Jesus Christ your only Son our Lord.

Proper preface:

Because you have made us in your image
and call us to share in your work of creation.
You join man and woman to each other
and the two become one flesh,
as the Church is one with your Son,
adorned as a bride for her bridegroom.

Therefore, with angels and archangels
and with all the company of heaven
we proclaim your great and glorious name,
for ever praising you and saying:

**Holy, holy, holy Lord,
God of power and might,
heaven and earth are full of your glory.
Hosanna in the highest.**

**Blessed is he who comes in the name of the Lord.
Hosanna in the highest.**

Clyw ni, Dad nefol,
trwy Iesu Grist dy Fab ein Harglwydd.
Trwyddo ef derbyn ein haberth o foliant,
a chaniatâ, trwy nerth dy Ysbryd,
i'r rhoddion hyn o fara a gwin fod i ni
ei gorff a'i waed ef;
y nos y bradychwyd ef,
cymerodd fara a rhoi diolch i ti;
fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud,
Cymerwch, bwyteuwch; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch.
Gwnewch hyn er cof amdanaf.
Yr un modd, ar ôl swper,
cymerodd y cwpan a rhoi diolch i ti;
fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud,
Yfwch o hwn, bawb;
oherwydd hwn yw fy ngwaed i, gwaed y cyfamod newydd,
a dywelltir drosoch a thros lawer
er maddeuant pechodau.
Gwnewch hyn, bob tro yr yfwch ef,
er cof amdanaf.

[Gadewch inni gyhoeddi dirgelwch y ffydd:]

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Felly, O Dad,
gan gofio angau achubol ac atgyfodiad dy Fab,
offrymwn i ti mewn diolch y bara hwn a'r cwpan hwn,
dy roddion inni,
a diolchwn i ti am ein cyfrif yn deilwng
i sefyll yn dy wŷdd a'th wasanaethu.

Anfon dy Ysbryd Glân ar bawb ohonom
sy'n rhannu'r bara hwn a'r cwpan hwn.
Cryfha ein ffydd, gwna ni'n un
a chrosawa ni a'th holl bobl
i deyrnas ogoneddus dy Fab.

Hear us, heavenly Father,
through Jesus Christ your Son our Lord.
Through him accept our sacrifice of praise,
and grant that, by the power of your Spirit,
these gifts of bread and wine may be for us
his body and his blood;
who in the same night that he was betrayed
took bread and gave you thanks;
he broke it and gave it to his disciples, saying,
Take, eat; this is my body which is given for you.
Do this in remembrance of me.
In the same way, after supper,
he took the cup and gave you thanks;
he gave it to them, saying,
Drink from this, all of you;
for this is my blood of the new covenant
which is shed for you and for many
for the forgiveness of sins.
Do this as often as you drink it,
in remembrance of me.

[Let us proclaim the mystery of faith:]

Christ has died.

Christ is risen.

Christ will come in glory.

Therefore, Father,
remembering the saving death
and resurrection of your Son,
we offer to you in thanksgiving this bread and this cup,
your gifts to us,
and we thank you for counting us worthy
to stand in your presence and serve you.

Send your Holy Spirit upon all of us
who share this bread and this cup.
Strengthen our faith, make us one
and welcome us and all your people
into the glorious kingdom of your Son.

Trwyddo ef, gydag ef, ac ynddo ef,
yn undod yr Ysbryd Glân
eiddot ti, Dad hollalluog,
yw'r holl anrhydedd a'r gogoniant
yn oes oesoedd. **Amen.**

Distawrwydd.

[Mae'r gwasanaeth yn parhau ar dudalen 30.]

Through him, with him, in him,
in the unity of the Holy Spirit
all honour and glory are yours,
almighty Father,
for ever and ever. **Amen.**

Silence.

[The service continues on page 30.]

Gweddi Ewcharistaidd 4

Naill ai:

Yr Arglwydd a fo gyda chwi. **A hefyd gyda thi.**

Neu:

Y mae'r Arglwydd yma. **Y mae ei Ysbryd gyda ni.**

Dyrchefwch eich calonnau.
Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.
Iawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

Iawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd
bob amser ac ym mhob lle
yw diolch i ti, Dad Sanctaidd,
hollalluog a bythfywiol Dduw,
trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Rhaglith briod:

Oherwydd i ti ein creu ar dy ddelw dy hun
a'n galw i rannu yn dy waith yn creu.
Yr wyt yn cysylltu mab a merch
a daw'r ddau yn un cnawd,
fel y mae'r Eglwys yn un â'th Fab,
wedi ei haddurno fel priodferch ar gyfer y priodfab.

Felly, gyda llu'r angylion
a holl gwmpeini'r nef,
cyhoeddwn ogoniant dy enw
ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

**Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd,
Duw gallu a nerth,
nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant.
Hosanna yn y goruchaf.**

**Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd.
Hosanna yn y goruchaf.**

Eucharistic Prayer 4

Either:

The Lord be with you.
And also with you

Or:

The Lord is here.
His Spirit is with us.

Lift up your hearts.
We lift them to the Lord.

Let us give thanks to the Lord our God.
It is right to give our thanks and praise.

It is indeed right, it is our duty and our joy
at all times and in all places
to give you thanks, holy Father,
all-powerful and ever living God,
through Jesus Christ our Lord.

Proper preface:

Because you have made us in your image
and call us to share in your work of creation.
You join man and woman to each other
and the two become one flesh,
as the Church is one with your Son,
adorned as a bride for her bridegroom.

And so with the hosts of angels
and all the company of heaven,
we proclaim the glory of your name
and join in their unending hymn of praise:

**Holy, holy, holy Lord,
God of power and might,
heaven and earth are full of your glory.
Hosanna in the highest.**

**Blessed is he who comes in the name of the Lord.
Hosanna in the highest.**

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw,
Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd.
Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun,
ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno
a syrthio'n brin o'th ogoniant.
Rhoddwn ddiolch i ti
am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni;
fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub,
a'i atgyfodi oddi wrth y meirw
fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn,
dy roddion inni,
fel y bônt i ni
yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara
ac, wedi rhoi diolch,
fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud,
Cymerwch, bwyteuach; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch:
gwnewch hyn er cof amdanaf.
Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan,
ac, wedi rhoi diolch,
fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud,
Yfwch o hwn bawb,
oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd
a dywelltir drosoch a thros lawer
er maddeuant pechodau:
gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef
er cof amdanaf.

[Gadewch inni gyhoeddi dirgelwch y ffydd:]

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

All praise and thanks to you, true and living God,
Creator of all things, Giver of life.
You formed us in your own image;
but we have marred that image
and fall short of your glory.
We give you thanks
that you sent your Son to share our life;
you gave him up to death that the world might be saved,
and you raised him from the dead
that we might live in him and he in us.

Sanctify with your Spirit this bread and wine,
your gifts to us,
that they may be for us
the body and blood of our Saviour Jesus Christ.

On the night he was betrayed, he took bread,
and when he had given thanks
he broke it and gave it to his disciples, saying,
Take, eat; this is my body which is given for you:
do this in remembrance of me.
In the same way after supper he took the cup,
and when he had given thanks
he gave it to them, saying,
Drink from this, all of you,
for this is my blood of the new covenant
which is shed for you and for many
for the forgiveness of sins:
do this as often as you drink it
in remembrance of me.

[Let us proclaim the mystery of faith:]

Christ has died.

Christ is risen.

Christ will come in glory.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad,
yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab.
Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus,
a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad,
a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant,
deuwn â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti.

Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.
Adfer ac adfywia dy holl bobl,
adnewyddu ni a phawb y gweddiwn trostynt
â'th ras a'th fendith nefol
a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint
i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab,
ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef,
yn undod yr Ysbryd Glân,
eiddot ti, Dad hollalluog,
yw pob anrhydedd a gogoniant,
yn oes oesoedd. **Amen.**

Distawrwydd.

As he has commanded us, Father,
we remember Jesus Christ, your Son.
Proclaiming his victorious death,
rejoicing in his resurrection
and waiting for him to come in glory,
we bring to you this bread, this cup.

Accept our sacrifice of thanks and praise.
Restore and revive your people,
renew us and all for whom we pray
with your grace and heavenly blessing,
and at the last receive us with all your saints
into that unending joy promised by your Son,
Jesus Christ our Lord.

Through him, with him, in him,
in the unity of the Holy Spirit
all honour and glory are yours, almighty Father,
for ever and ever. **Amen.**

Silence.

GWEDDI'R ARGLWYDD

Naill ai:

Gweddiwn yn hyderus ar y Tad;

**Ein Tad yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneler dy ewyllys,
ar y ddaear fel yn y nef.
Dyro inni heddiw ein bara beunyddiol;
a maddau inni ein troseddau,
fel yr ŷm ni wedi maddau
i'r rhai a droseddodd yn ein herbyn;
a phaid â'n dwyn i brawf,
ond gwared ni rhag yr Un drwg.
Oherwydd eiddot ti yw'r deyrnas
a'r gallu a'r gogoniant am byth. Amen.**

Neu:

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn
yn hyderus;

**Ein Tad,
yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneler dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol
a maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd. Amen.**

*(Gellir bendithio'r briodas yn y fan hon oni wnaethpwyd hynny
eisoes. Gweler tudalen 14)*

THE LORD'S PRAYER

Either:

Let us pray with confidence to the Father;

**Our Father in heaven,
hallowed be your name,
your kingdom come,
your will be done,
on earth as in heaven.
Give us today our daily bread.
Forgive us our sins
as we forgive those
who sin against us.
Save us from the time of trial
and deliver us from evil.
For the kingdom, the power
and the glory are yours,
now and for ever. Amen.**

Or:

As our Saviour taught us, we boldly pray;

**Our Father who art in heaven,
hallowed be thy name,
thy kingdom come,
thy will be done,
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses
as we forgive those
who trespass against us.
And lead us not into temptation,
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom,
the power and the glory,
for ever and ever. Amen.**

(The blessing of the marriage can be used at this point if it has not been used earlier. See page 14.)

7 Y CYMUN

*Y mae'r offeiriad yn torri'r bara ac yn dweud,
naill ai:*

Yr ydym yn torri'r bara hwn i rannu yng Nghorff Crist.
**A ninnau'n llawer, un corff ydym,
gan ein bod ni oll yn rhannu'r un bara.**

neu:

Bob tro y bwytawn y bara hwn ac yr yfwn y cwpan hwn,
**yr ydym yn cyhoeddi marwolaeth yr Arglwydd
hyd nes y daw.**

*Gellir defnyddio'r anthem hon yma neu adeg y cymun,
naill ai:*

**Iesu, Oen Duw:
trugarha wrthym.**

**Iesu, sy'n dwyn ein pechodau:
trugarha wrthym.**

**Iesu, iachawdwr y byd:
dyro inni dy dangnefedd.**

neu:

**Oen Duw,
sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd:
trugarha wrthym.**

**Oen Duw,
sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd:
trugarha wrthym.**

**Oen Duw,
sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd:
dyro inni dangnefedd.**

7 THE COMMUNION

*The priest breaks the bread and says,
either:*

We break this bread to share in the body of Christ.
**Though we are many, we are one body
for we all share in one bread.**

or:

Every time we eat this bread and drink of this cup
we proclaim the Lord's death until he comes.

*This anthem may be used here or during the communion,
either:*

**Jesus, Lamb of God:
have mercy on us.**

**Jesus, bearer of our sins:
have mercy on us.**

**Jesus, redeemer of the world:
give us your peace.**

or:

**Lamb of God,
you take away the sins of the world:
have mercy on us.**

**Lamb of God,
you take away the sins of the world:
have mercy on us.**

**Lamb of God,
you take away the sins of the world:
grant us peace.**

*Defnyddir un o'r gwahoddiadau a ganlyn,
naill ai:*

Rhoddion sanctaidd Duw ar gyfer pobl sanctaidd Duw.
**Y mae Iesu Grist yn sanctaidd,
y mae Iesu Grist yn Arglwydd,
er gogoniant Duw Dad.**

neu:

Iesu yw Oen Duw
sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.
**Arglwydd, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn, ond
dywed y gair a chaf fy iacháu.**

neu:

Dewch, derbyniwn gorff a gwaed ein Harglwydd Iesu
Grist, a roddwyd drosom, ac ymborthwn arno yn ein
calonnau trwy ffydd gan roi diolch.

Neu yn nhymor y Pasg:

Halelwia. Crist, ein Pasg, a aberthwyd drosom ni.
Felly gadewch i ni gadw'r ŵyl. Alelwia

Mae'r offeiriad a'r bobl yn derbyn y cymun.

*Gweinyddir y sacrament gyda'r geiriau hyn
naill ai:*

Corff Crist a'th gadwo yn y bywyd tragwyddol. **Amen.**
Gwaed Crist a'th gadwo yn y bywyd tragwyddol. **Amen.**

neu:

Corff Crist, bara'r bywyd. **Amen.**
Gwaed Crist, y wir winwydden. **Amen.**

neu:

Corff Crist. **Amen.**
Gwaed Crist. **Amen.**

Am ffurf arall o Gysegru, gweler Atodiad 8; tudalen 118.

Gellir bendithio'r rhai nad ydynt yn cymuno.

*Ar ôl y cymun, gellir darllen brawddeg addas o'r Ysgrythur a
ddarllenwyd wrth Gyhoeddi'r Gair, gweler tudalen 9.*

Cedwir distawrwydd.

[Gellir canu emyn.]

[Sefyll]

*[Bwyteir ac yfir unrhyw fara a gwin cysegredig nas neilltuir ar
gyfer cymun cadw.]*

32

*One of the following invitations is used,
either:*

God's holy gifts for God's holy people.
**Jesus Christ is holy,
Jesus Christ is Lord,
to the glory of God the Father.**

or:

Jesus is the Lamb of God
who takes away the sins of the world.
Happy are those who are called to his supper.
**Lord, I am not worthy to receive you,
but only say the word and I shall be healed.**

or:

Come, let us receive the body and blood of our Lord
Jesus Christ, given for us, and feed on him in our hearts
by faith with thanksgiving.

Or in Eastertide:

Alleluia. Christ our passover is sacrificed for us.
Therefore let us keep the feast. Alleluia.

The priest and people receive the communion.

*The sacrament is administered with these words
either:*

The body of Christ keep you in eternal life. **Amen.**
The blood of Christ keep you in eternal life. **Amen.**

or:

The body of Christ, the bread of life. **Amen.**
The blood of Christ, the true vine. **Amen.**

or:

The body of Christ. **Amen.**
The blood of Christ. **Amen.**

For an additional form for Consecration, see Appendix 8; page 118.

Non-communicants may be given a blessing.

*After the communion, an appropriate sentence of Holy Scripture
from the Proclamation of the Word may be read, see page 9.*

Silence is kept.

[A hymn may be sung.]

[Stand]

*[Any consecrated bread and wine which is not to be reserved for
purposes of communion is consumed.]*

8 YR ANFON ALLAN

Gellir defnyddio brawddeg ôl-gymun:

Yr wyf yn rhoi i chwi orchymyn newydd: carwch eich gilydd. Fel y cerais i chwi, felly yr ydych chwithau i garu'ch gilydd. *(Ioan 13.34)*

Dduw grasol,
bydded i *E* ac *E* a rwymwyd ynghyd yn y dirgeleddau sanctaidd hyn, ddod yn un, gorff ac enaid.
Bydded iddynt fyw mewn ffyddlondeb a thangnefedd a darganfod y llawenydd tragwyddol hwnnw a baratowyd i bawb sy'n dy garu di; trwy dy Fab Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

Yr Arglwydd a fo gyda chwi.
A hefyd gyda thi.

*Terfyna'r offeiriad y gwasanaeth â'r fendith a ganlyn,
naill ai:*

Bydded i Dduw'r Drindod Fendigaid eich cryfhau mewn ffydd a gobaith a chariad, eich tywys mewn gwirionedd a thangnefedd a'ch amddiffyn ar bob tu.

neu:

Yn ei gariad mawr, bendithiodd Duw chwi trwy roi i chwi ei Fab, y mae ei freichiau agored yn ymestyn at bawb sy'n agor eu calonnau iddo.
Llifed y cariad y gorchmynnodd Crist i ni ei arddel i fywydau pawb y byddwch yn cyfarfod â hwy.

A bendith Duw hollalluog, y Tad, y Mab, a'r Ysbryd Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.
Amen.

Ewch mewn tangnefedd i garu a gwasanaethu'r Arglwydd.
Yn enw Crist. Amen.

Neu yn nhymor y Pasg:

Ewch mewn tangnefedd i garu a gwasanaethu'r Arglwydd.
Halelwia! Halelwia!
Yn enw Crist. Halelwia! Halelwia!

8 THE SENDING OUT

This Post Communion sentence may be used:

I give you a new commandment, that you love one another. Just as I have loved you, you also should love one another. *(John 13.34)*

Gracious God,
may *N* and *N* who have been bound together in these holy mysteries, become one in body and soul.
May they live in faithfulness and peace and obtain those eternal joys prepared for all who love you; through your Son Jesus Christ our Lord. **Amen.**

The Lord be with you.
And also with you.

The priest concludes the service with the following blessing, either:

God the Holy Trinity strengthen you in faith and hope and love, guide you in truth and peace and defend you on every side.

or:

In his great love, God has blessed you with the gift of his Son, whose outstretched arms reach out to all who open their hearts to him.
May the love that Christ has commanded us to embrace overflow into the lives of all whom you meet.

And the blessing of God almighty,
the Father, the Son, and the Holy Spirit,
be among you and remain with you always. **Amen.**

Go in peace to love and serve the Lord.
In the name of Christ. Amen.

Or in Eastertide:

Go in peace to love and serve the Lord.
Alleluia! Alleluia!
In the name of Christ. Alleluia! Alleluia!

TREFN GWASANAETH PRIODAS

**AN ORDER FOR
A MARRIAGE SERVICE**

TREFN GWASANAETH PRIODAS

Strwythur

1. Y Dod Ynghyd tudalen 36
2. Cyhoeddi'r Gair tudalen 39
3. Y Briodas tudalen 39
4. Y Gweddïau tudalen 43
5. Y Fendith..... tudalen 45

AN ORDER FOR A MARRIAGE SERVICE

Structure

1. The Gathering page 36
2. The Proclamation of The Word page 39
3. The Marriage..... page 39
4. The Prayers page 43
5. The Blessing page 45

1 Y DOD YNGHYD

[Gellir canu emyn.]

Sefyll

Mae'r offeiriad yn croesawu'r bobl.

Yn enw'r Tad,
a'r Mab,
a'r Ysbryd Glân. **Amen.**

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

Neu yn nhymor y Pasg:

**Halelwia! Atgyfododd Crist.
Atgyfododd yn wir. Halelwia!**

*Gellir defnyddio brawddegau rhagarweiniol. Gweler Atodiad 1;
tudalen 82.*

Mae'r briodferch a'r priodfab yn parhau i sefyll.

Eistedd

1 THE GATHERING

[A hymn may be sung.]

Stand

The minister welcomes the people.

In the name of the Father,
and of the Son,
and of the Holy Spirit. **Amen.**

Grace and peace be with you.
And keep you in the love of Christ.

Or in Eastertide:

Alleluia! Christ is risen.
He is risen indeed. Alleluia!

Introductory sentences may be used. See Appendix 1; page 82.

The bride and bridegroom remain standing.

Sit

*Defnyddir y canlynol neu Ragarweiniad arall o Atodiad 2a;
tudalen 83:*

Daethom ynghyd i dystio i briodas *E* ac *E*, i weddio am fendith Duw arnynt, i rannu yn eu llawenydd ac i ddathlu eu cariad.

Rhodd oddi wrth Dduw yw priodas. Trwyddi gall gŵr a gwraig gyd-dyfu yn eu hadnabyddiaeth o Dduw, eu cariad ato a'u gwasanaeth iddo.

Fe'i rhoddir fel y gallant, a hwythau'n un â'i gilydd o galon a meddwl a chorff, gynyddu mewn cariad ac ymddiriedaeth.

Y mae Duw yn uno gŵr a gwraig mewn uniad am oes sy'n sylfaen i fywyd teuluol, lle (y genir ac y megir plant ac) y gall pob aelod o'r teulu, mewn amseroedd da ac amseroedd drwg, gael cysur, cwmnïaeth a nerth a thyfu i aeddfedrwydd mewn cariad.

Y mae priodas yn cyfoethogi'r gymdeithas ac yn cryfhau'r gymuned.

Y mae priodas yn ffordd o fyw a sancteiddiwyd gan Dduw, ac a fendithiwyd gan bresenoldeb ein Harglwydd Iesu Grist ymhlith rhai a oedd yn dathlu priodas yng Nghana Galilea.

Y mae'n arwydd o undod a theyrngarwch, a dylai pawb ei pharchu a'i hanrhydeddu.

Ni ddylai neb ei chymryd arno'i hun yn ysgafn nac yn hunanol, ond yn bwyllog ac yn gyfrifol yng ngŵydd Duw Hollalluog.

Y mae *E* ac *E* yn awr am gymryd y ffordd hon o fyw.

Bydd y naill yn rhoi ei gydsyniad i'r llall ac yn gwneud addunedau difrifol, ac fel arwydd o hyn byddant yn rhoi ac yn derbyn modrwyau (modrwy).

Gweddiwn drostynt, ar i'r Ysbryd Glân eu cyfarwyddo a'u nerthu, fel y cyflawnant amcanion Duw gydol eu bywyd daearol ynghyd.

The following or one of the alternative Introductions from Appendix 2a; page 83 is used:

We have come together to witness the marriage of N and N, to pray for God's blessing upon them, to share their joy and to celebrate their love. Marriage is a gift of God, through which husband and wife may grow together in the knowledge, love and service of God.

It is given that, united with one another in heart, in mind and in body, they may increase in love and trust. God joins husband and wife in life-long union, as the foundation of family life (in which children are born, nurtured and) in which each member of the family, in good times and in bad, may find comfort, companionship and strength,
and grow to maturity in love.

Marriage enriches society and strengthens community.

Marriage is a way of life made holy by God, and blessed by the presence of our Lord Jesus Christ with those celebrating a wedding at Cana in Galilee. Marriage is a sign of unity and loyalty which all should uphold and honour.

No one should enter into it lightly or selfishly, but reverently and responsibly in the sight of Almighty God. N and N are now to enter this way of life.

They will each give their consent to the other and make solemn vows, and in token of this they will give and receive rings (a ring).

We pray for them, that the Holy Spirit will guide and strengthen them, that they may fulfil God's purposes for the whole of their earthly life together.

Dywed yr offeiriad wrth y gynulleidfa:

Os gwyddoch am unrhyw reswm paham na all y ddeuddyn hyn briodi'n gyfreithlon, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Dywed yr offeiriad wrth y ddeuddyn:

E ac E, yr ydych ar fin gwneud eich addunedau priodas yng ngŵydd Duw, barnwr pawb, sy'n gwybod cyfrinachau ein calonnau; felly, os gŵyr y naill neu'r llall ohonoch am unrhyw reswm paham na allwch briodi'n gyfreithlon, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Sefyll

[Gellir canu emyn.]

Distawrwydd.

Gwahoddir y bobl i weddio; cedwir distawrwydd a defnyddir y Colect a ganlyn neu Golect arall o Atodiad 3; tudalen 90:

Gweddiwn.

Dduw ein Tad,
fe'n dysgaist trwy dy Fab
mai cariad yw cyflawniad y Gyfraith.
Caniatâ fod i'th weision *E ac E*,
o garu ei gilydd, aros yn dy gariad di holl ddyddiau eu bywyd:
trwy Iesu Grist ein Harglwydd y bo iddo gyda thi a'r
Ysbryd Glân bob cariad a phob gogoniant dros amser a thros dragwyddoldeb. **Amen.**

The minister says to the congregation:

If you are aware of any reason why these persons may not lawfully marry, you must declare it now.

The minister says to the couple:

N and *N*, you are about to make your marriage vows in the presence of God, who is judge of all and knows the secrets of our hearts; therefore if either of you knows a reason why you may not lawfully marry, you must declare it now.

Stand

[A hymn may be sung.]

Silence.

The people are invited to pray; silence is kept and the following or an alternative Collect from Appendix 3; page 90 is used:

Let us pray.

God our Father,
you have taught us through your Son
that love is the fulfilling of the Law.
Grant to your servants *N* and *N* that,
loving one another, they may remain in your love
all the days of their life:
through Jesus Christ our Lord to whom with you and
the Holy Spirit be all love and all glory for time and for
eternity. **Amen**

2 CYHOEDDI'R GAIR

Defnyddir o leiaf ddau ddarlleniad o'r Ysgrythur Lân, a dylai un ohonynt fod o'r Testament Newydd. Gweler Atodiad 4a; tudalen 93.

[Gall homili ddilyn y darlleniadau.]
[Gellir canu emyn.]

[Eistedd]
[Sefyll]

3 Y BRIODAS

i. Y DATGANIADAU

Saif y briodferch a'r priodfab gerbron y gweinidog.

Dywed y gweinidog wrth y priodfab:

E, a gymeri di E yn wraig i ti?

A wnei di ei charu, ei chysuro, ei hanrhydeddu a gofalu amdani, a chan wrthod pawb arall, fod yn ffyddlon iddi tra byddwch eich dau byw?

Y mae yntau'n ateb:

Gwnaf.

Dywed y gweinidog wrth y briodferch:

E, a gymeri di E yn ŵr i ti?

A wnei di ei garu, ei gysuro, ei anrhydeddu a gofalu amdano, a chan wrthod pawb arall, fod yn ffyddlon iddo tra byddwch eich dau byw?

Y mae hithau'n ateb:

Gwnaf.

Dywed y gweinidog wrth y gynulleidfa:

A wnewch chwi, deuluoedd a chyfeillion E ac E, eu cynnal a'u cefnogi yn eu priodas yn awr ac yn y blynyddoedd sydd i ddod?

Dywed pawb:

Gwnawn.

2 THE PROCLAMATION OF THE WORD

At least two readings from Holy Scripture are used, one of which should be from the New Testament. See Appendix 4a; page 93.

*[A homily may follow the readings]
[A hymn may be sung.]*

*[Sit]
[Stand]*

3 THE MARRIAGE

i. THE DECLARATIONS

*The bride and bridegroom stand in front of the minister.
The minister says to the bridegroom:*

*N, will you take N to be your wife?
Will you love her, comfort her, honour and care for her,
and, forsaking all others, be faithful to her
as long as you both shall live?*

*He answers:
I will.*

*The minister says to the bride:
N, will you take N to be your husband?
Will you love him, comfort him, honour and care for him,
and, forsaking all others, be faithful to him
as long as you both shall live?*

*She answers:
I will.*

*The minister says to the congregation:
Will you, the families and friends of N and N,
support and uphold them in their marriage
now and in the years to come?*

*All say:
We will.*

ii. YR ADDUNEDAU

Cyflwynna'r gweinidog yr addunedau â'r geiriau hyn neu eiriau cyffelyb:

E ac E, yr ydych yn awr i gysylltu dwylo a gwneud eich addunedau, yng ngŵydd Duw a'i bobl.

Mae'r briodferch a'r priodfab yn wynebu ei gilydd.

Cymer y priodfab law dde'r briodferch yn ei law dde, a dywed:

Yr wyf fi, *E*, yn dy gymryd di, *E*,
yn wraig i mi,
i'th gadw a'th gynnal
o'r dydd hwn ymlaen;
er gwell, er gwaeth,
er cyfoethocach, er tlotach,
yn glaf ac yn iach,
i'th garu a'th ymgeleddu,
tra byddwn ni'n dau byw;
yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Gwnaf yr adduned hon yng ngŵydd Duw.

Gollyngant ddwylo.

Cymer y briodferch law dde'r priodfab yn ei llaw dde, a dywed:

Yr wyf fi, *E*, yn dy gymryd di, *E*,
yn ŵr i mi,
i'th gadw a'th gynnal
o'r dydd hwn ymlaen;
er gwell, er gwaeth,
er cyfoethocach, er tlotach,
yn glaf ac yn iach,
i'th garu a'th ymgeleddu,
tra byddwn ni'n dau byw;
yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Gwnaf yr adduned hon yng ngŵydd Duw.

Gollyngant ddwylo.

ii. THE VOWS

The minister introduces the vows in these or similar words:

N and N, you will now join hands and make your vows
in the presence of God and his people.

The bride and bridegroom face each other.

The bridegroom takes the bride's right hand in his, and says:

I, N, take you, N,
to be my wife,
to have and to hold
from this day forward;
for better, for worse,
for richer, for poorer,
in sickness and in health,
to love and to cherish,
as long as we both shall live,
according to the will and purpose of God.
In the presence of God I make this vow.

They loose hands.

The bride takes the bridegroom's right hand in hers, and says:

I, N, take you, N,
to be my husband,
to have and to hold
from this day forward;
for better, for worse,
for richer, for poorer,
in sickness and in health,
to love and to cherish,
as long as we both shall live,
according to the will and purpose of God.
In the presence of God I make this vow.

They loose hands.

iii. RHOI MODRWYAU

Bydd y gweinidog yn derbyn y fodrwy (modrwyau) a defnyddir y weddi a ganlyn neu weddi arall o Atodiad 5; tudalen 111:

Dad nefol,
trwy dy fendith bydded y modrwyau hyn (y fodrwy hon)
i E ac E yn symbol o gariad a ffyddlondeb diddiwedd,
i'w hatgoffa o'r llw a'r cyfamod a wnaethant y dydd
hwn trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

Mae'r briodferch a'r priodfab yn wynebu ei gilydd. Mae'r naill yn ei dro yn gosod modrwy ar fys y llall a, chan ei dal yno, yn dweud:

E, yr wyf yn rhoi i ti y fodrwy hon
yn arwydd o'm cariad a'm ffyddlondeb.
Anrhydeddaf di â'm holl fod,
rhoddaf fy hun yn gyfan gwbl i ti,
a rhannaf â thi bopeth sydd gennyf,
yng nghariad Duw, Dad, Mab ac Ysbryd Glân.

Os un fodrwy yn unig sydd i'w rhoi, dywed y sawl sy'n ei derbyn:

E, yr wyf yn derbyn y fodrwy hon
yn arwydd o'r cariad a'r ffyddlondeb rhyngom.
Anrhydeddaf di â'm holl fod,
rhoddaf fy hun yn gyfan gwbl i ti,
a rhannaf â thi bopeth sydd gennyf,
yng nghariad Duw, Dad, Mab ac Ysbryd Glân

iii. THE GIVING OF RINGS

The minister receives the rings (ring) and the following or an alternative prayer from Appendix 5; page 111 is used:

Heavenly Father,
by your blessing let these rings (this ring) be to N and N
a symbol of unending love and faithfulness, to remind
them of the vow and covenant which they have made
this day through Jesus Christ our Lord. **Amen.**

The bride and bridegroom face each other. In turn each places a ring on the other's finger and, holding it there says:

N, I give you this ring as a sign of my love and faithfulness.
With my whole being I honour you,
all that I am I give to you,
and all that I have I share with you,
within the love of God, Father, Son and Holy Spirit.

If only one ring is given, the one who receives it says:

N, I receive this ring as a sign of the love and faithfulness
between us.
With my whole being I honour you,
all that I am I give to you,
and all that I have I share with you,
within the love of God, Father, Son and Holy Spirit.

iv. CYHOEDDI

Mae'r gweinidog yn annerch y bobl:

Yng ngŵydd Duw a gerbron y gynulleidfa hon y mae
E ac *E* wedi cydsynio â'i gilydd a gwneud eu
haddunedau priodas y naill i'r llall.
Y maent wedi datgan eu priodas drwy gysylltu dwylo a
thrwy roi a derbyn modrwyau (modrwy).
Gan hynny yr wyf yn cyhoeddi eu bod yn ŵr a gwraig
ynghyd.

Mae'r gweinidog yn cysylltu llaw dde'r ddau ynghyd ac yn dweud:

Y rhai a gysylltodd Duw,
peidied neb â'u gwahanu.

v. BENDITHIO'R BRIODAS

*Penlinia'r gŵr a'r wraig a defnyddir y fendith a ganlyn neu weddi
arall o Atodiad 6; tudalen 112:*

Pob moliant a gogoniant i ti, Dduw graslonaf,
oherwydd yn y dechreuad creaiſt ni ar dy ddelw dy hun
yn wryw a benyw.
Gweddiwn ar iti fendithio *E* ac *E*, fel y byddant yn eu
priodas yn ffynhonnell bendith i'w gilydd ac i bawb,
ac y byddant fyw ynghyd mewn cariad sanctaidd. **Amen.**

Os yw'r gweinidog yn offeiriad, gellir ychwanegu'r canlynol:

Bydded i Dduw Dad, Duw Fab, a Duw Ysbryd Glân
eich bendithio a'ch amddiffyn a'ch cadw; edryched yr
Arglwydd yn ei drugaredd yn gariadus arnoch, a'ch
llenwi â phob bendith a gras ysbrydol fel y byddwch
byw yn y fath fodd yn y bywyd hwn nes cael yn y byd
sydd i ddod fywyd tragwyddol. **Amen.**

vi. COFRESTRU'R BRIODAS

[Gellir cofrestru'r Briodas naill ai yma neu ar ddiwedd y gwasanaeth.]
[Gellir canu anthem neu emyn] [Sefyll]

iv. THE PROCLAMATION

The minister addresses the people:

In the presence of God, and before this congregation,
N and N have given their consent and made their
marriage vows to one another.
They have declared their marriage by the joining of
hands and by the giving and receiving of rings (a ring).
I proclaim that they are therefore husband and wife.

The minister joins their right hands together and says:

Those whom God has joined together
let no one put asunder.

v. THE BLESSING OF THE MARRIAGE

*The husband and wife kneel, the following or an alternative
blessing from Appendix 6; page 112 is used:*

All praise and glory to you most gracious God,
for in the beginning you created us in your own image,
male and female.
Grant your blessing we pray, to N and N, that in marriage
they may be a source of blessing to each other and to all,
and live together in holy love. **Amen.**

If the minister is a priest, the following may be added:

God the Father, God the Son, God the Holy Spirit,
bless, preserve and keep you; the Lord mercifully look
upon you with his favour; and so fill you with all spiritual
blessings and grace, that you may so live together in this
life, that in the world to come you may have life
everlasting. **Amen.**

vi. THE REGISTRATION OF THE MARRIAGE

*[The Registration of the Marriage may take place either here or at the
end of the service.]*

[An anthem or hymn may be sung]

[Stand]

4 Y GWEDDIAU

Defnyddir yr Ymbiliad a'r diweddiad a ganlyn neu rai eraill o Atodiad 7; tudalen 114:

Dduw grasol,
gweddiwn dros E ac E
a diolchwn am iti eu dwyn ynghyd
mewn priodas.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Cynorthwya hwy (i fod yn rhieni doeth a chariadus)
i gyd-dyfu mewn ffyddlondeb a gonestrwydd
ac i gynnal ei gilydd mewn amynedd.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Gwna eu bywyd ynghyd yn arwydd o'th gariad
yn y byd drylliedig hwn;
bydded i faddeuant iacháu tramgwydd
ac i lawenydd oresgyn galar.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Bydd gyda hwy yn eu gwaith
ac adnewyddu hwy yn eu hamdden.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Bydded iddynt groesawu i'w cartref gyfeillion a dieithriaid
ac adlewyrchu felly gariad dy Fab at bawb.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Mae'r weddi'n cloi â cholect addas a ddywedir gan y gweinidog neu â'r canlynol:

Dad trugarog,
**derbyn y gweddiau hyn
er mwyn dy Fab,
ein Gwaredwr Iesu Grist. Amen.**

4 THE PRAYERS

The following or an alternative prayer of Intercession and prayer end from Appendix 7; page 114 is used:

Gracious God,
we pray for N and N
and give thanks that you have brought them together
in marriage.
Lord, in your mercy
hear our prayer

Help them (to be wise and loving parents and)
to grow together in faithfulness and honesty,
in mutual support and patience.
Lord, in your mercy
hear our prayer

Make their life together a sign of your love
in this broken world;
may forgiveness heal injury and joy triumph over sorrow.
Lord, in your mercy
hear our prayer

Be with them in their work
and renew them in their leisure.
Lord, in your mercy
hear our prayer

May they welcome into their home both friends and
strangers and so reflect your Son's love for all people.
Lord, in your mercy
hear our prayer

*The prayer ends with a suitable collect said by the minister
or the following:*

Merciful Father,
**accept these prayers
for the sake of your Son,
our Saviour Jesus Christ. Amen.**

GWEDDI'R ARGLWYDD

Naill ai:

Gweddiwn yn hyderus ar y Tad;

**Ein Tad yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneler dy ewyllys,
ar y ddaear fel yn y nef.
Dyro inni heddiw ein bara beunyddiol;
a maddau inni ein troseddau,
fel yr ŷm ni wedi maddau
i'r rhai a droseddodd yn ein herbyn;
a phaid â'n dwyn i brawf,
ond gwared ni rhag yr Un drwg.
Oherwydd eiddot ti yw'r deyrnas
a'r gallu a'r gogoniant am byth. Amen.**

Neu:

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn
yn hyderus;

**Ein Tad,
yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneler dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol
a maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd. Amen.**

THE LORD'S PRAYER

Either:

Let us pray with confidence to the Father;

**Our Father in heaven,
hallowed be your name,
your kingdom come,
your will be done,
on earth as in heaven.
Give us today our daily bread.
Forgive us our sins
as we forgive those
who sin against us.
Save us from the time of trial
and deliver us from evil.
For the kingdom, the power
and the glory are yours,
now and for ever. Amen.**

Or:

As our Saviour taught us, we boldly pray;

**Our Father who art in heaven,
hallowed be thy name,
thy kingdom come,
thy will be done,
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses
as we forgive those
who trespass against us.
And lead us not into temptation,
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom,
the power and the glory,
for ever and ever. Amen.**

5 Y FENDITH

[Gellir canu emyn]

[Sefyll]

Yr Arglwydd a fo gyda chwi.

A hefyd gyda thi.

Terfyna'r gweinidog y gwasanaeth gyda'r canlynol:

Gogoniant a moliant i ti, Arglwydd Dduw; dangosaist inni sut i garu pan roddaist dy Fab a thywallt i'n calonnau dy Ysbryd Glân sy'n ein dwyn yn nes atat. Llanw ni â chariad at bob peth a wnaethost, ac, yn ein llawenhau a'n dathlu, bydded inni ddarganfod prydferthwch dy gariad a llewyrch dy oleuni. Gofynnwn hyn trwy Iesu yr Arglwydd. **Amen.**

Neu, os yw'r gweinidog yn offeiriad, gellir ychwanegu'r canlynol, naill ai:

Bydded i Dduw'r Drindod Fendigaid eich cryfhau mewn ffydd a gobaith a chariad, eich tywys mewn gwirionedd a thangnefedd a'ch amddiffyn ar bob tu.

neu:

Yn ei gariad mawr, bendithiodd Duw chwi trwy roi i chwi ei Fab, y mae ei freichiau agored yn ymestyn at bawb sy'n agor eu calonnau iddo. Llified y cariad y gorchmynnodd Crist i ni ei arddel i fywydau pawb y byddwch yn cyfarfod â hwy.

A bendith Duw hollalluog,
y Tad, y Mab, a'r Ysbryd Glân,
a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.
Amen.

[Gellir cofrestru'r briodas yn y fan hon oni wnaed hynny eisoes.]

5 THE BLESSING

[A hymn may be sung]

[Stand]

The Lord be with you.
And also with you.

The minister concludes the service with the following:

Glory and praise to you, Lord God; you have shown us how to love in the giving of your Son and poured into our hearts your Holy Spirit who draws us closer to you. Fill us with a love for all that you have made, and, in our joy and celebrations, may we discover the beauty of your love and the brilliance of your light.
We ask this through Jesus the Lord. **Amen.**

Or, if the minister is a priest, the following maybe added, either:

God the Holy Trinity strengthen you in faith and hope and love, guide you in truth and peace and defend you on every side.

or:

In his great love, God has blessed you with the gift of his Son, whose outstretched arms reach out to all who open their hearts to him.
May the love that Christ has commanded us to embrace overflow into the lives of all whom you meet.

And the blessing of God almighty,
the Father, the Son, and the Holy Spirit,
be among you and remain with you always. **Amen.**

[The Registration of the Marriage may take place here if not previously taken place.]

**TREFN
BENDITHIO PRIODAS YN
DILYN SEREMONI SIFIL**

**AN ORDER FOR
THE BLESSING OF A MARRIAGE
FOLLOWING A CIVIL CEREMONY**

**TREFN
BENDITHIO PRIODAS YN
DILYN SEREMONI SIFIL**

Strwythur

1.	Y Dod Ynghyd	tudalen	48
2.	Cyhoeddi'r Gair	tudalen	51
3.	Yr Ymrwymiad.....	tudalen	52
4.	Gweddïau dros y Fodrwy (Modrwyau)	tudalen	53
5.	Bendithio'r Ddeuddyn.....	tudalen	54
6.	Y Gweddïau	tudalen	55
7.	Y Fendith.....	tudalen	57

**AN ORDER FOR
THE BLESSING OF A MARRIAGE
FOLLOWING A CIVIL CEREMONY**

Structure

1. The Gathering page 48
2. The Proclamation of The Word page 51
3. The Dedication..... page 52
4. Prayers over the Ring(s) page 53
5. Blessing over the Couple page 54
6. The Prayers page 55
7. The Blessing page 57

1 Y DOD YNGHYD

[Gellir canu emyn.]

[Sefyll]

Mae'r offeiriad yn croesawu'r bobl.

Yn enw'r Tad,
a'r Mab,
a'r Ysbryd Glân. **Amen.**

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

Neu yn nhymor y Pasg:

Halelwia! Atgyfododd Crist.
Atgyfododd yn wir. Halelwia!

*Gellir defnyddio brawddegau rhagarweiniol. Gweler Atodiad 1;
tudalen 82.*

Mae'r ddeuddyn yn parhau i sefyll gerbron y gweinidog.

Eistedd

1 THE GATHERING

[A hymn may be sung]

[Stand]

The minister welcomes the people.

In the name of the Father,
and of the Son,
and of the Holy Spirit. **Amen.**

Grace and peace be with you.
And keep you in the love of Christ.

Or in Eastertide:

Alleluia! Christ is risen.
He is risen indeed. Alleluia!

Introductory sentences may be used. See Appendix 1; page 82.

The couple remain standing.

Sit

*Defnyddir y canlynol neu Ragarweiniad arall o Atodiad 2b,
tudalen 86:*

Daethom ynghyd yng ngŵydd Duw am fod *E* ac *E*,
sydd eisoes yn briod, yn ceisio bendith Duw ar eu priodas.

Rhodd Duw i'w bobl yw priodas, fel y bo i ŵr a gwraig
ddarganfod gras Duw yn eu bywyd ynghyd.
Priodas yw sylfaen bywyd teuluol, lle y megir plant ac y
caiff pob aelod o'r teulu gariad a nerth, cwmnïaeth a
chysur, parch a chyfanrwydd.

Y mae priodas yn uniad am oes rhwng gŵr a gwraig lle,
a hwythau'n un â'i gilydd mewn corff, meddwl ac ysbryd,
y bo eu cariad yn sanctaidd ac yn adlewyrchiad o gariad
Crist at ei Eglwys.

Y mae hefyd yn cyfoethogi cymdeithas ac yn cryfhau'r
holl gymuned.
Daw â sefydlogrwydd ac ymrwymiad i fyd sy'n aml yn
fregus a rhanedig.

Felly, dylai pawb anrhydeddu a pharchu a mawrygu
priodas, ac ni ddylai'r sawl sy'n rhoi eu hunain y naill i'r
llall mewn priodas wneud hynny ond wedi ystyriaeth
fanwl ac â chalonnau llawn cariad a llwyr ymrwymiad i'r
ffordd arbennig hon o fyw.

The following or one of the alternative Introductions from Appendix 2b, page 86 is used:

We have gathered in God's presence because *N* and *N*, who are already married, are seeking God's blessing on their marriage.

Marriage is God's gift to his people, so that husband and wife will discover his grace in their life together. Marriage is the foundation of family life, where children are nurtured and all members of the family find love and strength, companionship and comfort, respect and wholeness.

Marriage is a lifelong union between a man and a woman where, united in body, mind and spirit, their love may be holy, reflecting the love Christ has for his Church.

It also enriches society and strengthens the whole community, bringing stability and commitment to a world that is often fragile and divided.

Therefore, marriage should be honoured, respected and revered by all people, and those who give themselves to one another in marriage should only do so after great thought and with hearts full of love and commitment to this particular way of life.

Yna y mae'r gweinidog yn cyfarch y ddeuddyn:

Ai dyma eich dealltwriaeth o'r cyfamod a'r addewid a wnaethoch y naill i'r llall pan briodwyd chwi ac yr ydych yn awr yn ceisio bendith Duw arnynt?

Atebant:

Ie.

Y mae'r gweinidog yn cyfarch y bobl:

Y mae *E* ac *E* wedi cadarnhau eu dealltwriaeth Gristnogol o briodas.

A ydych chwi, eu teulu a'u cyfeillion, yn addo eu cefnogi a'u calonogi yn eu bywyd gyda'i gilydd?

Atebant:

Ydym.

Yna gall y gweinidog annerch y ddeuddyn:

Y mae'r Arglwydd yn sefyll wrth y drws ac yn curo. Wrth ofyn am fendith Duw ar eich priodas, yr ydych wedi ei wahodd i mewn i'ch bywyd ynghyd a chynnig iddo le i fyw.

Llanwed y cariad a ddaw gydag ef eich calonnau a'ch cartref â sêl dros yr efengyl a chariad at ei ffordd, fel y bo i'ch bywyd ynghyd adlewyrchu ei bresenoldeb a dangos i eraill sut i ddilyn Crist.

(Addas yn achos rhai a briodwyd gryn amser ynghynt)

Ers blynyddoedd buoch yn byw ac yn caru, yn un â'ch gilydd mewn priodas, ac yn awr daethoch i geisio bendith barhaus Duw.

Bu ef gyda chwi mewn amseroedd da ac amseroedd drwg, mewn anawsterau a pheryglon, mewn chwerthin a galar. Yr ydych yn awr yn agor iddo eich calonnau a'ch cartref, fel y gweler ac yr adnabydder Crist.

Yr ydych yn offrymu eich priodas iddo i'w bendithio a'i sancteiddio, fel y parhewch i dyfu ynghyd mewn cariad.

The minister then addresses the couple:

Is this your understanding of the covenant and promise that you have made to one another when you were married and for which you are now asking God's blessing?

They answer:

It is.

The minister addresses the people:

N and N have affirmed their Christian understanding of marriage.

Do you, their family and friends, promise to support and encourage them in their life together?

They answer:

We do.

The minister may then address the couple:

The Lord stands at the door and knocks.

By asking for God's blessing on your marriage, you have invited him into your life together and have offered him a place to live.

May the love he brings fill your hearts and home with a passion for the gospel and a love of his way, so that your life together may reveal his presence and show others how to follow Christ.

(Suitable for those whose wedding was a significant time ago)

For years you have lived and loved, joined together in marriage, and now you have come to seek God's continued blessing.

He has been with you in good times and bad, in difficulties and dangers, in laughter and sorrow.

Now you open your heart and home to him, so that Christ may be seen and known.

You offer him your marriage for him to bless and make holy, that you may continue to grow together in love.

*Gwahoddir y bobl i weddio; cedwir distawrwydd a defnyddir y
Colect a ganlyn neu Golect arall o Atodiad 3; tudalen 90:*
Gweddiwn.

Dduw ein Tad,
fe'n dysgaist trwy dy Fab
 mai cariad yw cyflawniad y Gyfraith.
Caniatâ fod i'th weision *E* ac *E*,
o garu ei gilydd, aros yn dy gariad di holl
ddyddiau eu bywyd:
trwy Iesu Grist ein Harglwydd y bo iddo gyda thi a'r
Ysbryd Glân bob cariad a phob gogoniant dros amser a
thros dragwyddoldeb. **Amen.**

2 CYHOEDDI'R GAIR

*Defnyddir o leiaf ddau ddarlleniad o'r Ysgrythur Lân, a dylai un
ohonynt fod o'r Testament Newydd. Gweler Atodiad 4a; tudalen 93.*

[Gall homili ddilyn y darlleniadau.]
[Gellir canu emyn.]

[Eistedd]
[Sefyll]

The people are invited to pray; silence is kept and the following or an alternative Collect from Appendix 3; page 90 is used:

Let us pray.

God our Father,
you have taught us through your Son
that love is the fulfilling of the Law.
Grant to your servants *N* and *N* that,
loving one another, they may remain in your love
all the days of their life:
through Jesus Christ our Lord to whom with you and
the Holy Spirit be all love and all glory for time and for
eternity. **Amen**

2 THE PROCLAMATION OF THE WORD

At least two readings from Holy Scripture are used, one of which should be from the New Testament. See Appendix 4a; page 93.

[A homily may follow the readings]

[A hymn may be sung.]

[Sit]

[Stand]

3 YR YMRWYMIAD

Saif y ddeuddyn gerbron y gweinidog.

Dywed y gweinidog wrth y gŵr:

*E, yr wyt wedi cymryd E yn wraig i ti.
A wnei di fyw gyda hi mewn ufudd-dod
i orchymyn Crist?
A wnei di barhau i'w charu,
ei hanrhydeddu a gofalu amdani,
er gwell, er gwaeth,
er cyfoethocach, er tlotach,
yn glaf ac yn iach?
A fyddi di'n ffyddlon iddi, ac iddi hi'n unig,
tra byddwch eich dau byw?*

Y mae yntau'n ateb:

Gwnaf.

Dywed y gweinidog wrth y wraig:

*E, yr wyt wedi cymryd E yn ŵr i ti.
A wnei di fyw gydag ef mewn ufudd-dod
i orchymyn Crist?
A wnei di barhau i'w garu,
ei anrhydeddu a gofalu amdano,
er gwell, er gwaeth,
er cyfoethocach, er tlotach,
yn glaf ac yn iach?
A fyddi di'n ffyddlon iddo, ac iddo ef yn unig,
tra byddwch eich dau byw?*

Y mae hithau'n ateb:

Gwnaf.

3 THE DEDICATION

The couple stand in front of the minister.

The minister says to the man:

N, you have taken N as your wife.

Will you live with her in obedience
to Christ's command?

Will you continue to love her,
honour her and care for her,
for better and for worse,
for richer and for poorer,
in sickness and in health?

Will you be faithful to her, and her alone,
as long as you both shall live?

The man answers:

I will.

The minister says to the woman:

N, you have taken N as your husband.

Will you live with him in obedience
to Christ's command?

Will you continue to love him,
honour him and care for him,
for better and for worse,
for richer and for poorer,
in sickness and in health?

Will you be faithful to him, and him alone,
as long as you both shall live?

The woman answers:

I will.

*Yna gall y ddeuddyn ddweud gyda'i gilydd,
naill ai:*

Dad nefol,
cyflwynwn i ti yr hyn ydym yn awr
a'r hyn y gobeithiwn fod.
Cyflwynwn i ti ein cariad at ein gilydd a'n bywyd ynghyd.
Cynorthwya ni i fyw fel y mynni di,
fel y gallwn dyfu ynghyd mewn cariad a thangnefedd
holl ddyddiau ein bywyd;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

neu:

O Dad,
cyflwynwn i ti ein cariad at ein gilydd, a'n bywyd
ynghyd, ein breuddwydion a'n dyheadau,
ein gobeithion a'n hamcanion,
ein gorffennol a'n presennol a'n dyfodol.
Cynorthwya ni i'th ddarganfod yn ein priodas, a gofynnwn
dy fendith arni; trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**

4 GWEDDI DROS Y FODRWY (MODRWYAU)

*Os gwisgir modrwy briodas, gall y ddeuddyn estyn allan y llaw y
gwisgir hi arni neu gall y gweinidog dderbyn y fodrwy (modrwyau) a
defnyddir y weddi a ganlyn neu weddi arall o Atodiad 5; tudalen 111:*

O Dad,
y mae dy gariad diderfyn yn lapio amdanom a'n cofleidio
yng ngrym addfwyn dy Ysbryd a breichiau agored dy Fab.
Bydded y modrwyau hyn (y fodrwy hon) yn symbol o
gariad a ffyddlondeb *E* ac *E* y naill i'r llall ac yn alwad i
gadw'r addewidion a wnaethant yn dy ŵydd.
Gofynnwn hyn trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**

*The couple may then say together,
either:*

Heavenly Father,
we offer you all that we are and all that we hope to be.
We offer you our love for one another and our life together.
Help us to live as you desire, that we may grow together
in love and peace all the days of our life; through
Jesus Christ our Lord. **Amen.**

or:

Father,
we offer you our love for one another, and our life
together, our dreams and desires, our hopes and
ambitions, our past and present and future.
Help us to discover you in our marriage, on which we
ask your blessing; through Christ our Lord. **Amen.**

4 PRAYER OVER THE RING(S)

*If a ring is worn the couple may hold out the hand on which they
wear their wedding ring(s) or the minister receives the ring(s) and
the following or an alternative prayer from Appendix 5; page 111
is used:*

Father,
your endless love enfolds and embraces us through the
gentle play of your Spirit and the outstretched arms of
your Son.
May these rings (this ring) be a symbol of N and N's
love and faithfulness towards one another and a call to
keep the promises they have made in your presence.
We ask this through Christ our Lord. **Amen.**

5 BENDITHIO'R DDEUDDYN

Penlinia'r gŵr a'r wraig a defnyddir y fendith a ganlyn neu weddi arall o Atodiad 6; tudalen 112:

Pob moliant a gogoniant i ti, Dduw graslonaf,
oherwydd yn y dechreuad creaiſt ni ar dy ddelw dy hun
yn wryw a benyw.

Gweddiwn ar iti fendithio *E* ac *E*, fel y byddant yn eu
priodas yn ffynhonnell bendith i'w gilydd ac i bawb,
ac y byddant fyw ynghyd mewn cariad sanctaidd. **Amen.**

Os yw'r gweinidog yn offeiriad, gellir ychwanegu'r canlynol:

Bydded i Dduw Dad, Duw Fab, a Duw Ysbryd Glân
eich bendithio a'ch amddiffyn a'ch cadw; edryched yr
Arglwydd yn ei drugaredd yn gariadus arnoch, a'ch
llenwi â phob bendith a gras ysbrydol fel y byddwch
byw yn y fath fodd yn y bywyd hwn nes cael yn y byd
sydd i ddod fywyd tragwyddol. **Amen.**

[Gellir canu emyn.]

[Sefyll]

5 THE BLESSING OVER THE COUPLE

The husband and wife kneel, the following or an alternative blessing from Appendix 6; page 112 is used:

All praise and glory to you most gracious God,
for in the beginning you created us in your own image,
male and female.

Grant your blessing we pray, to *N* and *N*, that in marriage
they may be a source of blessing to each other and to all,
and live together in holy love. **Amen.**

If the minister is a priest, the following maybe added:

God the Father, God the Son, God the Holy Spirit,
bless, preserve and keep you; the Lord mercifully look
upon you with his favour; and so fill you with all spiritual
blessings and grace, that you may so live together in this
life, that in the world to come you may have life
everlasting. **Amen.**

[A hymn may be sung]

[Stand]

6 Y GWEDDIAU

Defnyddir yr Ymbiliad a'r diweddiad a ganlyn neu rai eraill o Atodiad 7; tudalen 114:

Dduw grasol,
gweddiwn dros E ac E
a diolchwn am iti eu dwyn ynghyd
mewn priodas.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Cynorthwya hwy (i fod yn rhieni doeth a chariadus)
i gyd-dyfu mewn ffyddlondeb a gonestrwydd
ac i gynnal ei gilydd mewn amynedd.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Gwna eu bywyd ynghyd yn arwydd o'th gariad
yn y byd drylliedig hwn;
bydded i faddeuant iacháu tramgwydd
ac i lawenydd oresgyn galar.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Bydd gyda hwy yn eu gwaith
ac adnewyddu hwy yn eu hamdden.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Bydded iddynt groesawu i'w cartref gyfeillion a dieithriaid
ac adlewyrchu felly gariad dy Fab at bawb.
Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Mae'r weddi'n cloi â cholect addas a ddywedir gan yr offeiriad neu â'r canlynol:

Dad trugarog,
**derbyn y gweddïau hyn
er mwyn dy Fab,
ein Gwaredwr Iesu Grist. Amen.**

6 THE PRAYERS

The following or an alternative prayer of Intercession and prayer end from Appendix 7; page 114 is used:

Gracious God,
we pray for N and N
and give thanks that you have brought them together
in marriage.
Lord, in your mercy
hear our prayer

Help them (to be wise and loving parents and)
to grow together in faithfulness and honesty,
in mutual support and patience.
Lord, in your mercy
hear our prayer

Make their life together a sign of your love
in this broken world;
may forgiveness heal injury and joy triumph over sorrow.
Lord, in your mercy
hear our prayer

Be with them in their work
and renew them in their leisure.
Lord, in your mercy
hear our prayer

May they welcome into their home both friends and
strangers and so reflect your Son's love for all people.
Lord, in your mercy
hear our prayer

*The prayer ends with a suitable collect said by the priest
or the following:*

Merciful Father,
**accept these prayers
for the sake of your Son,
our Saviour Jesus Christ. Amen.**

GWEDDI'R ARGLWYDD

Os gweinyddir y Cymun Bendigaid, bydd y litwrgi'n parhau gyda'r Tangnefedd ar dudalen 14; fel arall, bydd y gweddiâu'n terfynu gyda Gweddi'r Arglwydd.

Naill ai:

Gweddiwn yn hyderus ar y Tad;

**Ein Tad yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneled dy ewyllys,
ar y ddaear fel yn y nef.
Dyro inni heddiw ein bara beunyddiol;
a maddau inni ein troseddau,
fel yr ym ni wedi maddau
i'r rhai a droseddodd yn ein herbyn;
a phaid â'n dwyn i brawf,
ond gwared ni rhag yr Un drwg.
Oherwydd eiddot ti yw'r deyrnas
a'r gallu a'r gogoniant am byth. Amen.**

Neu:

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus;

**Ein Tad,
yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneled dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol
a maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd. Amen.**

THE LORD'S PRAYER

If the Holy Eucharist is to be celebrated, the liturgy continues with the Peace on page 14, otherwise the prayers conclude with the Lord's Prayer.

Either:

Let us pray with confidence to the Father;

**Our Father in heaven,
hallowed be your name,
your kingdom come,
your will be done,
on earth as in heaven.
Give us today our daily bread.
Forgive us our sins
as we forgive those
who sin against us.
Save us from the time of trial
and deliver us from evil.
For the kingdom, the power
and the glory are yours,
now and for ever. Amen.**

Or:

As our Saviour taught us, we boldly pray;

**Our Father who art in heaven,
hallowed be thy name,
thy kingdom come,
thy will be done,
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses
as we forgive those
who trespass against us.
And lead us not into temptation,
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom,
the power and the glory,
for ever and ever. Amen.**

7 Y FENDITH

[Gellir canu emyn]

[Sefyll]

Yr Arglwydd a fo gyda chwi.
A hefyd gyda thi.

Terfyna'r gweinidog y gwasanaeth gyda'r canlynol:

Gogoniant a moliant i ti, Arglwydd Dduw, dangosaist
inni sut i garu pan roddaist dy Fab a thywallt i'n
calonnau dy Ysbryd sy'n ein dwyn yn nes atat.
Llanw ni â chariad at bob peth a wnaethost, ac, yn ein
llawenhau a'n dathlu, bydded inni ddarganfod
prydfwrthwch dy gariad a llewyrch dy oleuni.
Gofynnwn hyn trwy Iesu yr Arglwydd. **Amen.**

*Neu, os yw'r gweinidog yn offeiriad, gellir ychwanegu'r canlynol,
naill ai:*

Bydded i Dduw'r Drindod Fendigaid eich cryfhau
mewn ffydd a gobaith a chariad, eich tywys mewn
gwirionedd a thangnefedd; a'ch amddiffyn ar bob tu.

neu:

Yn ei gariad mawr, bendithiodd Duw chwi trwy roi i
chwi ei Fab, y mae ei freichiau agored yn ymestyn at
bawb sy'n agor eu calonnau iddo.
Llifed y cariad y gorchmynnodd Crist i ni ei arddel i
fywydau pawb y byddwch yn cyfarfod â hwy.

A bendith Duw hollalluog,
y Tad, y Mab, a'r Ysbryd Glân,
a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.
Amen.

7 THE BLESSING

[A hymn may be sung]

[Stand]

The Lord be with you.
And also with you.

The minister concludes the service with the following:

Glory and praise to you, Lord God, you have shown us how to love in the giving of your Son and poured your Spirit into our hearts who draws us closer to you. Fill us with a love for all that you have made, and, in our joy and celebrations, may we discover the beauty of your love and the brilliance of your light. We ask this through Jesus the Lord. **Amen.**

Or, if the minister is a priest, the following maybe added, either:

God the Holy Trinity strengthen you in faith and hope and love, guide you in truth and peace and defend you on every side.

or:

In his great love, God has blessed you with the gift of his Son, whose outstretched arms reach out to all who open their hearts to him. May the love that Christ has commanded us to embrace overflow into the lives of all whom you meet.

And the blessing of God almighty,
the Father, the Son, and the Holy Spirit,
be among you and remain with you always. **Amen.**

**GLÂN BRIODAS
Y LLYFR GWEDDI GYFFREDIN
CYFROL II (1984)**

**HOLY MATRIMONY
THE BOOK OF COMMON PRAYER
VOLUME II (1984)**

**Y LLYFR GWEDDI GYFFREDIN
CYFROL II (1984)
I'W ARFER YN YR EGLWYS YNG NGHYMRU**

Strwythur

Y Rhagarweiniad	tudalen	60
Gweinidogaeth Y Gair.....	tudalen	62
Y Briodas.....	tudalen	66
Yr Ymbiliad	tudalen	69
Y Cymun Bendigaid	tudalen	71
Bendithio Priodas Sifil.....	tudalen	72

**THE BOOK OF COMMON PRAYER
VOLUME II (1984)
FOR USE IN THE CHURCH IN WALES**

Structure

The Introduction	page 60
The Ministry of The Word.....	page 62
The Marriage.....	page 66
The Intercession	page 69
The Holy Eucharist.....	page 71
The Blessing of a Civil Marriage	page 72

Y RHAGARWEINIAD

Sefyll

Saif y ddeuddyn sydd i'w priodi o flaen yr Offeiriad, y mab ar y llaw ddeau i'r ferch.

*Dywed yr Offeiriad wrth y gynulleidfa,
naill ai:*

Yr ydym wedi ymgynnull yng ngŵydd Duw i dystio i briodas y mab hwn a'r ferch hon ac i weddio drostynt. Rhodd Duw i ddynolryw yw priodas, ac mae'r Ysgrythur Lân yn ei chyffelybu i'r undeb sydd rhwng Crist a'i Eglwys. Y mae felly i'w hanrhydeddu gan bob dyn. Ni ddylai neb briodi'n anystyriol neu'n ddifeddwl, ond gyda phwyll a pharch. Mae Duw yn galw meibion a merched i'r ystad gysegredig hon er mwyn sancteiddio eu cariad mewn undeb â'i gilydd tra byddant byw; fel y gallant fagu eu plant i'w garu ef, a'u meithrin trwy ei ras; ac fel y gallant anrhydeddu a chynorthwyo'r naill y llall a bod yn gefn i'w gilydd mewn hawddfyd ac mewn adfyd.

Os gŵyr neb ohonoch am unrhyw rwystr cyfiawn i'r briodas hon, datganed hynny yn awr.

neu:

Garedigion, yr ydym wedi ymgynnull yng ngolwg Duw, ac o flaen y gynulleidfa hon, i gysylltu'r ddeuddyn hyn ynghyd mewn Glân Briodas, sy'n ystad anrhydeddus, wedi ei hordeinio gan Dduw ei hun, ac yn arwyddo inni'r undeb dirgel sy rhwng Crist a'i Eglwys. Y lân ystad hon a addurnodd Crist â'i bresenoldeb yng Nghana Galilea, a'i phrydferthu yno â'i wyrth gyntaf, a dywed yr Ysgrythur Lân ei bod i'w chadw'n anrhydeddus gerbron pob dyn. Am hynny ni ddylai neb ei chymryd arno'n fyrbwyll, yn ysgafn, neu'n rhyfygus, eithr yn wylaidd, yn bwyllog, yn ystyriol, yn sobr, ac yn ofn Duw, gan iawn ystyried amcanion ordeinio Priodas.

THE INTRODUCTION

Stand

The persons to be married stand before the Minister the man on the right of the woman.

*The Priest says to the congregation,
either:*

We have come together in the presence of God to witness the marriage of this man and this woman, and to pray for them. Marriage is a gift of God to mankind. Holy Scripture compares it to the union of Christ with his Church. It should therefore be held in honour by all mankind. It must not be entered upon lightly or thoughtlessly, but responsibly and reverently. God calls men and women to the married state so that their love may be made holy in life-long union; that they may bring up their children to grow in grace and learn to love him; and that they may honour, help and comfort one another both in prosperity and adversity.

If any of you is aware of any just impediment to this marriage, you are to declare it now.

or:

Dearly beloved, we are gathered together in the sight of God, and in the face of this congregation, to join together this man and this woman in Holy Matrimony: which is an honourable estate, instituted by God himself and signifying to us the mystical union between Christ and his Church. This holy estate Christ adorned and beautified with his presence and first miracle which he wrought, in Cana of Galilee; and it is commended by Holy Scripture to be honourable among all men. Therefore it is not by any to be entered upon unadvisedly, lightly or wantonly, but reverently, discreetly, advisedly, soberly, and in the fear of God; duly considering the causes for which Matrimony was ordained.

Ordeiniwyd Priodas er mwyn sancteiddio'r uniad rhwng mab a merch; er mwyn ennill plant i'w meithrin yn ofn ac addysg yr Arglwydd; ac er mwyn y gyd-gymdeithas, a'r cymorth a'r diddanwch y dylai'r naill eu cael gan y llall mewn hawddfyd ac mewn adfyd.

I'r lân ystad hon y mae'r ddeuddyn hyn wedi dyfod yn awr i ymgysylltu. Am hynny, os gŵyr neb am unrhyw achos cyfiawn, fel na ellir yn gyfreithlon eu cysylltu hwy ynghyd, dywedded hynny yn awr, neu tawed byth o hyn allan.

Os gŵyr neb ohonoch am unrhyw rwystr cyfiawn i'r briodas hon, datganed hynny yn awr.

Yna dywed yr Offeiriad wrth y rhai sydd i'w priodi:

Rhaid imi ofyn a gorchymyn i chwi eich dau yng ngŵydd Duw, os gŵyr yr un ohonoch am unrhyw rwystr fel na ddylech yn ôl cyfraith yr Eglwys neu'r wlad hon gael eich cysylltu ynghyd mewn priodas, ar ichwi ddweud hynny yn awr.

Os honnir unrhyw rwystr, gweler y nodiadau ar dudalen 81 yn y Nodiadau a'r Atodiadau.

Matrimony was ordained for the hallowing of the union between man and woman; for the procreation of children, to be brought up in the fear and nurture of the Lord; and for the mutual society, help and comfort, that the one ought to have of the other, both in prosperity and in adversity.

Into this holy estate these persons present come now to be joined. Therefore if any man can show any just cause why they may not lawfully be joined together, let him now speak, or else hereafter for ever hold his peace.

If any of you is aware of any just impediment to this marriage, you are to declare it now.

The Priest, addressing the persons to be married, continues:

I require and charge you both, in the presence of God, that, if either of you knows any reason why, according to the law of the Church or of this land, you may not be joined together in marriage, you now make it known.

If there are any allegations of impediment made, see notes on page 81 in the Notes and Appendices.

GWEINIDOGAETH Y GAIR

Yr Arglwydd a fo gyda chwi;
A chyda'th ysbryd dithau.

*Dywed yr Offeiriad un or Colectau hyn,
naill ai:*

Hollalluog Dduw, i ti y mae pob calon yn agored, pob dymuniad yn hysbys, a phob dirgel yn amlwg: Glanha feddyliau'n calonnau trwy ysbrydoliaeth dy Lân Ysbryd, fel y carom di yn berffaith a mawrhau'n deilwng dy Enw sanctaidd; trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**

neu:

Hollalluog Arglwydd a thragwyddol Dduw, cyfarwydda, sancteiddia a llywodraetha ein calonnau a'n cyrff yn ffyrdd dy ddeddfau ac yng ngweithredoedd dy orchmynion fel, trwy dy nodded gadarnaf yma a thros byth, y byddwn yn gadwedig gorff ac enaid; trwy ein Harglwydd a'n Gwardwr Iesu Grist. **Amen.**

Eistedd

*Dywed y darllenydd,
Y darlleniad o:*

naill ai:

1 Corinthiaid 13. 1-7

Os llefaraf â thafodau dynion ac angylion, a heb fod gennyf gariad, efydd swllyd ydwyf, neu symbal aflafar. Ac os oes gennyf ddawn proffwydo, ac os wyf yn gwybod y dirgelion i gyd, a phob gwybodaeth, ac os oes gennyf gymaint o ffydd nes gallu symud mynyddoedd, a heb fod gennyf gariad, nid wyf ddim. Ac os rhof fy holl feddiannau i borthi eraill, ac os rhof fy nghorff yn aberth, a hynny er mwyn ymffrostio, a heb fod gennyf gariad, ni wna hyn ddim lles imi.

THE MINISTRY OF THE WORD

The Lord be with you;
And with your spirit.

*The Priest says one of the following Collects,
either:*

Almighty God, to you all hearts are open and all desires known: purify our thoughts through your Holy Spirit, that we may love you with heart and mind and praise you as we ought: through Jesus Christ our Lord.

Amen.

or:

Almighty Lord and everlasting God, direct, sanctify and govern our hearts and bodies in the ways of your laws and in the works of your commandments; that, through your most mighty protection, both here and ever, we may be preserved in body and soul; through our Lord and Saviour, Jesus Christ. **Amen.**

Sit

The reader says,

The reading from:

either:

1 Corinthians 13. 1-7

I may speak in tongues of men or of angels, but if I am without love, I am a sounding gong or a clanging cymbal. I may have the gift of prophecy, and know every hidden truth; I may have faith strong enough to move mountains; but if I have no love, I am nothing. I may dole out all I possess, or even give my body to be burnt, but if I have no love, I am none the better.

Y mae cariad yn hirymarhous; y mae cariad yn gymwynasgar; nid yw'n cenfigennu, nid yw'n ymffrostio, nid yw'n ymchwyddo. Nid yw'n gwneud dim sy'n anwedus, nid yw'n ceisio ei ddibenion ei hun, nid yw'n gwylltio, nid yw'n cadw cyfrif o gam; nid yw'n cael llawenydd mewn anghyfiawnder, ond y mae'n cydlawenhau â'r gwirionedd. Y mae'n goddef i'r eithaf, yn credu i'r eithaf, yn gobeithio i'r eithaf, yn dal ati i'r eithaf.

neu:

Colosiaid 3. 12-17

Am hynny, fel etholedigion Duw, sanctaidd ac annwyl, gwisgwch amdanoch dynerwch calon, tiriondeb, gostyngeiddrwydd, addfwynder ac amynedd. Goddefwch eich gilydd a maddeuwch i'ch gilydd os bydd gan rywun gŵyn yn erbyn rhywun arall; fel y maddeuodd yr Arglwydd i chwi, felly gwnewch chwithau. Tros y rhain i gyd gwisgwch gariad, sy'n rhwymyn perffeithrwydd. Bydded i dangnefedd Crist lywodraethu yn eich calonnau; i hyn y cawsoch eich galw, yn un corff. A byddwch yn ddiolchgar. Bydded i air Crist breswyllo ynoch yn ei gyfoeth. Dysgwch a rhybuddiwch eich gilydd gyda phob doethineb. Â chalonnau diolchgar canwch i Dduw salmau ac emynau a chaniadau ysbrydol. Beth bynnag yr ydych yn ei wneud, ar air neu ar weithred, gwnewch bopeth yn enw yr Arglwydd Iesu, gan roi diolch i Dduw, y Tad, drwyddo ef.

naill ai:

Salm 37. 3-5

**Gobeithia yn yr Arglwydd a / gwna / dda: felly y
trigi yn y tir a / thi a / borthir · yn / ddiau.
‡ Ymddigrifa hefyd / yn yr / Arglwydd: ac efe a
ddyry i ti ddymun/iadau · dy / galon.
Treigla dy ffordd ar yr Arglwydd ac ym/ddiried /
ynddo: ac e/fe a'i / dwg i / ben.**

Love is patient; love is kind and envies no one. Love is never boastful, nor conceited, nor rude; never selfish, not quick to take offence. Love keeps no score of wrongs; does not gloat over other men's sins, but delights in the truth. There is nothing love cannot face; there is no limit to its faith, its hope, and its endurance.

or:

Colossians 3. 12-17

Put on then, as God's chosen ones, holy and beloved, compassion, kindness, lowliness, meekness, and patience, forbearing one another and, if one has a complaint against another, forgiving each other; as the Lord has forgiven you, so you also must forgive. And above all these put on love, which binds everything together in perfect harmony. And let the peace of Christ rule in your hearts, to which indeed you were called in the one body. And be thankful. Let the word of Christ dwell in you richly, as you teach and admonish one another in all wisdom, and as you sing psalms and hymns and spiritual songs with thankfulness in your hearts to God. And whatever you do, in word or deed, do everything in the name of the Lord Jesus, giving thanks to God the Father through him.

either:

Psalm 37. 3-5

**Put thou thy trust in the Lord and be / doing /
good: dwell in the land, and / veri · ly / thou
shalt be / fed.
‡ Delight thou / in the / Lord: and he shall / give thee
thy / heart's de-/sire.
Commit thy way unto the Lord and put thy / trust
in / him: and / he shall / bring it · to / pass.**

neu:

Salm 67

‡ Duw a drugarhao wrthym ac / a'n ben/dithio:
a thy/wynned · ei / wyneb / arnom.
Fel yr adwaener dy / ffordd · ar y / ddaear: a'th
iachawdwriaeth y/mhlith yr / holl gen/hedloedd.
Molianned y bobl / di O / Dduw: molianned yr / holl
/ bobl · dy/di.
Llawenhaed y cenhedloedd a / byddant / hyfryd:
canys ti a ferni y bobl yn uniawn * ac a
lywodraethi y cen/hedloedd ar y ddaear.
Molianned y bobl / di O / Dduw: molianned yr /
holl / bobl · dy/di.
Yna y ddaear a / rydd ei / ffrwyth: a Duw sef ein /
Duw ni / a'n ben/dithia.
Duw / a'n ben/dithia: a holl derfynau y / ddaear ·
a'i / hofnant / ef.

neu:

Salm 121

Dyrchafaf fy llygaid / i'r my/nyddoedd: o'r / lle y /
daw fy nghymorth.
Fy nghymorth a ddaw oddi / wrth yr / Arglwydd:
yr hwn a wnaeth / nefoedd · a / daear.
Ni ad efe i'th / droed / lithro: ac / ni / huna · dy /
geidwad.
Wele / ni / huna: ac ni / chwsg / ceidwad / Israel.
Yr Arglwydd / yw dy / geidwad: yr Arglwydd yw
dy / gysgod ar dy · dde/heulaw.
Ni'th dery yr / haul y / dydd: na'r / lleuad / y / nos.
‡ Yr Arglwydd a'th geidw / rhag pob / drwg: e/fe a /
geidw · dy enaid.
Yr Arglwydd a geidw dy fynediad / a'th ddy/fodiad:
o'r / pryd hwn / hyd yn · dra/gywydd.

or:

Psalm 67

‡ God be merciful unto / us and / bless us: and shew
us the / light / of his / countenance,
That thy way may be / known up · on / earth: thy
saving / health a-/mong all / nations.
Let the peoples / praise · thee O / God: yea let / all
the / peoples / praise thee.
O let the nations re-/joyce . and be / glad: for thou
judgest the peoples righteously, * and / guidest .
the / nations · on / earth.
Let the peoples / praise · thee O / God: yea let / all
the / peoples / praise thee.
The earth hath brought / forth her / increase: and
God, even our own / God, shall / give us · his /
blessing.
The blessing of / God · be up-/on us: and let all the
/ ends · of the / world / fear him.

or :

Psalm 121

I will lift up mine eyes / unto · the / hills: from /
whence / cometh · my / help?
My help cometh / from the / Lord; who hath /
made / heaven · and / earth.
He will not suffer thy / foot . to be / moved: and he
that / keepeth · thee / will not / sleep.
Behold he that / keepeth / Israel: shall / neither /
slumber nor / sleep.
The Lord him-/self · is thy / keeper: the Lord upon
thy right / hand shall / give thee / shade;
The sun shall not / strike · thee by / day: neither /
shall the / moon by / night.
‡ The Lord shall preserve thee from / all / evil: yea it
is / he · that shall / keep thee / safe.
The Lord shall preserve thy going out and thy /
coming / in: from this time / forth for / ever-/ more.

Sefyll

Dywed y darllenydd:

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl Sant:
Gogoniant i ti, O Arglwydd.

naill ai:

Mathew 19. 4-6

Atebodd Iesu gan ofyn, "Onid ydych wedi darllen mai yn wryw a benyw y gwnaeth y Creawdwr hwy o'r dechreuad?" A dywedodd, "O achos hyn bydd dyn yn gadael ei dad a'i fam ac ymlynu wrth ei wraig, a bydd yn ddau yn un cnawd. Gan hynny nid dau mohonynt mwyach, ond un cnawd. Felly, yr hyn a gysylltodd Duw, ni ddylai dyn ei wahanu."

neu:

Ioan 15. 9-12

Dywedodd Iesu, "Fel y mae'r Tad wedi fy ngharu i, yr wyf finnau wedi eich caru chwi. Arhoswch yn fy nghariad i. Os cadwch fy ngorchmynion fe arhoswch yn fy nghariad, yn union fel yr wyf fi wedi cadw gorchmynion fy Nhad, ac yr wyf yn aros yn ei gariad ef. Yr wyf wedi dweud hyn wrthy ch er mwyn i'm llawenydd i fod yn och, ac i'ch llawenydd chwi fod yn gyflawn. Dyma fy ngorchymyn i: carwch eich gilydd fel y cerais i chwi."

Ar ôl yr Efengyl:

Moliant i ti, O Grist.

Stand

The reader says:

Hear the Holy Gospel according to Saint:
Glory be to thee, O Lord.

either:

Matthew 19. 4-6

Jesus said, 'Have you never read that the Creator made them from the beginning male and female?'; and he added, 'For this reason a man shall leave his father and mother, and be made one with his wife; and the two shall become one flesh. It follows that they are no longer two individuals: they are one flesh. What God has joined together, man must not separate.'

or:

John 15. 9-12

Jesus said, 'As the Father has loved me, so I have loved you. Dwell in my love. If you heed my commands, you will dwell in my love, as I have heeded my Father's commands and dwell in his love. I have spoken thus to you, so that my joy may be in you, and your joy complete. This is my commandment: love one another, as I have loved you.'

After the Gospel:

Praise be to thee, O Christ.

Y BRIODAS

Rhaid defnyddio'r ffurf hon i'r Briodas yn llawn yn achos pob deuddyn pan weinyddir dwy neu ragor o briodasau yr un pryd.

A'r ddeuddyn sydd i'w priodi yn sefyll o'i flaen, dywed yr Offeiriad wrth y mab:

E., a gymeri di E. yn wraig i ti? A wnei di fyw gyda hi yn ufudd i ewyllys a bwriad Duw? A wnei di ei charu, ei pharchu a'i chynnal, yn glaf ac yn iach, a pharhau'n ffyddlon iddi, gan wrthod pawb arall, tra byddwch eich dau byw?

Ateb y mab:

Gwnaf.

Yna dywed yr Offeiriad wrth y ferch:

E., a gymeri di E. yn ŵr i ti? A wnei di fyw gydag ef yn ufudd i ewyllys a bwriad Duw? A wnei di ei garu, ei barchu a'i gynnal, yn glaf ac yn iach, a pharhau'n ffyddlon iddo, gan wrthod pawb arall, tra byddwch eich dau byw?

Ateb y ferch:

Gwnaf.

Fe bair yr Offeiriad i'r mab gymryd llaw dde'r ferch yn ei law dde, a dweud ar ei ôl:

*Yr wyf i E. yn dy gymryd di E. yn wraig i mi,
I'th gadw a'th gynnal,
O'r dydd hwn ymlaen,
Er gwell, er gwaeth,
Er cyfoethocach, er tlotach,
Yn glaf ac yn iach,
I'th garu a'th ymgeleddu,
Tra byddwn ni'n dau byw,
Yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Dyma f'adduned i ti.*

THE MARRIAGE

This form for the Marriage is to be taken in full in each case if two or more marriages are solemnized at the same time.

The persons to be married standing before him, the Priest says to the man:

N., will you have N. to be your wife? Will you live with her in obedience to God's will and purpose? Will you love her, honour her and care for her, in sickness and in health? Will you be faithful to her, and her alone, as long as you both live?

The man answers:

I will.

Then the Priest says to the woman:

N., will you have N. to be your husband? Will you live with him in obedience to God's will and purpose? Will you love him, honour him and care for him, in sickness and in health? Will you be faithful to him, and him alone, as long as you both live?

The woman answers:

I will.

The Priest directs the man to take the woman's right hand in his right hand, and to say after him:

I, N., take you N., to be my wife,
To have and to hold,
From this day forward,
For better for worse,
For richer for poorer,
In sickness and in health,
To love and to cherish,
As long as we both shall live,
According to the will and purpose of God.
And to this I give you my pledge.

Gollyngant eu dwylo ac fe gymer y ferch law dde'r mab yn ei llaw dde, a dweud ar ôl yr Offeiriad:

Yr wyf i E. yn dy gymryd di E. yn w'r i mi,
I'th gadw a'th gynnal,
O'r dydd hwn ymlaen,
Er gwell, er gwaeth,
Er cyfoethocach, er tlotach,
Yn glaf ac yn iach,
I'th garu a'th ymgeleddu,
Tra byddwn ni'n dau byw,
Yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Dyma f'adduned i ti.

Gollyngant eu dwylo drachefn, a gosodir y Fodrwy (neu'r Modrwyau, os bydd y mab a'r ferch yn dymuno cyfnewid Modrwyau) ar lyfr yr Offeiriad. Yna gall yr Offeiriad ddweud:

Bendithia, Arglwydd, y Fodrwy hon (Modrwyau hyn) a roddir ac a dderbynnir yn arwydd o gariad a ffyddlondeb. Amen.

Cymer y mab y Fodrwy a'i doddi ar bedwerydd bys llaw aswy'r ferch, a chan ddal y Fodrwy yno fe ddywed ar ôl yr Offeiriad:

Derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o'm cariad a'm ffyddlondeb.
Anrhydeddaf di â'm corff,
A rhannaf fy holl eiddo â thi.

Wedi derbyn y Fodrwy, fe ddywed y ferch ar ôl yr Offeiriad:

Yr wyf yn derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o gariad a ffyddlondeb rhyngom ni'n dau.

Os bydd y ddeuddyn yn dymuno cyfnewid Modrwyau, yna fe gymer y ferch y Fodrwy arall a'i doddi ar bedwerydd bys llaw aswy'r mab, a chan ddal y Fodrwy yno, fe ddywed ar ôl yr Offeiriad:

Derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o'm cariad a'm ffyddlondeb.
Anrhydeddaf di â'm corff,
A rhannaf fy holl eiddo â thi.

Wedi derbyn y Fodrwy, fe ddywed y mab ar ôl yr Offeiriad:

Yr wyf yn derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o gariad a ffyddlondeb rhyngom ni'n dau.

Then they loose hands, and the woman takes the man's right hand in her right hand, and says after the Priest:

I, N., take you N., to be my husband,
To have and to hold,
From this day forward,
For better for worse,
For richer for poorer,
In sickness and in health,
To love and to cherish,
As long as we both shall live,
According to the will and purpose of God.
And to this I give you my pledge.

Then they again loose hands, and the Ring (or Rings, if the man and the woman wish to exchange Rings) being placed on the Priest's book, the Priest may say:

Bless, O Lord, this Ring (*these Rings*), given and received as a sign of love and faithfulness. **Amen.**

The man, taking the Ring, puts it on the fourth finger of the woman's left hand, and, holding it there, says after the Priest:

Receive this Ring in token of my love and faithfulness.
I honour you with my body,
And all my possessions I share with you.

The woman, having received the Ring, says after the Priest:

I receive this Ring as a sign of the love and faithfulness between us.

If the couple wish to exchange Rings, the woman, taking the other Ring, puts it on the fourth finger of the man's left hand, and, holding it there, says after the Priest:

Receive this Ring in token of my love and faithfulness.
I honour you with my body,
And all my possessions I share with you.

The man having received the Ring, says after the Priest:

I receive this Ring as a sign of the love and faithfulness between us.

Penlinia'r mab a'r ferch, a dywed yr Offeiriad wrth y bobl:

Gan fod *E.* ac *E.* wedi cydsynio mewn priodas ac addunedu i'w gilydd gerbron Duw a'r gynulleidfa hon, a dangos hynny trwy gysylltu dwylo a thrwy roi a derbyn Modrwy (*Modrwyau*), yr wyf yn datgan eu bod hwy'n awr yn ŵr a gwraig ynghyd. Yn Enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân. **Amen.**

Y rhai a gysylltodd Duw, na wahaned dyn.

Yna bendithia'r Offeiriad y ddeuddyn:

Duw Dad, Duw Fab, Duw Ysbryd Glân, a'ch bendithio, eich diogelu a'ch cadw; edryched yr Arglwydd yn drugarog arnoch, a'ch cyflenwi â phob bendith ysbrydol a gras, ichwi fyw felly ynghyd yn y byd hwn, fel yn y byd a ddaw y cewch fywyd tragwyddol. **Amen.**

The man and the woman kneel, and the Priest says to the people:

As N. and N. have consented together in marriage, and have made their pledge to one another before God and this congregation, and have declared it by joining of hands, and by giving and receiving of a Ring (Rings), I declare that they are now husband and wife. In the Name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit. **Amen.**

Those whom God has joined together, let no man put asunder.

Then the Priest blesses the couple:

God the Father, God the Son, God the Holy Spirit, bless, preserve, and keep you; the Lord mercifully with his favour look upon you; and so fill you with all spiritual benediction and grace, that you may so live together in this life, that in the world to come you may have life everlasting. **Amen.**

YR YMBILIAD

Penlinio

Os gweinyddwyd y Briodas wrth ris y gangell, gall yr Offeiriad yn awr dywys y ddeuddyn at yr allor.

Hollalluog a thragwyddol Dduw, nertha dy weision hyn
E. ac *E.* â'th ras, fel y cadwant yr addewidion a wnaethant
yn dy wŷdd:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Arhosed dy dangnefedd a'th fendith yn eu cartref:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Bendithia eu priodas â phlant, a chynorthwya hwynt i
fod yn rhieni cyfrifol; rho iddynt ddoethineb, cariad
ac amynedd i fagu ac i feithrin eu plant yn y ffydd
Gristionogol:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Nertha hwynt i gynnal beichiau ei gilydd a rhannu
llawenydd ei gilydd, ac felly gyflawni cyfraith Crist:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Amlyga dy gariad trwyddynt hwy a'u cartref, fel y
gogoneddir dy Enw sanctaidd:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

THE INTERCESSION

Kneel

If the Marriage has taken place at the chancel step, the Priest may now lead the newly-married couple towards the altar.

Almighty and everlasting God, strengthen these your servants *N.* and *N.* with your grace, that they may keep the promises they have made in your presence:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Let your peace be in their home, and your blessing upon it:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Bless their marriage with the gift of children. Help them to be responsible parents, and give them wisdom, love and patience to bring up their children in the Christian faith:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Enable them to bear one another's burdens and share one another's joys, that they may fulfil the law of Christ:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Make your love known through them and their home, that your holy Name may be glorified:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Os na weinyddir y Cymun Bendigaid, bydd y gwasanaeth yn diweddu fel hyn:

**Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw;
deled dy deyrnas;
gwneler dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol.
A maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd. Amen.**

Dywed yr Offeiriad:

I Dduw'r Tad a'n carodd yn gyntaf
a'n gwneud yn gymeradwy yn yr Anwilyd;
I Dduw'r Mab a'n carodd
a'n golchi oddi wrth ein pechodau yn ei waed ei hun;
I Dduw'r Ysbryd Glân
sy'n tywallt cariad Duw yn ein calonnau;
y bo'r holl gariad a'r holl ogoniant dros amser a thros byth.
Amen.

If the Holy Eucharist is not to be celebrated, the service ends as follows:

**Our Father, who art in heaven,
hallowed be thy name;
thy kingdom come;
thy will be done;
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses,
as we forgive those who trespass against us.
And lead us not into temptation;
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom,
the power, and the glory,
for ever and ever. Amen.**

The Priest says:

To God the Father, who first loved us,
and made us accepted in the Beloved;
To God the Son, who loved us,
and washed us from our sins in his own Blood;
To God the Holy Spirit,
who sheds the love of God abroad in our hearts,
Be all love and all glory, for time and for eternity.
Amen.

Y CYMUN BENDIGAID

Sefyll

Pan weinyddir y Cymun Bendigaid fe â'r ddeuddyn, os bydd angen, i'r lle y maent i gymuno.

Dywed yr Offeiriad:

Tangnefedd yr Arglwydd a fo bob amser gyda chwi;
A chyda'th ysbryd dithau.

Yna fe ddechrau'r Offeiriad yr Offrymiad, gan ddweud:

Bendithiaf yr Arglwydd bob amser:
ei foliant a fydd yn fy ngenau'n wastad.
Profwch a gwelwch mor dda yw'r Arglwydd:
gwyn eu byd y rhai sy'n ymddiried ynddo ef.

O flaen Toriad y Bara dywed yr Offeiriad y weddi hon:

O Dad, gwnaethost yr uniad rhwng gŵr a gwraig yn ddirgeledd sanctaidd, sy'n adlewyrchu'r undeb rhwng Crist a'i Eglwys. Edrych yn drugarog ar dy weision hyn, a phâr iddynt fod yn ffyddlon i'w gilydd ac aros byth yn dy gariad; trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

Os bydd pregeth, traddoder hi ar ôl darllen yr Efengyl neu ar ôl yr Ymbiliad.

Mae'r trydydd erfyniad yn yr Ymbiliad i'w ddefnyddio yn ôl dewis yr Offeiriad.

THE HOLY EUCHARIST

Stand

When the Holy Eucharist is to be celebrated, the newly-married couple move, if need be, to the place where they are to receive Holy Communion.

The Priest says:

The peace of the Lord be always with you;
And with your spirit.

Then the Priest begins the Offertory, saying:

I will bless the Lord at all times:
his praise shall always be on my lips.
Taste and see that the Lord is good:
happy are those who put their trust in him.

Before the Breaking of the Bread, this prayer is said by the Priest:

Father, you have consecrated the union of man and wife to be a holy mystery in which is reflected the marriage of Christ and his Church. Look with favour on these your servants, and grant that they may be faithful to one another and ever abide in your love; for Jesus Christ's sake. **Amen.**

If a sermon is to be preached, it shall follow either the reading of the Gospel or the Intercession.

The third petition of the Intercession should be used at the discretion of the Priest.

**BENDITHIO
PRIODAS SIFIL**

**THE BLESSING OF A
CIVIL MARRIAGE**

Pan fo dau berson wedi eu huno mewn priodas sifil ac yn dymuno cael bendith yr Eglwys ar eu huniad, bydd yr Offeiriad yn gofyn iddynt ddangos tystysgrif y briodas. Os bydd wedi ei fodloni nad yw eu huniad yn groes i gyfraith yr Eglwys yng Nghymru, fe â rhagddo yn ôl y Drefn a ganlyn.

Sefyll

A'r mab a'r ferch yn sefyll o'i flaen, fe ddywed yr Offeiriad wrth y gynulleidfa:

Yr ydym wedi dod ynghyd ym mhresenoldeb Duw am fod E. ac E., sydd eisoes yn briod â'i gilydd, yn dymuno gofyn i Dduw fendithio eu priodas. Rhodd Duw i ddynolryw yw priodas. Y mae'r Ysgrythur Lân yn ei chyffelybu i'r undeb sydd rhwng Crist a'i Eglwys. Y mae felly i'w hanrhydeddu gan bawb. Ni ddylai neb briodi'n anystyriol neu'n ddifeddwl, ond gyda phwyll a pharch. Y mae Duw yn galw meibion a merched i'r ystad briodasol er mwyn sancteiddio eu cariad mewn undeb â'i gilydd tra byddant byw; fel y gallant fagu eu plant i'w garu ef, a'u meithrin trwy ei ras; ac fel y gallant anrhydeddu a chynorthwyo'r naill y llall a bod yn gefn i'w gilydd mewn hawddfyd ac mewn adfyd.

Gellir defnyddio Gweinidogaeth y Gair fel y gosodir hi yn Nhrefn Glân Briodas.

When two persons have contracted a civil marriage and wish to receive the blessing of the Church upon their union, the Priest shall ask them to produce the certificate of the marriage. If he is satisfied that their union is not contrary to the laws of the Church in Wales, he shall proceed in the Form following.

Stand

The man and the woman standing before him, the Priest says to the congregation:

We have come together in the presence of God because N. and N., who are already married to each other, wish to ask God's blessing on their marriage. Marriage is a gift of God to mankind. Holy Scripture compares it to the union of Christ with his Church. It should therefore be held in honour by all mankind. It must not be entered upon lightly or thoughtlessly, but responsibly and reverently. God calls men and women to the married state so that their love may be made holy in lifelong union; that they may bring up their children to grow in grace and learn to love him; and that they may honour, help and comfort one another both in prosperity and in adversity.

The Ministry of the Word set out in the Order for Holy Matrimony may be used.

Dywed yr Offeiriad wrth y mab:

E., a wyt yn cydnabod *E.* yn wraig i ti?

Ateb y mab:

Ydwyf.

Dywed yr Offeiriad:

A wnei di fyw gyda hi yn ufudd i ewyllys a bwriad Duw?
A wnei di ei charu, ei pharchu a'i chynnal, yn glaf ac yn
iach, a pharhau'n ffyddlon iddi, gan wrthod pawb arall,
tra byddwch eich dau byw?

Ateb y mab:

Gwnaf.

Dywed yr Offeiriad wrth y ferch:

E., a wyt yn cydnabod *E.* yn ŵr i ti?

Ateb y ferch:

Ydwyf.

Dywed yr Offeiriad:

A wnei di fyw gydag ef yn ufudd i ewyllys a bwriad Duw?
A wnei di ei garu, ei barchu a'i gynnal, yn glaf ac yn
iach, a pharhau'n ffyddlon iddo, gan wrthod pawb arall,
tra byddwch eich dau byw?

Ateb y ferch:

Gwnaf.

The Priest says to the man:

N., do you acknowledge N. as your wife?

The man answers:

I do.

The Priest says:

Will you live with her in obedience to God's will and purpose? Will you love her, honour her and care for her, in sickness and in health? Will you be faithful to her, and her alone, as long as you both live?

The man answers:

I will

Then the Priest says to the woman:

N., do you acknowledge N. as your husband?

The woman answers:

I do

The Priest says:

Will you live with him in obedience to God's will and purpose? Will you love him, honour him and care for him, in sickness and in health? Will you be faithful to him, and him alone, as long as you both live?

The woman answers:

I will.

YR YMBILIAD

Penlinio

Hollalluog a thragwyddol Dduw, nertha dy weision hyn
E. ac *E.* â'th ras, fel y cadwant yr addewidion a wnaethant
yn dy wŷdd:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Arhosed dy dangnefedd a'th fendith yn eu cartref:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Bendithia eu priodas â phlant, a chynorthwya hwynt i
fod yn rhieni cyfrifol; rho iddynt ddoethineb, cariad
ac amynedd i fagu ac i feithrin eu plant yn y ffydd
Gristionogol:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Nertha hwynt i gynnal beichiau ei gilydd a rhannu
llawenydd ei gilydd, ac felly gyflawni cyfraith Crist:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

Amlyga dy gariad trwyddynt hwy a'u cartref, fel y
gogoneddir dy Enw sanctaidd:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwranddo ein gweddi.

THE INTERCESSION

Kneel

Almighty and everlasting God, strengthen these your servants *N.* and *N* with your grace, that they may keep the promises they have made in your presence:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Let your peace be in their home, and your blessing upon it:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Bless their marriage with the gift of children. Help them to be responsible parents, and give them wisdom, love and patience to bring up their children in the Christian faith:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Enable them to bear one another's burdens and share or another's joys, that they may fulfil the law of Christ:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Make your love known through them and their home, that your holy Name may be glorified:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

**Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw;
deled dy deyrnas;
gwneler dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol.
A maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd. Amen.**

Yna bendithia'r Offeiriad y ddeuddyn:

Duw Dad, Duw Fab, Duw Ysbryd Glân, a'ch bendithio,
eich diogelu a'ch cadw; edryched yr Arglwydd yn
drugarog arnoch, a'ch cyflenwi â phob bendith ysbrydol
a gras, ichwi fyw felly ynghyd yn y byd hwn, fel yn y byd
a ddaw y cewch fywyd tragwyddol. **Amen.**

*Y mae'n fuddiol i'r ddeuddyn dderbyn y Cymun Bendigaid ar y
cyfle cyntaf wedi bendithio eu priodas.*

*Y mae'r trydydd erfyniad yn yr Ymbiliad i'w ddefnyddio yn ôl
devis yr Offeiriad.*

**Our Father, who art in heaven,
hallowed be thy name;
thy kingdom come;
thy will be done;
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses,
as we forgive those who trespass against us.
And lead us not into temptation;
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom,
the power, and the glory,
for ever and ever. Amen.**

Then the Priest blesses the couple:

God the Father, God the Son, God the Holy Spirit,
bless, preserve, and keep you; the Lord mercifully with
his favour look upon you; and so fill you with all
spiritual benediction and grace, that you may so live
together in this life, that in the world to come you may
have life everlasting. **Amen.**

*It is fitting that the couple receive Holy Communion first
opportunity after the blessing of their marriage.*

*The third petition of the Intercession should be used at the discretion
of the Priest.*

**ATODIAD
O DDEUNYDD YCHWANEGOL**

**APPENDIX
OF SUPPLEMENTARY MATERIAL**

ATODIAD O DDEUNYDD YCHWANEGOL

Nodiadau

Ar y Gwasanaeth Priodas tudalen 79

Atodiad 1

Litwrgi'r Dod Ynghyd tudalen 82

Atodiad 2a

Rhagarweiniadau Eraill i'r
Gwasanaeth Priodas tudalen 83

Atodiad 2b

Rhagarweiniadau Eraill i Fendithio Priodas
yn Dilyn Seremoni Sifil tudalen 86

Atodiad 3

Colectau tudalen 90

Atodiad 4a

Cyhoeddi'r Gair tudalen 93

Atodiad 4b

Salmau tudalen 109

Atodiad 5

Gweddïau /
Datganiadau Eraill Dros y Modrwyau tudalen 111

Atodiad 6

Bendithio'r Ddeuddyn tudalen 112

Atodiad 7

Ymbiliau tudalen 114

Atodiad 8

Ffurf ar Gyfer Cysegriad Ychwanegol tudalen 118

APPENDIX OF SUPPLEMENTARY MATERIAL

Notes

To the Marriage Service..... page 79

Appendix 1

A Liturgy of The Gathering..... page 82

Appendix 2a

Alternative introductions to the Marriage Rite page 83

Appendix 2b

Alternative introductions to the Blessing of a
Marriage following a Civil Ceremony page 86

Appendix 3

Collects page 90

Appendix 4a

The Proclamation of The Word page 93

Appendix 4b

Psalms page 109

Appendix 5

Alternative Prayers /
Declarations over the Rings..... page 111

Appendix 6

Blessings over the Couple..... page 112

Appendix 7

Prayers of Intercessions page 114

Appendix 8

Form for additional Consecration..... page 118

Mae'r Atodiad yn cynnwys gwahanol ddewisiadau ac awgrymiadau ar gyfer y Gwasanaeth Priodas a'r Gwasanaeth Bendithio Priodas Sifil.

NODIADAU AR Y GWASANAETH PRIODAS

Paratoi

Traddodiad ac arfer yr Eglwys yng Nghymru yw cynnig paratoad at briodas i barau sydd i'w priodi'n fuan, a bod ar gael i roi cyngor a chynhaliaeth yn y blynyddoedd sy'n dilyn.

Paratodau Cyfreithiol

Fel rheol, gweinyddir priodas yn ôl defodau'r Eglwys yng Nghymru ar ôl cyhoeddi gostegion. Cyhoeddir y gostegion gan y gweinidog ym mhrif wasanaeth yr eglwys ar dri Sul yn ystod y tri mis cyn y briodas, a rhaid eu darllen yn y ffurf a ganlyn:

“Yr wyf yn cyhoeddi Gostegion Priodas rhwng *E* o [Blwyf] ac *E* o [r Plwyf hwn]. Os gwyr neb ohonoch am achos neu rwystr cyfiawn paham na ellir uno'r ddeuddyn hyn mewn Glân Briodas, yr ydych i ddatgan hynny. Dyma'r tro cyntaf [yr ail dro / y trydydd tro] y gofynnir hyn.”

(Gellir dweud gweddi addas.)

Os bydd y ddau sydd i'w priodi yn byw mewn plwyfi gwahanol, rhaid cyhoeddi'r gostegion yn y ddau blwyf, ac ni all gweinidog y naill blwyf weinyddu'r briodas heb iddo dderbyn Tystysgrif Cyhoeddi'r Gostegion gan weinidog y plwyf arall. Rhaid i'r dystysgrif ddatgan na honnwyd unrhyw rwystr. Os yw enw'r naill neu'r llall o'r ddau sydd i'w priodi ar Rôl Etholwyr plwyf nad yw'r un ohonynt yn byw ynddo, gellir gweinyddu'r briodas yn y plwyf hwnnw, os cyhoeddwyd y gostegion yn y plwyf hwnnw a hefyd yn y plwyf neu'r plwyfi lle y maent yn byw.

The Appendix contains various alternative items and suggestions for both the Marriage Service and the Blessing of a Civil Marriage.

THE MARRIAGE SERVICE

Preparation

It is the custom and practice of the Church in Wales to offer preparation for marriage for couples who are soon to be married, as well as to be available for support and counseling in the years that follow.

Legal Preliminaries

A marriage according the rites of the Church in Wales normally takes place after the publication of banns. The banns are to be published in the church at the principal service on three Sundays during the three months before the marriage and must be read in the following form:

“I publish the Banns of Marriage between *N* of [the Parish of] and *N* of [this Parish]. If any of you know(s) cause, or just impediment, why these two persons should not be joined together in Holy Matrimony, ye (you) are to declare it. This is the [first / second / third] time of asking.”

(A suitable prayer may be said.)

If those to be married live in different parishes, banns must be called in both parishes, and the minister of one parish shall not solemnize the marriage without the production of a Certificate of Banns from the minister of the other parish. The certificate must state that no impediment has been alleged. If the name of either of the persons to be married is on the Electoral Roll of a parish in which neither of them lives, the marriage may take place in that parish, provided that the banns have been published in that parish and in the parish or parishes in which they live.

Os cedwir yr holl amodau sifil ac eglwysig, gellir rhoi trwydded gyffredin trwy Syrogat i ganiatáu gweinyddu priodas heb ostegion. Mewn amgylchiadau eithriadol gall Archesgob Caergaint roi trwydded arbennig i ganiatáu gweinyddu heb ostegion.

Dod i mewn

Gall y briodferch ddod i mewn i'r eglwys ar ei phen ei hun, neu gael ei hebrwng gan ei thad neu gynrychiolydd o'r teulu neu gyfaill, neu gall y briodferch a'r priodfab ddod i mewn i'r eglwys gyda'i gilydd.

Cofrestru'r Briodas

Mae'r gyfraith yn gofyn cwblhau'r Cofrestri yn union wedi gweinyddu'r briodas. Fel rheol, fe wneir hynny ar ddiwedd y gwasanaeth, ond fe all ddigwydd ar ôl Bendithio'r Briodas. Rhaid i'r ddau a briodwyd, y gweinidog a oedd yn gweinyddu, a dau dyst i'r briodas arwyddo'r Cofrestri.

Y Cymun Bendigaid

Mae'n briodol bod aelodau sy'n gymunwyr yn yr Eglwys yn derbyn y cymun yn fuan ar ôl eu priodas. Yn achos rhai, gall fod yn briodol cynnal y briodas oddi mewn i weinyddiad o'r Cymun Bendigaid.

Darlleniadau nas ceir yn y Beibl

Yn ôl doethineb y gweinidog, gellir cynnwys darlleniadau addas nas ceir yn y Beibl.

Darpariaethau Eciwmenaidd

Pan wahoddir gweinidog mewn Eglwys Gristnogol arall i gynorthwyo mewn Gwasanaeth Priodas, rhaid i weinidog yr Eglwys yng Nghymru sy'n gweinyddu'r briodas sicrhau nad oes rhwystr, cyfarwyddo'r cyfnewid addunedau, cyhoeddi'r briodas, rhoi'r fendith derfynol ac arwyddo'r Cofrestri.

If all civil and ecclesiastical conditions are satisfied, a common licence permitting the solemnization of matrimony without banns may be granted through a Surrogate. In exceptional circumstances, the Archbishop of Canterbury may grant a special licence which permits the solemnization without banns.

Entry

The bride may enter the church alone, or escorted by her father or a representative of the family or a friend, or the bride and groom may enter church together.

Registration of the Marriage

The law requires that the Registers be completed immediately after the solemnization of a marriage. This usually takes place at the end of the service, but may occur after the Blessing of the Marriage. The Registers must be signed by both parties to the marriage, the officiating minister, and two witnesses to the marriage.

Holy Eucharist

For communicant members of the Church it is appropriate that they receive communion soon after their marriage. For some this may make it appropriate for the marriage to take place within a Celebration of the Holy Eucharist.

Non-Biblical Readings

At the discretion of the Minister, appropriate non-biblical readings may be included.

Ecumenical Provisions

Where a minister of another Christian Church is to be invited to assist at the Solemnization of Matrimony, the Church in Wales minister who solemnizes the marriage must establish the absence of an impediment, direct the exchange of vows, declare the existence of the marriage, say the final blessing, and sign the Registers.

Rhwyrstr

Os bydd rhywun yn honni rhwyrstr yn ôl cyfraith Duw neu gyfreithiau'r wlad hon, rhaid iddo ymrwymo i dalu iawn am unrhyw golled ariannol i'r partion os bydd ei achos yn eu herbyn yn methu. Pan wneir honiad o'r fath ac ymrwymo i ddigolledu, rhaid gohirio'r briodas nes profi'r gwirionedd. Os na honnir unrhyw rwystr, fe ddilyn Gweinidogaeth y Gair

NODIADAU AR FENDITHIO PRIODAS YN DILYN SEREMONI SIFIL

Pan fo deuddyn wedi priodi mewn Seremoni Sifil ac yn dymuno derbyn bendith yr Eglwys ar eu huniad, rhaid i'r gweinidog ofyn iddynt ddangos tystysgrif y briodas. Os yw'r gweinidog yn fodlon nad yw eu priodas yn groes i gyfreithiau'r Eglwys yng Nghymru, gall fynd ymlaen â'r drefn a ganlyn.

Ni elwir Gostegion ac ni chedwir cofnod yn y Gofrestr Priodasau.

Gall y gŵr a'r wraig wisgo modrwy(au) priodas neu, onis gwisgwyd eisoes, gellir eu bendithio a'u gwisgo yn ystod y gwasanaeth.

Bydd y gŵr a'r wraig yn cyrraedd gyda'i gilydd ac yn eistedd yn nhu blaen yr eglwys.

Gellir defnyddio Ymbiliau a Gweddïau priodol eraill a fydd yn adlewyrchu ffydd y ddeuddyn.

Impediment

If any person alleges an impediment which is recognized by God's law or the laws of this land, he must give an indemnity against any pecuniary loss, in the event of his allegation failing, which his action brings upon the parties. If such an allegation is made and an indemnity given, the marriage must be deferred until the truth has been established. If no impediment is alleged, the Ministry of the Word follows.

BLESSING OF A MARRIAGE FOLLOWING A CIVIL CEREMONY

When two persons have contracted a marriage at a Civil Ceremony and wish to receive the blessing of the Church upon their union, the minister shall ask them to produce the certificate of their marriage. If the minister is satisfied that their union is not contrary to the laws of the Church in Wales, they shall proceed in the form following.

Banns are not called nor any entry made in the Register of Marriages

Husband and wife may arrive wearing wedding ring(s), or if they have not been previously worn, they may be blessed and put on at the service.

Husband and wife should enter the church together and sit together at the front of the church.

Appropriate and alternative Intercessions and Prayers may be used which reflect the faith of the couple.

Atodiad 1

LITWRGI'R DOD YNGHYD

Y Briodferch neu'r Priodfab:

Yr ydym yn sefyll yma yng ngŵydd llawer o bobl sydd wedi lliwio tirwedd ein bywydau ac a fu'n gymdeithion inni ar ein taith.

Yr ydym yn eich croesawu ac yn diolch ichwi am fod gyda ni heddiw.

Pawb:

Bydded yr Arglwydd gyda chwi ar y diwrnod llawen hwn.

Y Briodferch neu'r Priodfab:

Yr ydym yn diolch i'n rhieni a'n teuluoedd sydd wedi ein magu a'n meithrin a chynorthwyo i'n gwneud yr hyn ydym.

Yr ydym yn eich croesawu ac yn diolch ichwi am bopeth a roddasoch inni.

Y Rhieni ac /neu Aelodau'r Teulu:

Bydded yr Arglwydd gyda chwi yn eich bywyd ynghyd.

Y Briodferch neu'r Priodfab:

Yr ydym yn galaru am bob cyfeillgarwch a adawsom ac am bob camgymeriad a wnaethom, ac yn gofyn am i ras a maddeuant Duw lewyrchu yn ein bywydau.

Gweinidog:

Bydded yr Arglwydd gyda chwi a rhodded i chwi'r hyder a'r dewrder i gofleidio'i gariad.

Y Briodferch neu'r Priodfab:

Yr ydym yn sefyll yma heddiw yng ngŵydd Duw, a dywalltodd ei gariad arnom, i ofyn am ei fendith ar ein priodas.

Appendix 1

A LITURGY OF THE GATHERING

Bride or Groom:

We stand here today in the presence of so many people who have coloured the landscape of our lives, people who have accompanied us on our journey. We welcome you and thank you for being with us today.

All:

May the Lord be with you on this joyful day.

Bride or Groom:

We thank our parents and families who have nurtured and nourished us, and helped to make us who we are. We welcome you and thank you for all you have given us.

Parents and/or Family Members:

May the Lord be with you in your life together.

Bride or Groom:

We stand in sorrow for all the friendships we have left behind, and all the mistakes we have made, and ask for God's grace and forgiveness to flourish in our lives.

Minister:

May the Lord be with you and give you the confidence and courage to embrace his love.

Bride or Groom:

We stand here today in the presence of God, who has poured his love upon us, to ask for his blessing upon our marriage.

Atodiad 2a

RHAGARWEINIADAU ERAILL I'R GWASANAETH PRIODAS

Gellir addasu'r rhain i'w defnyddio mewn Gwasanaeth Bendithio Priodas Sifil trwy hepgor y gofyn a oes rhwystrau i'r Briodas, a gofyn i'r ddeuddyn ai dyma eu dealltwriaeth o Lân Briodas.

- i. Yn y dechreuad, ffurfiodd Duw y ddaear a chreu'r nefoedd. Anadlodd fywyd i bob creadur byw, a lluniodd ŵr a gwraig ar ei ddelw ei hun.
Fe'n galwodd i fyw ynghyd yn ei gyfamod o gariad, wedi ein rhwymo y naill wrth y llall gan ei addewidion. Bendithiodd ei greadigaeth â phriodas yn arwydd o gariad, a thrwy lawenydd y bywyd priodasol deil i ddwyn trefn i anhrefn y byd.
Y mae priodas yn sylfaen gadarn i fywyd teuluol ac yn grud cariadus i eni a magu plant.

Wrth inni ddatlu ei gariad creadigol yn yr arwydd sacramentaidd hwn, gweddiwn y bydd i anadl ei Ysbryd lenwi bywydau *E* ac *E* fel, yn rhwymau'r addewidion a wnânt, y datguddiant bresenoldeb Crist a'i wasanaethu mewn ffydd a chariad.

Os oes rheswm dilys paham na ddylid eu cysylltu ynghyd mewn priodas, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Yna y mae'r gweinidog yn annerch y ddeuddyn:

Os gwyddoch am unrhyw reswm paham na ellir, yn ôl cyfraith y wlad neu gyfraith yr eglwys hon, eich cysylltu ynghyd mewn priodas, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Appendix 2a

ALTERNATIVE INTRODUCTIONS TO THE MARRIAGE RITE

These may be adapted for use with the Blessing of a Civil Marriage by omitting the request for impediments to Marriage, and asking the couple if this is their understanding of Holy Matrimony.

- i. In the beginning, God formed the earth and created the heavens.
He breathed life into all living creatures, making man and woman in his own image.
He has called us to live together in his covenant of love, bound together by his own promises.
In marriage he has blessed his creation with a sign of love, and through the joys of married life he continues to bring order to the chaos of the world.
Marriage provides family life with a firm foundation, and a loving embrace into which children are born and nurtured.

As we celebrate his creative love in this sacramental sign we pray that the breath of his Spirit may fill the lives of *N* and *N*, so that, bound by the promises they make, they will reveal the presence of Christ and serve him with faith and love.

If there is a valid reason why they should not be joined together in marriage you must declare it now.

The minister then addresses the couple:

If you know any reason why, according to the law of the land or of this church, you may not be joined together in marriage you must now make it known.

- ii. Geilw Duw ni oll i fyw ynghyd mewn cariad, i nesáu at ein gilydd mewn parch a goddefgarwch, yn agored ac yn onest, i arddel ei ddymuniad ar gyfer y byd ac i greu cymuned lle y bydd Crist wrth galon popeth a wnawn a phopeth a ddywedwn.

Oddi mewn i'r alwad hon a'r cyfamod hwn o gariad, fe'n bendithiodd Duw â'r rhodd o briodas, lle y bydd gŵr a gwraig yn tyfu gyda'i gilydd i adnabod Duw ag un meddwl, i'w garu ag un galon ac i'w wasanaethu ag un ysbryd.

Priodas yw sylfaen bywyd teuluol, ac ewyllys Duw yw bod geni a magu plant ym mynwes cariad gydol oes eu rhieni. Oddi mewn i'r teulu dylai pob un gael nerth a chynhaliaeth, gofal a chysur at bob amgylchiad mewn bywyd.

Trwy'r rhodd hon o briodas, dymuna Duw gryfhau'r gymuned gyfan a dwyn bendithion i bawb.

Gan i Dduw ein bendithio â'r fath rodd, dylai pawb fawrygu a pharchu priodas.

Ni ddylai neb briodi heb feddwl yn ddwys ac ystyried yn ddwfn y cyfan a olyga.

Dewisodd *E* ac *E* dderbyn y rhodd hon oddi wrth Dduw.

Gweddiwn drostynt, ar i Ysbryd Duw eu tywys a'u nerthu fel y bo i'w rodd lewyrchu yn eu bywyd a llewyrchu trwyddynt i'r holl gymuned.

Os oes unrhyw reswm dilys paham na all y ddeuddyn hyn briodi'n gyfreithlon, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Yna y mae'r gweinidog yn annerch y ddeuddyn:

Os gwyddoch am unrhyw reswm paham na ellir, yn ôl cyfraith y wlad neu gyfraith yr eglwys hon, eich cysylltu ynghyd mewn priodas, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

- ii. God calls us all to live together in love, to draw closer to one another in respect and tolerance, in openness and honesty, to embrace his desire for the world and to create a community where Christ is at the heart of all we do and say.

Within that calling and covenant of love, God has blessed us with the gift of marriage, where husband and wife grow together to know God with one mind, to love him with one heart, to serve him with one spirit. Marriage is the foundation of family life and it is God's will that children are born and nurtured within this loving, life long embrace of their parents. Within this family each person should find strength and sustenance, care and comfort for every circumstance of life.

Through this gift of marriage, God desires to strengthen the whole community, bringing blessings to all.

Since God has graced us with such a gift, marriage should be revered and respected by all.

No one should embrace marriage without deep considerate thought and awareness of all it entails.

N. and N. have chosen to embrace this gift from God.

We pray for them that the Spirit of God will guide and strengthen them so that his gift will flourish in their lives and, through them, to the whole community.

If there is a valid reason why they should not be joined together in marriage you must declare it now.

The minister then addresses the couple:

If you know any reason why, according to the law of the land or of this church, you may not be joined together in marriage you must now make it known.

- iii. Y mae Duw'n arllwys ei roddion arnom, yn ein llenwi â'i gariad, ac yn ein galw i fyw ynghyd i greu cymuned lle y perchir pawb.
Un o'r rhoddion hyn yw priodas. Fe'i rhoddir fel y gall gŵr a gwraig ymrwymo y naill i'r llall mewn cyfamod o gariad, gan addo byw ynghyd am weddill eu bywydau. Priodas yw sylfaen bywyd teuluol, a dull Duw o ddwyn llawenydd a sefydlogrwydd i gymdeithas.
Geilw Duw ŵr a gwraig i fyw yn unol â'i gynllun i'r byd ac i ddarparu cartref cariadus i blant lle y gall pob un yn y teulu dyfu i'w adnabod ef a'i gariad atynt.
Dylai pawb felly anrhydeddu priodas.

Saif *E* ac *E* gerbron Duw i'w cyflwyno eu hunain yn briod y naill i'r llall ac i ofyn i Dduw fendithio eu priodas.

Y maent yn gwneud hyn ar ôl dwys feddwl ac ystyried. Safant hefyd ger eich bron chwi, eu cyfeillion a'u teulu, a'ch gwahodd i rannu eu llawenydd ac i'w cefnogi yn y ffordd o fyw y galwyd hwy iddi.

Os oes unrhyw reswm paham y credwch na ddylid eu cysylltu ynghyd, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

Yna y mae'r gweinidog yn annerch y ddeuddyn:

Os gwyddoch am unrhyw reswm paham na ellir, yn ôl cyfraith y wlad neu gyfraith yr eglwys hon, eich cysylltu ynghyd mewn priodas, rhaid i chwi ei fynegi yn awr.

- iii. God lavishes his gifts upon us, filling us with his love, and calling us to live together to create a community where all are respected.
Marriage is one of these gifts.
It is given so that a man and a woman may pledge themselves to one another in a covenant of love, promising to live together for the rest of their lives.
Marriage is the foundation of family life and the means through which God brings joy and stability to society, calling husband and wife to live according to his plan for the world, providing children with a loving home, where all within the family grow to know God and his love for them.
Marriage should therefore be held in honour by all.

N and *N.* stand before God, offering themselves to one another in marriage, asking God to bless their marriage. They do this after much thought and consideration. They also stand before you, their friends and family, inviting you to share their joy, and to encourage them in the way of life to which they have been called.

If there is any reason why you believe they should not be joined together you should now make it known

The minister then addresses the couple:

If you know any reason why, according to the law of the land or of this church, you may not be joined together in marriage you must now make it known.

Atodiad 2b

RHAGARWEINIADAU ERAILL I FENDITHIO PRIODAS YN DILYN SEREMONI SIFIL

- i. Geilw Duw ni oll i fyw ynghyd mewn cariad, i nesáu at ein gilydd mewn parch a goddefgarwch, yn agored ac yn onest, i arddel ei ddymuniad ar gyfer y byd ac i greu cymuned lle y bydd Crist wrth galon popeth a wnawn a phopeth a ddywedwn.

Oddi mewn i'r alwad hon a'r cyfamod hwn o gariad, fe'n bendithiodd Duw â'r rhodd o briodas, lle y bydd gŵr a gwraig yn tyfu gyda'i gilydd i adnabod Duw ag un meddwl, i'w garu ag un galon ac i'w wasanaethu ag un ysbryd.

Priodas yw sylfaen bywyd teuluol, ac ewyllys Duw yw bod geni a magu plant ym mynwes cariad gydol oes eu rhieni.

Oddi mewn i'r teulu dylai pob un gael nerth a chynhaliaeth, gofal a chysur at bob amgylchiad mewn bywyd.

Trwy'r rhodd hon o briodas, dymuna Duw gryfhau'r gymuned gyfan a dwyn bendithion i bawb.

Gan i Dduw ein bendithio â'r fath rodd, dylai pawb fawrygu a pharchu priodas.

Ni ddylai neb briodi heb feddwl yn ddwys ac ystyried yn ddwfn y cyfan a olyga.

Eisoes derbyniodd *E* ac *E* y rhodd hon oddi wrth Dduw.

Gweddiwn drostynt, ar i Ysbryd Duw eu tywys a'u nerthu fel y bo i'w rodd lewyrchu yn eu bywyd a llewyrchu trwyddynt i'r holl gymuned.

Appendix 2b

ALTERNATIVE INTRODUCTIONS TO THE BLESSING OF A MARRIAGE FOLLOWING A CIVIL CEREMONY

- i. God calls us all to live together in love, to draw closer to one another in respect and tolerance, in openness and honesty, to embrace his desire for the world and to create a community where Christ is at the heart of all we do and say.

Within that calling and covenant of love, God has blessed us with the gift of marriage, where husband and wife grow together to know God with one mind, to love him with one heart, to serve him with one spirit. Marriage is the foundation of family life and it is God's will that children are born and nurtured within this loving, life long embrace of their parents. Within this family each person should find strength and sustenance, care and comfort for every circumstance of life. Through this gift of marriage, God desires to strengthen the whole community, bringing blessings to all.

Since God has graced us with such a gift, marriage should be revered and respected by all. No one should embrace marriage without deep, considerate thought and awareness of all it entails. *N* and *N* have already embraced this gift from God and now ask God to bless their marriage. We pray for them that the Spirit of God will guide and strengthen them so that his gift will flourish in their lives and, through them, to the whole community.

- ii. Y mae Duw'n arllwys ei roddion arnom, yn ein llenwi â'i gariad, ac yn ein galw i fyw ynghyd i greu cymuned lle y perchir pawb.
Un o'r rhoddion hyn yw priodas.
Fe'i rhoddir fel y gall gŵr a gwraig ymrwymo y naill i'r llall mewn cyfamod o gariad, gan addo byw ynghyd am weddill eu bywydau.
Priodas yw sylfaen bywyd teuluol, a dull Duw o ddwyn llawenydd a sefydlogrwydd i gymdeithas.
Geilw Duw ŵr a gwraig i fyw yn unol â'i gynllun ar gyfer y byd ac i ddarparu cartref cariadus i blant lle y gall pob un yn y teulu dyfu i'w adnabod ef a'i gariad atynt.
Dylai pawb felly anrhydeddu priodas.

Saif *E* ac *E* gerbron Duw yn bâr priod i ofyn i Dduw fendithio eu priodas.

Y maent yn gwneud hyn ar ôl meddwl ac ystyried yn ddwys.

Safant hefyd ger eich bron chwi, eu cyfeillion a'u teulu, a'ch gwahodd i rannu eu llawenydd ac i'w cefnogi yn y ffordd o fyw y galwyd hwy iddi.

- ii. God lavishes his gifts upon us, filling us with his love, and calling us to live together to create a community where all are respected.

Marriage is one of these gifts.

It is given so that a man and a woman may pledge themselves to one another in a covenant of love, promising to live together for the rest of their lives.

Marriage is the foundation of family life and the means through which God brings joy and stability to society, calling husband and wife to live according to his plan for the world, providing children with a loving home, where all within the family grow to know God and his love for them.

Marriage should therefore be held in honour by all.

N and *N* stand before God as a married couple asking God to bless their marriage.

They do this after much thought and consideration.

They also stand before you, their friends and family, inviting you to share their joy, and to encourage them in the way of life to which they have been called.

- iii. Yn y dechreuad, ffurfiodd Duw y ddaear a chreu'r nefoedd.
Anadlodd fywyd i bob creadur byw, a lluniodd ŵr a gwraig ar ei ddelw ei hun.
Fe'n galwodd i fyw ynghyd yn ei gyfamod o gariad, wedi ein rhwymo y naill wrth y llall gan ei addewidion.
Bendithiodd ei greadigaeth â phriodas yn arwydd o gariad, a thrwy lawenydd y bywyd priodasol deil i ddwyn trefn i anhrefn y byd.
Y mae priodas yn sylfaen gadarn i fywyd teuluol ac yn grud cariadus i eni a magu plant.

Wrth inni ddathlu ei gariad creadigol yn yr arwydd sacramentaidd hwn, gweddiwn y bydd i anadl ei Ysbryd lenwi bywydau *E* ac *E* fel, yn rhwymau'r addewidion a wnaethant eisoes, y datguddiant bresenoldeb Crist a'i wasanaethu mewn ffydd a chariad.

- iii. In the beginning, God formed the earth and created the heavens.
He breathed life into all living creatures, making man and woman in his own image.
He has called us to live together in his covenant of love, bound together by his own promises.
In Marriage he has blessed his creation with a sign of love, and through the joys of married life he continues to bring order to the chaos of the world.
Marriage provides family life with a firm foundation, and a loving embrace into which children are born and nurtured.

As we celebrate his creative love in this sacramental sign, we pray that the breath of his Spirit may fill the lives of *N* and *N*, so that bound by the promises they have already made, they will reveal the presence of Christ and serve him with faith and love.

- iv Daethom ynghyd mewn llawenydd am fod *E* ac *E*,
sydd eisoes yn briod, am ofyn am fendith Duw ar eu
priodas.
Rhodd oddi wrth Dduw yw priodas.
Trwyddi gall gŵr a gwraig gyd-dyfu yn eu hadnabyddiaeth
o Dduw, eu cariad ato a'u gwasanaeth iddo.
Fe'i rhoddir fel y gallant, a hwythau'n un â'i gilydd o
galon a meddwl a chorff, gynyddu mewn cariad ac
ymddiriedaeth.
Y mae Duw yn uno gŵr a gwraig mewn uniad am oes
sy'n sylfaen i fywyd teuluol, lle (y genir ac y megir plant
ac) y gall pob aelod o'r teulu, mewn amseroedd da ac
amseroedd drwg, gael nerth, cwmniaeth a chysur a
thyfu i aeddfedrydd mewn cariad.
Y mae priodas yn cyfoethogi'r gymdeithas ac yn cryfhau'r
gymuned.
- Y mae priodas yn ffordd o fyw a sancteiddiwyd gan
Dduw ac y dylai pawb ei pharchu a'i hanrhydeddu.
Ni ddylai neb ei chymryd arno'n ysgafn nac yn hunanol,
ond yn bwyllog ac yn gyfrifol yng ngŵydd Duw Hollalluog.
- Y mae *E* ac *E* yn awr am gymryd y ffordd hon o fyw.
Gweddiwn gyda hwy y bydd i'r Ysbryd Glân eu
cyfarwyddo a'u nerthu, fel y cyflawnant amcanion Duw
gydol eu bywyd daearol ynghyd.

iv We have come together in joy because N and N,
who are already married to each other, want to ask
God's blessing on their marriage.
Marriage is a gift of God through which husband and
wife may grow together in the knowledge, love and
service of God so that, united with one another in heart,
body and mind, they may increase in love and trust.
God joins husband and wife in life-long union as the
foundation of family life (in which children are born
and nurtured and) in which each member of the family,
in good times and in bad, may find strength, companionship
and comfort, and grow to maturity in love.
Marriage enriches society and strengthens community.

Marriage is a way of life made holy by God, which all
should uphold and honour.
No one should enter into it lightly or selfishly, but
reverently and responsibly in the sight of Almighty God.

N and N are now to enter this way of life.
We pray with them that the Holy Spirit will guide and
strengthen them, that they may fulfil God's purpose for
the whole of their earthly life together.

Atodiad 3

COLECTAU

- i. Dad nefol,
y mae pob calon yn agored i ti.
Ni allwn guddio un dim oddi wrthyt.
Glanha ni â fflam dy Ysbryd Glân
er mwyn inni dy garu a'th addoli'n ffyddlon,
trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

- ii. O Dduw ein Tad,
trwy amserau a thymhorau a thro'r blynyddoedd,
trwy broffwydi a phatriarchiaid a gwŷr a gwragedd
duwiol, datguddiaist dy gynllun ar gyfer y byd.
Yng Nghrist gwneir dy gynllun yn glir, gelwi ni i garu
ein gilydd fel y carodd ef ni.
Wrth inni ddathlu cariad *E* ac *E* at ei gilydd ac
ymlawenhau yn eu bywyd ynghyd, bydded i'w cariad
ffynnu a blodeuo ac i'w bywydau ddatguddio gwanwyn
dy deyrnas, lle y gwneir pob peth yn newydd a'i ddwyn i
gyflawnder Duw.
Gofynnwn hyn trwy Iesu Grist ein Harglwydd. **Amen.**

- iii. O Dduw ein Tad,
trwy fflam dyner dy Ysbryd daeth Crist i ymgartrefu
gyda ni, i gynhesu ein calonnau ac i hysbysu ei
bresenoldeb i eraill.
Bydded priodas *E* ac *E* yn arwydd o'r ffordd y gelwir ni
i fyw, yn llawn llawenydd a sancteiddrwydd ac yn
ymlawenhau ym mhob peth a ddysgodd Crist inni.
Gofynnwn hyn yn enw Crist yr Arglwydd. **Amen.**

Appendix 3

COLLECTS

- i. Almighty God,
all hearts are open to you,
no secrets are hidden from you.
Purify us with the fire of your Holy Spirit
that we may love and worship you faithfully;
through Jesus Christ our Lord. **Amen.**

- ii. God our Father,
through times and seasons and the turning of the years,
through prophets and patriarchs and holy men and
women you have revealed your plan for the world.
In Christ your plan is made clear, calling us to love one
another as he has loved us.
As we celebrate *N* and *N*'s love for one another and
rejoice in their life together, let their love flourish and
blossom and their lives reveal the spring time of your
kingdom, where all things are made new and brought to
completion.
We ask this through Jesus Christ our Lord. **Amen.**

- iii. God our Father,
through the gentle flame of the Spirit, Christ has come
to make his home with us, to warm our hearts and make
his presence known to others.
May the marriage of *N* and *N* to one another be a sign
of how we are called to live, filled with joy and holiness
and delighting in all that Christ has taught us.
We ask this in the name of Christ the Lord. **Amen.**

- iv. Dad cariadus,
yr wyt yn perffeithio popeth sy'n annigonol ynom
ac yn gwneud ein llawenydd yn gyflawn, yr wyt yn
cyflenwi ein hanghenion ac yn ein llenwi â dyhead
i garu.
Llifed dy gariad yn awr trwy ein bywydau wrth i'n
calonnau orlifo â llawenydd ar ddydd y briodas hon.
Rhodder inni arwydd o bresenoldeb Iesu, y gwestai
anweledig, a gadawer inni yfed o win newydd dy
deyrnas.
Gofynnwn hyn trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**
- v. *(Nid yw i'w ddefnyddio gyda Rhagarweiniad iii.)*
O Dduw ein Tad,
yn y dechreuad ffurfiaist y ddaear a chreu'r nefoedd,
anadlu bywyd i bob creadur byw, a llunio
gŵr a gwraig ar dy ddelw dy hun.
Fe'n gelwi i fyw ynghyd yn dy gyfamod o gariad,
wedi ein rhwymo y naill i'r llall gan dy addewidion.
Bendithiaist dy greadigaeth â phriodas yn arwydd
o'th gariad, a thrwy lawenydd y bywyd priodasol
yr wyt yn dal i ddwyn trefn i anhrefn y byd.
Wrth inni ddatlu dy gariad creadigol yn yr arwydd
sacramentaidd hwn, anadla dy fywyd ar *E* ac *E* fel,
yn rhwymau'r addewidion a wnânt, y datguddiant
bresenoldeb dy Fab a'th wasanaethu di mewn ffydd
a chariad.
Gofynnwn hyn trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**
- vi. Dad cariadus,
wrth roi priodas yn rhodd i'r byd, rhoddaist arwydd
o'th gariad i bawb sydd am ddilyn ffordd dy Fab.
Trwy fywyd *E* ac *E* ynghyd bydded i freichiau
estynedig Crist gyffwrdd â phawb y cyfarfyddont â
hwy ac arwyddo dy bresenoldeb yn y byd;
trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**

- iv. Loving Father,
you perfect our inadequacies and complete our joy,
you fulfil our needs and fill us with a desire to love.
Let your love now flow through our lives as our hearts
swell with joy on this wedding day.
May we be given a sign of the presence of Jesus,
the unseen guest, and drink the new wine of your kingdom.
We ask this through Christ our Lord. **Amen.**
- v. *(Not to be used with Alternative Introduction iii.)*
God our Father,
in the beginning you formed the earth and created
the heavens, and breathed life into all living creatures,
making man and woman in your own image.
You call us to live together in your covenant of love,
bound together by the promises you have made.
In marriage you bless your creation with a sign of your
love, and through the joys of married life you continue
to bring order to the chaos of the world.
As we celebrate your creative love in this sacramental
sign breathe your life upon *N.* and *N* so that bound by
the promises they make they will reveal the presence of
your Son and serve you with faith and love.
We ask this through Christ our Lord. **Amen.**
- vi. Loving Father,
in your gift of marriage to the world you give us a sign
of your loving embrace to all who desire to follow the
way of your Son.
Through *N* and *N*'s life together may the outstretched
arms of Christ reach out to all they meet and give a
sign of your presence in the world;
through Christ our Lord. **Amen.**

- vii. O Dad,
cael dy gariad yn rhodd, yn anad un dim arall, sy'n
dwyn cynghanedd a thangnefedd i'r byd: nid oes ffiniau
i'w ffydd na therfynau i'w obaith, y mae'n goddef i'r
eithaf ac yn cydlawenhau â'r gwirionedd.
Wrth inni ddathlu cariad *E* ac *E* at ei gilydd a llawenhau
yn yr addewidion a wnaethant (*neu*: a wnânt), dillader
hwy â gwisgoedd dy gariad a'u llenwi â'r llawenydd o
adnabod dy bresenoldeb yn eu bywyd.
Gofynnwn hyn trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**
- viii. Arglwydd bywyd, Rhoddwr llawenydd, wrth inni
ymgynnull i ddathlu priodas *E* ac *E*, gelwi ni i wleda
ar dy air ac i yfed gwin newydd dy deyrnas.
Bydded y briodas yr ydym yn ei dathlu yn arwydd o
wledd dragwyddol dy Fab lle y llawenhawn am byth
yn dy bresenoldeb, ein Brenin a'n Duw. **Amen.**
- ix. Dduw ein Tad,
fe'n dysgaist trwy dy Fab
mai cariad yw cyflawniad y gyfraith;
caniatâ i'th wasanaethyddion *E* ac *E*,
o garu ei gilydd,
aros yn dy gariad hyd ddiwedd eu hoes;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd,
sydd yn fyw ac yn teyrnasu gyda thi
yn undod yr Ysbryd Glân,
yn un Duw, yn awr ac am byth. **Amen.**

- vii. Father,
your gift of love, above all other things, brings harmony
and peace to the world: its faith has no bounds, its hope
has no limits, it endures all things and delights in the
truth.
As we celebrate *N* and *N*'s love for one another and
rejoice in the vows they have made (*or*: are to make)
may they be clothed in the garments of love and be
filled with the joy of knowing your presence in their
lives.
We ask this through Christ our Lord. **Amen.**
- viii. Lord of life and Giver of joy, as we gather to celebrate
the marriage of *N* and *N*, you call us to feast on your
word, and drink the new wine of your kingdom.
May the marriage we celebrate be a sign of the
everlasting banquet of your Son where we rejoice in
your presence forever our King and our God. **Amen.**
- ix. God our Father,
you have taught us through your Son
that love is the fulfilling of the Law:
grant to your servants *N* and *N*
that, loving one another,
they may remain in your love until their lives' end;
through Jesus Christ our Lord,
who lives and reigns with you
in the unity of the Holy Spirit,
one God, now and always. **Amen**

Atodiad 4a

CYHOEDDI'R GAIR

Gellir cymryd y darlenniadau o un o'r setiau a ganlyn a ddosbarthwyd yn ôl thema.

i. TAITH

I ble bynnag yr ei di, fe af finnau

Ruth 1. 16-17

Ond meddai Ruth, "Paid â'm hannog i'th adael, na throi'n ôl oddi wrthyt, oherwydd i ble bynnag yr ei di, fe af finnau; ac ym mhle bynnag y byddi di'n aros, fe arhosaf finnau; dy bobl di fydd fy mhobl i, a'th Dduw di fy Nuw innau. Lle y byddi di farw, y byddaf finnau farw ac yno y'm cleddir. Fel hyn y gwnelo'r Arglwydd i mi, a rhagor, os bydd unrhyw beth ond angau yn ein gwahanu ni."

Awn yn hen yng nghwmni'n gilydd

Tobit 8. 5b-8

Fel hyn y dechreuodd Tobias weddio: "Bendigedig wyt ti, Dduw ein hynafiaid, a bendigedig fydd dy enw o genhedlaeth i genhedlaeth am byth. Bendithied y nefoedd a'th holl greadigaeth dydi yn oes oesoedd! Tydi a wnaeth Adda, a gwnaethost Efa ei wraig hefyd i fod yn gymorth ac yn gefn iddo, ac o'r ddeuddyn yma y deilliiodd yr hil ddynol. Tydi a ddywedodd, 'Nid da i'r dyn fod ar ei ben ei hun; gwnawn iddo gymar yn gymorth iddo.' Yn awr, felly, nid mewn puteindra yr wyf yn cymryd fy chwaer hon, ond mewn gwir briodas. Caniatâ dy drugaredd arnaf fi ac arni hithau, er mwyn inni fyw yn hen yng nghwmni'n gilydd." Ac meddai'r ddau gyda'i gilydd, "Amen, Amen."

Appendix 4a

THE PROCLAMATION OF THE WORD

Readings may be taken from one of the following sets of readings which are arranged by theme.

i. JOURNEY

Where you go, I will go

Ruth 1. 16-17

But Ruth said, ‘Do not press me to leave you or to turn back from following you! Where you go, I will go; where you lodge, I will lodge; your people shall be my people, and your God my God. Where you die, I will die; there will I be buried. May the Lord do thus and so to me, and more as well, if even death parts me from you!’

May we grow old together

Tobit 8. 5b-8

Tobias began by saying, ‘blessed are you, O God of our ancestors, and blessed is your name in all generations for ever. Let the heavens and the whole creation bless you for ever. You made Adam, and for him you made his wife Eve as a helper and support. From the two of them the human race has sprung. You said, “It is not good that the man should be alone; let us make a helper for him like himself.” I now am taking this kinswoman of mine, not because of lust, but with sincerity. Grant that she and I may find mercy and that we may grow old together.’ And they both said, ‘Amen, Amen.’

Peidiwch â phryderu am eich einioes Luc 12. 22-31

Meddai Iesu wrth ei ddisgyblion, "Am hynny rwy'n dweud wrthych, peidiwch â phryderu am eich bywyd nac am eich corff, beth i'w fwyta na beth i'w wisgo. Oherwydd y mae mwy i fywyd rhywun na bwyd, a mwy i'w gorff na dillad. Ystyriwch y brain: nid ydynt yn hau nac yn medi, nid oes ganddynt ystordy nac ysgubor, ac eto y mae Duw yn eu bwydo. Gymaint mwy gwerthfawr ydych chi na'r adar! A phrun ohonoch a all ychwanegu munud at ei oes trwy bryderu? Felly os yw hyd yn oed y peth lleiaf y tu hwnt i'ch gallu, pam yr ydych chi yn pryderu am y gweddill? Ystyriwch y lili, pa fodd y maent yn tyfu: nid ydynt yn llafurio nac yn nyddu; ond rwy'n dweud wrthych, nid oedd gan hyd yn oed Solomon yn ei holl ogoniant wisg i'w chymharu ag un o'r rhain. Os yw Duw yn dilladu felly y glaswellt, sydd heddiw yn y meysydd ac yfory yn cael ei daflu i'r ffwrn, gymaint mwy y dillada chi, chi o ychydig ffydd! A chwithau, peidiwch â rhoi eich bryd ar beth i'w fwyta a beth i'w yfed, a pheidiwch â byw mewn pryder; oherwydd dyna'r holl bethau y mae cenhedloedd y byd yn eu ceisio, ond y mae gennych chi Dad sy'n gwybod fod arnoch eu hangen. Ceisiwch yn hytrach ei deyrnas ef, a rhoir y pethau hyn yn ychwaneg i chi.

Trysor syml Luc 12. 32-34

Peidiwch ag ofni, fy mhraidd bychan; oherwydd gwelodd eich Tad yn dda roi i chi'r deyrnas. Gwerthwch eich eiddo a rhowch ef yn elusen; gwnewch i chi eich hunain byrsau nad ydynt yn treulio, trysor dihybydd yn y nefoedd, lle nad yw lleidr yn dod ar y cyfyl, na gwyfyn yn difa. Oherwydd lle mae eich trysor, yno hefyd y bydd eich calon.

Do not worry about your life

Luke 12. 22-31

Jesus said to his disciples, 'Therefore I tell you, do not worry about your life, what you will eat, or about your body, what you will wear. For life is more than food, and the body more than clothing. Consider the ravens: they neither sow nor reap, they have neither storehouse nor barn, and yet God feeds them. Of how much more value are you than the birds! And can any of you by worrying add a single hour to your span of life? If then you are not able to do so small a thing as that, why do you worry about the rest? Consider the lilies, how they grow: they neither toil nor spin; yet I tell you, even Solomon in all his glory was not clothed like one of these. But if God so clothes the grass of the field, which is alive today and tomorrow is thrown into the oven, how much more will he clothe you - you of little faith! And do not keep striving for what you are to eat and what you are to drink, and do not keep worrying. For it is the nations of the world that strive after all these things, and your Father knows that you need them. Instead, strive for his kingdom, and these things will be given to you as well.

Simple treasure

Luke 12. 32-34

Do not be afraid, little flock; for it is your Father's good pleasure to give you the kingdom. Sell your possessions, and give alms. Make purses for yourselves that do not wear out, an unfailing treasure in heaven, where no thief comes near and no moth destroys. For where your treasure is, there your heart will be also.

Bydded i Grist breswyllo yn eich calonnau

Effesiaid 3. 14-19

Oherwydd hyn yr wyf yn plygu fy ngliniau gerbron y Tad, yr hwn y mae pob teulu yn y nefoedd ac ar y ddaear yn cymryd ei enw oddi wrtho, ac yn gweddio ar iddo ganiatáu i chwi, yn ôl cyfoeth ei ogoniant, gryfder a nerth mewnlol trwy'r Ysbryd, ac ar i Grist breswyllo yn eich calonnau drwy ffydd. Boed i chwi, sydd â chariad yn wreiddyn a sylfaen eich bywyd, gael eich galluogi i amgyffred ynghyd â'r holl saint beth yw lled a hyd ac uchder a dyfnder cariad Crist, a gwybod am y cariad hwnnw, er ei fod uwchlaw gwybodaeth. Felly dygir chwi i gyflawnder, hyd at holl gyflawnder Duw.

ii. **CARIAD**

Fy nghariad, fy mhrydferth Caniad Solomon 2. 8-14

Ust! Dyma fy nghariad, dyma ef yn dod; y mae'n neidio ar y mynyddoedd, ac yn llamu ar y brynau. Y mae fy nghariad fel gafrewig, neu hydd ifanc; dyna ef yn sefyll y tu allan i'r mur, yn edrych trwy'r ffenestri, ac yn syllu rhwng y dellt. Y mae fy nghariad yn galw arnaf ac yn dweud wrthyf, "Cod yn awr, f'anwylyd, a thyrd, fy mhrydferth; oherwydd edrych, aeth y gaeaf heibio, ciliodd y glaw a darfu; y mae'r blodau'n ymddangos yn y meysydd, daeth yn amser i'r adar ganu, ac fe glywir cân y durtur yn ein gwlad; y mae'r ffigysbren yn llawn ffigys ir, a blodau'r gwinwydd yn gwasgaru aroglau peraidd. Cod yn awr, f'anwylyd, a thyrd, fy mhrydferth." Fy ngholomen, sydd yn encilion y graig, yng nghysgod y clogwyni, gad imi weld dy wyneb, a chlywed dy lais, oherwydd y mae dy lais yn swynol, a'th wyneb yn brydferth.

May Christ dwell in your hearts

Ephesians 3. 14-19

For this reason I bow my knees before the Father, from whom every family in heaven and on earth takes its name. I pray that, according to the riches of his glory, he may grant that you may be strengthened in your inner being with power through his Spirit, and that Christ may dwell in your hearts through faith, as you are being rooted and grounded in love. I pray that you may have the power to comprehend, with all the saints, what is the breadth and length and height and depth, and to know the love of Christ that surpasses knowledge, so that you may be filled with all the fullness of God.

ii. **LOVE**

My love, my fair one

Song of Solomon 2. 8-14

The voice of my beloved! Look, he comes, leaping upon the mountains, bounding over the hills. My beloved is like a gazelle or a young stag. Look, there he stands behind our wall, gazing in at the windows, looking through the lattice. My beloved speaks and says to me: 'Arise, my love, my fair one, and come away; for now the winter is past, the rain is over and gone. The flowers appear on the earth; the time of singing has come, and the voice of the turtle-dove is heard in our land. The fig tree puts forth its figs, and the vines are in blossom; they give forth fragrance. Arise, my love, my fair one, and come away. O my dove, in the clefts of the rock, in the covert of the cliff, let me see your face, let me hear your voice; for your voice is sweet, and your face is lovely.

Y mwyaf o'r rhain yw cariad

1 Corinthiaid 12.31 - 13.13

Ond rhowch eich bryd ar y doniau gorau. Ac yr wyf am ddangos i chwi ffordd ragorach fyth.

Os llefaraf â thafodau meidrolion ac angylion, a heb fod gennyf gariad, efydd swnllyd ydwyf, neu symbol aflafar. Ac os oes gennyf ddawn proffwydo, ac os wyf yn gwybod y dirgelion i gyd, a phob gwybodaeth, ac os oes gennyf gymaint o ffydd nes gallu symud mynyddoedd, a heb fod gennyf gariad, nid wyf ddim. Ac os rhof fy holl feddiannau i borthi eraill, ac os rhof fy nghorff yn aberth, a hynny er mwyn ymfrostio, a heb fod gennyf gariad, ni wna hyn ddim lles imi.

Y mae cariad yn amyneddgar; y mae cariad yn gymwynasgar; nid yw cariad yn cenfigennu, nid yw'n ymfrostio, nid yw'n ymchwyddo. Nid yw'n gwneud dim sy'n anweddus, nid yw'n ceisio ei ddibenion ei hun, nid yw'n gwylltio, nid yw'n cadw cyfrif o gam; nid yw'n cael llawenydd mewn anghyfiawnder, ond y mae'n cydlawenhau â'r gwirionedd. Y mae'n goddef i'r eithaf, yn credu i'r eithaf, yn gobeithio i'r eithaf, yn dal ati i'r eithaf.

Nid yw cariad yn darfod byth. Ond proffwydoliaethau, fe'u diddymir hwy; a thafodau, bydd taw arnynt hwy; a gwybodaeth, fe'i diddymir hithau. Oherwydd anghyflawn yw ein gwybod ni, ac anghyflawn ein proffwydo ni. Ond pan ddaw'r hyn sy'n gyflawn, fe ddiddymir yr hyn sy'n anghyflawn. Pan oeddwn yn blentyn, fel plentyn yr oeddwn yn llefaru, fel plentyn yr oeddwn yn meddwl, fel plentyn yr oeddwn yn rhesymu. Ond wedi dod yn ddyn, yr wyf wedi rhoi heibio bethau'r plentyn. Yn awr, gweld mewn drych yr ydym, a hynny'n aneglur; ond yna cawn weld wyneb yn wyneb. Yn awr, anghyflawn yw fy ngwybod; ond yna, caf adnabod fel y cefais innau fy adnabod. Mewn gair, y mae ffydd, gobaith, cariad, y tri hyn, yn aros. A'r mwyaf o'r rhain yw cariad.

The greatest is love

1 Corinthians 12.31 - 13.13

But strive for the greater gifts. And I will show you a still more excellent way.

If I speak in the tongues of mortals and of angels, but do not have love, I am a noisy gong or a clanging cymbal. And if I have prophetic powers, and understand all mysteries and all knowledge, and if I have all faith, so as to remove mountains, but do not have love, I am nothing. If I give away all my possessions, and if I hand over my body so that I may boast, but do not have love, I gain nothing.

Love is patient; love is kind; love is not envious or boastful or arrogant or rude. It does not insist on its own way; it is not irritable or resentful; it does not rejoice in wrongdoing, but rejoices in the truth. It bears all things, believes all things, hopes all things, endures all things.

Love never ends. But as for prophecies, they will come to an end; as for tongues, they will cease; as for knowledge, it will come to an end. For we know only in part, and we prophesy only in part; but when the complete comes, the partial will come to an end. When I was a child, I spoke like a child, I thought like a child, I reasoned like a child; when I became an adult, I put an end to childish ways. For now we see in a mirror, dimly, but then we will see face to face. Now I know only in part; then I will know fully, even as I have been fully known. And now faith, hope, and love abide, these three; and the greatest of these is love.

Y cariad sy'n rhwymyn perffeithrwydd

Colosiaid 3. 12-17

Am hynny, fel etholedigion Duw, sanctaidd ac annwyl, gwisgwch amdanoch dynerwch calon, caredigrwydd, gostyngeiddrwydd, addfwynder ac amynedd. Goddefwch eich gilydd, a maddeuwch i'ch gilydd os bydd gan rywun gŵyn yn erbyn rhywun arall; fel y maddeuodd yr Arglwydd i chwi, felly gwnewch chwithau.

Tros y rhain i gyd gwisgwch gariad, sy'n rhwymyn perffeithrwydd. Bydded i dangnefedd Crist lywodraethu yn eich calonnau; i hyn y cawsoch eich galw, yn un corff. A byddwch yn ddiolchgar. Bydded i air Crist breswyllo ynoch yn ei gyfoeth. Dysgwch a rhybuddiwch eich gilydd gyda phob doethineb. Â chalonnau diolchgar canwch i Dduw salmau ac emynau a chaniadau ysbrydol. Beth bynnag yr ydych yn ei wneud, ar air neu ar weithred, gwnewch bopeth yn enw yr Arglwydd Iesu, gan roi diolch i Dduw, y Tad, drwyddo ef.

Ni all dyfroedd lawer ddiffodd cariad

Caniad Solomon 8. 6-7

Gosod fi fel sêl ar dy galon, fel sêl ar dy fraich; oherwydd y mae cariad mor gryf â marwolaeth, a nwyd mor greulon â'r bedd; y mae'n llosgi fel fflaglau tanllyd, fel fflam angerddol. Ni all dyfroedd lawer ddiffodd cariad, ac ni all afonydd ei foddi.

Pe byddai rhywun yn cynnig holl gyfoeth ei dŷ am gariad, byddai hynny yn cael ei ddirmygu'n llwyr.

The love which binds together

Colossians 3. 12-17

As God's chosen ones, holy and beloved, clothe yourselves with compassion, kindness, humility, meekness, and patience. Bear with one another and, if anyone has a complaint against another, forgive each other; just as the Lord has forgiven you, so you also must forgive.

Above all, clothe yourselves with love, which binds everything together in perfect harmony. And let the peace of Christ rule in your hearts, to which indeed you were called in the one body. And be thankful. Let the word of Christ dwell in you richly; teach and admonish one another in all wisdom; and with gratitude in your hearts sing psalms, hymns, and spiritual songs to God. And whatever you do, in word or deed, do everything in the name of the Lord Jesus, giving thanks to God the Father through him.

Many waters cannot quench love Song of Solomon 8. 6-7

Set me as a seal upon your heart, as a seal upon your arm; for love is strong as death, passion fierce as the grave. Its flashes are flashes of fire, a raging flame. Many waters cannot quench love, neither can floods drown it. If one offered for love all the wealth of one's house, it would be utterly scorned.

O Dduw y mae cariad

1 Ioan 4. 7-16

Gyfeillion annwyl, gadewch i ni garu ein gilydd, oherwydd o Dduw y mae cariad, ac y mae pob un sy'n caru wedi ei eni o Dduw, ac yn adnabod Duw. Y sawl nad yw'n caru, nid yw'n adnabod Duw, oherwydd cariad yw Duw. Yn hyn y dangoswyd cariad Duw tuag atom: bod Duw wedi anfon ei unig Fab i'r byd er mwyn i ni gael byw drwyddo ef. Yn hyn y mae cariad: nid ein bod ni'n caru Duw, ond ei fod ef wedi ein caru ni, ac wedi anfon ei Fab i fod yn aberth cymod dros ein pechodau. Gyfeillion annwyl, os yw Duw wedi ein caru ni fel hyn, fe ddylem ninnau hefyd garu ein gilydd. Nid oes neb wedi gweld Duw erioed; os ydym yn caru ein gilydd, y mae Duw yn aros ynom, ac y mae ei gariad ef wedi ei berffeithio ynom ni.

Dyma sut yr ydym yn gwybod ein bod yn aros ynddo ef, ac ef ynom ninnau: am iddo ef roi inni o'i Ysbryd. Yr ydym ni wedi gweld, ac yr ydym yn tystiolaethu bod y Tad wedi anfon ei Fab yn Waredwr y byd. Pwy bynnag sy'n cyffesu mai Iesu yw Mab Duw, y mae Duw yn aros ynddo, ac yntau yn Nuw. Felly yr ydym ni wedi dod i adnabod a chredu'r cariad sydd gan Dduw tuag atom. Cariad yw Duw, ac y mae'r sawl sy'n aros mewn cariad yn aros yn Nuw, a Duw yn aros ynddo yntau.

Cariad a diolchgarwch

Luc 7. 36-38

Gwahoddodd un o'r Phariseaid Iesu i bryd o fwyd gydag ef. Aeth ef i dŷ'r Pharisead a chymryd ei le wrth y bwrdd. A dyma wraig o'r dref oedd yn bechadures yn dod i wybod ei fod wrth bryd bwyd yn nhŷ'r Pharisead. Daeth â ffiol alabastr o ennaint, a sefyll y tu ôl iddo wrth ei draed gan wylo. Yna dechreuodd wlychu ei draed â'i dagrau a'u sychu â gwallt ei phen; ac yr oedd yn cusanu ei draed ac yn eu hiro â'r ennaint.

Love is from God

1 John 4. 7-16

Beloved, let us love one another, because love is from God; everyone who loves is born of God and knows God. Whoever does not love does not know God, for God is love. God's love was revealed among us in this way: God sent his only Son into the world so that we might live through him. In this is love, not that we loved God but that he loved us and sent his Son to be the atoning sacrifice for our sins. Beloved, since God loved us so much, we also ought to love one another. No one has ever seen God; if we love one another, God lives in us, and his love is perfected in us.

By this we know that we abide in him and he in us, because he has given us of his Spirit. And we have seen and do testify that the Father has sent his Son as the Saviour of the world. God abides in those who confess that Jesus is the Son of God, and they abide in God. So we have known and believe the love that God has for us. God is love, and those who abide in love abide in God, and God abides in them.

Love and gratitude

Luke 7. 36-38

One of the Pharisees asked Jesus to eat with him, and he went into the Pharisee's house and took his place at the table. And a woman in the city, who was a sinner, having learned that he was eating in the Pharisee's house, brought an alabaster jar of ointment. She stood behind him at his feet, weeping, and began to bathe his feet with her tears and to dry them with her hair. Then she continued kissing his feet and anointing them with the ointment.

iii. **LLAWENYDD**

Llawenhau yn Nuw

Philipiaid 4. 4-9

Llawenhewch yn yr Arglwydd bob amser; fe'i dywedaf eto, llawenhewch. Bydded eich hynawsedd yn hysbys i bob dyn. Y mae'r Arglwydd yn agos. Peidiwch â phryderu am ddim, ond ym mhob peth gwneler eich deisyfiadau yn hysbys i Dduw trwy weddi ac ymbil, ynghyd â diolchgarwch. A bydd tangnefedd Duw, sydd goruwch pob deall, yn gwarchod dros eich calonnau a'ch meddyliau yng Nghrist Iesu.

Bellach, gyfeillion, beth bynnag sydd yn wir, beth bynnag sydd yn anrhydeddus, beth bynnag sydd yn gyfiawn a phur, beth bynnag sydd yn hawddgar a chanmoladwy, pob rhinwedd a phopeth yn haeddu clod, myfyriwch ar y pethau hyn. Y pethau yr ydych wedi eu dysgu a'u derbyn, eu clywed a'u gweled, ynof fi, gwnewch y rhain; a bydd Duw'r tangnefedd gyda chi.

Gwledd briodas

Ioan 2. 1-11

Y trydydd dydd yr oedd priodas yng Nghana Galilea, ac yr oedd mam Iesu yno. Gwahoddwyd Iesu hefyd, a'i ddisgyblion, i'r briodas. Pallodd y gwin, ac meddai mam Iesu wrtho ef, "Nid oes ganddynt win." Dywedodd Iesu wrthi hi, "Wraig, beth sydd a fynni di â mi? Nid yw fawr i wedi dod eto." Dywedodd ei fam wrth y gwasanaethyddion, "Gwnewch beth bynnag a ddywed wrthyich." Yr oedd yno chwech o lestri carreg i ddal dŵr, wedi eu gosod ar gyfer defod glanhad yr Iddewon, a phob un yn dal ugain neu ddeg ar hugain o alwyni. Dywedodd Iesu wrthynt, "Llanwch y llestri â dŵr," a llanwasant hwy hyd yr ymyl. Yna meddai wrthynt, "Yn awr tynnwch beth allan ac ewch ag ef i lywydd y wledd." A gwnaethant felly. Profodd llywydd y wledd y dŵr, a oedd bellach yn win, heb wybod o ble'r oedd wedi dod, er bod y gwasanaethyddion a fu'n tynnu'r dŵr yn gwybod. Yna galwodd llywydd y wledd

iii. **JOY**

Joyful in God

Philippians 4. 4-9

Rejoice in the Lord always; again I will say, Rejoice. Let your gentleness be known to everyone. The Lord is near. Do not worry about anything, but in everything by prayer and supplication with thanksgiving let your requests be made known to God. And the peace of God, which surpasses all understanding, will guard your hearts and your minds in Christ Jesus.

Finally, beloved, whatever is true, whatever is honourable, whatever is just, whatever is pure, whatever is pleasing, whatever is commendable, if there is any excellence and if there is anything worthy of praise, think about these things. Keep on doing the things that you have learned and received and heard and seen in me, and the God of peace will be with you.

A wedding feast

John 2. 1-11

On the third day there was a wedding in Cana of Galilee, and the mother of Jesus was there. Jesus and his disciples had also been invited to the wedding. When the wine gave out, the mother of Jesus said to him, 'They have no wine.' And Jesus said to her, 'Woman, what concern is that to you and to me? My hour has not yet come.' His mother said to the servants, 'Do whatever he tells you.' Now standing there were six stone water-jars for the Jewish rites of purification, each holding twenty or thirty gallons. Jesus said to them, 'Fill the jars with water.' And they filled them up to the brim. He said to them, 'Now draw some out, and take it to the chief steward.' So they took it. When the steward tasted the water that had become wine, and did not know where it came from (though the servants who had drawn the water knew), the steward called the bridegroom and said to him, 'Everyone serves the good wine first, and then the inferior wine after the guests have become drunk. But you have kept the good wine until now.'

99

ar y priodfab ac meddai wrtho, "Bydd pawb yn rhoi'r gwin da yn gyntaf, ac yna, pan fydd pobl wedi meddwi, y gwin salach; ond yr wyt ti wedi cadw'r gwin da hyd yn awr." Gwnaeth Iesu hyn, y cyntaf o'i arwyddion, yng Nghana Galilea; amlygodd felly ei ogoniant, a chredodd ei ddisgyblion ynddo.

iv. **CWMNŌAETH**

Rhannu cariad

Rhufeiniaid 12. 4-13

Yn union fel y mae gennym aelodau lawer mewn un corff, ond nad oes gan yr holl aelodau yr un gwaith, felly hefyd yr ydym ni, sy'n llawer, yn un corff yng Nghrist, ac yn aelodau bob un i'w gilydd. A chan fod gennym ddoniau sy'n amrywio yn ôl y gras a roddwyd i ni, dylem eu harfer yn gyson â hynny. Os proffwydoliaeth yw dy ddawn, arfer hi yn gymesur â'th ffydd. Os dawn gweini ydyw, arfer hi i weini. Os addysgu yw dy ddawn, arfer dy ddawn i addysgu, ac os cynghori, i gynghori. Os wyt yn rhannu ag eraill, gwna hynny gyda haelioni; os wyt yn arweinydd, gwna'r gwaith gydag ymroddiad; os wyt yn dangos tosturi, gwna hynny gyda llawenydd.

Bydded eich cariad yn ddiragrith. Casewch ddrygioni. Glynwch wrth ddaioni. Byddwch wresog yn eich serch at eich gilydd fel cymdeithas. Rhowch y blaen i'ch gilydd mewn parch. Yn ddiorffwys eich ymroddiad, yn frwd eich ysbryd, gwasanaethwch yr Arglwydd. Llawenhewch mewn gobaith. Safwch yn gadarn dan orthrymder. Daliwch ati i weddïo. Cyfrannwch at reidiau'r saint, a byddwch barod eich lletygarwch.

Jesus did this, the first of his signs, in Cana of Galilee, and revealed his glory; and his disciples believed in him.

iv. **COMPANIONSHIP**

Sharing in love

Romans 12. 4-13

For as in one body we have many members, and not all the members have the same function, so we, who are many, are one body in Christ, and individually we are members one of another. We have gifts that differ according to the grace given to us: Prophecy, in proportion to faith; ministry, in ministering; the teacher, in teaching; the exhorter, in exhortation; the giver, in generosity; the leader, in diligence; the compassionate, in cheerfulness.

Let love be genuine; hate what is evil, hold fast to what is good; love one another with mutual affection; outdo one another in showing honour. Do not lag in zeal, be ardent in spirit, serve the Lord. Rejoice in hope, be patient in suffering, persevere in prayer. Contribute to the needs of the saints; extend hospitality to strangers.

Rhwymyn tangnefedd

Effesiaid 4. 1-6

Yr wyf fi, felly, sy'n garcharor er mwyn yr Arglwydd, yn eich annog i fyw yn deilwng o'r alwad a gawsoch. Byddwch yn ostyngedig ac addfwyn ym mhob peth, ac yn amyneddgar, gan oddef eich gilydd mewn cariad. Ymrowch i gadw, â rhwymyn tangnefedd, yr undod y mae'r Ysbryd yn ei roi. Un corff sydd, ac un Ysbryd, yn union fel mai un yw'r gobaith sy'n ymhlyg yn eich galwad; un Arglwydd, un ffydd, un bedydd, un Duw a Thad i bawb, yr hwn sydd goruwch pawb, a thrwy bawb, ac ym mhawb.

Cartref newydd

Marc 10. 6-9, 13-16

"Ond o ddechreuad y greadigaeth, yn wryw a benyw y gwnaeth Duw hwy. Dyna pam y bydd dyn yn gadael ei dad a'i fam ac yn glynu wrth ei wraig, a bydd y ddau yn un cnawd. Gan hynny nid dau mohonynt mwyach, ond un cnawd. Felly, yr hyn a gysylltodd Duw, peidied neb ei wahanu."

Yr oeddent yn dod â phlant ato, iddo gyffwrdd â hwy. Ceryddodd y disgyblion hwy, ond pan welodd Iesu hyn aeth yn ddig, a dywedodd wrthynt, "Gadewch i'r plant ddod ataf fi; peidiwch â'u rhwystro, oherwydd i rai fel hwy y mae teyrnas Dduw yn perthyn. Yn wir, rwy'n dweud wrthyich, pwy bynnag nad yw'n derbyn teyrnas Dduw yn null plentyn, nid â byth i mewn iddi." A chymerodd hwy yn ei freichiau a'u bendithio, gan roi ei ddwylo arnynt.

Y mae dau yn well nag un

Pregethwr 4. 9-12

Y mae dau yn well nag un, oherwydd y maent yn cael tâl da am eu llafur; os bydd y naill yn syrthio, y mae'r llall yn gallu ei godi, ond gwae'r un sydd ar ei ben ei hun; pan yw'n syrthio, nid oes ganddo neb i'w godi. Hefyd os bydd dau yn gorwedd gyda'i gilydd, y mae'r naill yn cadw'r llall yn gynnes; ond sut y gall un gadw'n

The bond of peace

Ephesians 4. 1-6

I therefore, the prisoner in the Lord, beg you to lead a life worthy of the calling to which you have been called, with all humility and gentleness, with patience, bearing with one another in love, making every effort to maintain the unity of the Spirit in the bond of peace. There is one body and one Spirit, just as you were called to the one hope of your calling, one Lord, one faith, one baptism, one God and Father of all, who is above all and through all and in all.

The new home

Mark 10. 6-9, 13-16

‘But from the beginning of creation, “God made them male and female.” “For this reason a man shall leave his father and mother and be joined to his wife, and the two shall become one flesh.” So they are no longer two, but one flesh. Therefore what God has joined together, let no one separate.’

People were bringing little children to him in order that he might touch them; and the disciples spoke sternly to them. But when Jesus saw this, he was indignant and said to them, ‘Let the little children come to me; do not stop them; for it is to such as these that the kingdom of God belongs. Truly I tell you, whoever does not receive the kingdom of God as a little child will never enter it.’ And he took them up in his arms, laid his hands on them, and blessed them.

Two have a good reward

Ecclesiastes 4. 9-12

Two are better than one, because they have a good reward for their toil. For if they fall, one will lift up the other; but woe to one who is alone and falls and does not have another to help. Again, if two lie together, they keep warm; but how can one keep warm alone? And though one might prevail against another, two will withstand one. A threefold cord is not quickly broken.

gynnes ar ei ben ei hun? Er y gellir trechu un, y mae dau yn gallu gwrthsefyll. Ni ellir torri rhaff deircainc ar frys.

v. **DUW**

Ar ddelw Duw

Genesis 1. 26-29, 31

Dywedodd Duw, "Gwnawn ddyn ar ein delw, yn ôl ein llun ni, i lywodraethu ar bysgod y môr, ar adar yr awyr, ar yr anifeiliaid gwyllt, ar yr holl ddaear, ac ar bopeth sy'n ymlusgo ar y ddaear." Felly creodd Duw ddyn ar ei ddelw ei hun; ar ddelw Duw y creodd ef; yn wryw ac yn fenyw y creodd hwy. Bendithiodd Duw hwy a dweud, "Byddwch ffrwythlon ac amlhewch, llanwch y ddaear a darostyngwch hi; llywodraethwch ar bysgod y môr, ar adar yr awyr, ac ar bopeth byw sy'n ymlusgo ar y ddaear." A dywedodd Duw, "Yr wyf yn rhoi i chwi bob llysiuyn sy'n dwyn had ar wyneb y ddaear, a phob coeden â had yn ei ffrwyth; byddant yn fwyd i chwi. Gwelodd Duw y cwbl a wnaeth, ac yr oedd yn dda iawn. A bu hwyr a bu bore, y chweched dydd.

Cariad sy'n cynyddu

Philipiaid 1. 9-11

Dyma fy ngweddi, ar i'ch cariad gynyddu fwyfwy eto mewn gwybodaeth a phob dirnadaeth, er mwyn ichwi allu cymradwyo'r hyn sy'n rhagori, a bod yn ddidwyll a didramgwydd erbyn Dydd Crist, yn gyflawn o ffrwyth y cyfiawnder sy'n dod trwy Iesu Grist, er gogoniant a mawl i Dduw.

v. **GOD**

Made in God's image

Genesis 1. 26-29, 31

Then God said, 'Let us make humankind in our image, according to our likeness; and let them have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the air, and over the cattle, and over all the wild animals of the earth, and over every creeping thing that creeps upon the earth.' So God created humankind in his image, in the image of God he created them; male and female he created them. God blessed them, and God said to them, 'Be fruitful and multiply, and fill the earth and subdue it; and have dominion over the fish of the sea and over the birds of the air and over every living thing that moves upon the earth.' God said, 'See, I have given you every plant yielding seed that is upon the face of all the earth, and every tree with seed in its fruit; you shall have them for food. God saw everything that he had made, and indeed, it was very good. And there was evening and there was morning, the sixth day.

Love that overflows

Philippians 1. 9-11

And this is my prayer, that your love may overflow more and more with knowledge and full insight to help you to determine what is best, so that on the day of Christ you may be pure and blameless, having produced the harvest of righteousness that comes through Jesus Christ for the glory and praise of God.

Myfi eu Duw, hwythau'n bobl i mi

Jeremeia 31. 31-34

"Y mae'r dyddiau'n dod," medd yr Arglwydd, "y gwnaf gyfamod newydd â thŷ Israel ac â thŷ Jwda. Ni fydd yn debyg i'r cyfamod a wneuthum â'u hynafiaid, y dydd y gafaélais yn eu llaw i'w harwain allan o wlad yr Aifft. Torasant y cyfamod hwnnw, er mai myfi oedd yn arglwydd arnynt," medd yr Arglwydd. "Ond dyma'r cyfamod a wnaif â thŷ Israel ar ôl y dyddiau hynny," medd yr Arglwydd; "rhof fy nghyfraith o'u mewn, ysgrifennaf hi ar eu calon, a byddaf fi'n Dduw iddynt a hwythau'n bobl i mi. Ac ni fyddant mwyach yn dysgu bob un ei gymydog a phob un ei berthynas, gan ddweud, 'Adnebydd yr Arglwydd'; oblegid byddant i gyd yn f'adnabod, o'r lleiaf hyd y mwyaf ohonynt," medd yr Arglwydd, "oherwydd maddeuaf iddynt eu drygioni, ac ni chofiaf eu pechodau byth mwy."

Dwyn ffrwyth

Ioan 15. 1-8

Dywedodd Iesu "Myfi yw'r wir winwydden, a'm Tad yw'r gwinllannwr. Y mae ef yn torri i ffrwdd bob cangen ynof fi nad yw'n dwyn ffrwyth, ac yn glanhau pob un sydd yn dwyn ffrwyth, er mwyn iddi ddwyn mwy o ffrwyth. Yr ydych chi eisoes yn lân trwy'r gair yr wyf wedi ei lefaru wrthy. Arhoswch ynof fi, a minnau ynoch chi. Ni all y gangen ddwyn ffrwyth ohoni ei hun, heb iddi aros yn y winwydden; ac felly'n union ni allwch chwithau heb i chi aros ynof fi. Myfi yw'r winwydden; chi yw'r canghennau. Y mae'r sawl sydd yn aros ynof fi, a minnau ynddo yntau, yn dwyn llawer o ffrwyth, oherwydd ar wahân i mi ni allwch wneud dim. Os na fydd rhywun yn aros ynof fi, caiff ei daflu i ffrwdd fel y gangen ddifffrwyth, ac fe wywa; dyma'r canghennau a gesglir, i'w taflu i'r tân a'u llosgi. Os arhoswch ynof fi, ac os erys fy ngeiriau ynoch chi, gofynnwch am beth a fyynnwch, ac fe'i rhoddir ichi. Dyma sut y gogoneddir fy Nhad: trwy i chi ddwyn llawer o ffrwyth a bod yn ddisgyblion i mi.

I their God, they my people

Jeremiah 31. 31-34

The days are surely coming, says the Lord, when I will make a new covenant with the house of Israel and the house of Judah. It will not be like the covenant that I made with their ancestors when I took them by the hand to bring them out of the land of Egypt - a covenant that they broke, though I was their husband, says the Lord. But this is the covenant that I will make with the house of Israel after those days, says the Lord: I will put my law within them, and I will write it on their hearts; and I will be their God, and they shall be my people. No longer shall they teach one another, or say to each other, 'Know the Lord, for they shall all know me, from the least of them to the greatest, says the Lord; for I will forgive their iniquity, and remember their sin no more.

Bearing fruit

John 15. 1-8

Jesus said 'I am the true vine, and my Father is the vine-grower. He removes every branch in me that bears no fruit. Every branch that bears fruit he prunes to make it bear more fruit. You have already been cleansed by the word that I have spoken to you. Abide in me as I abide in you. Just as the branch cannot bear fruit by itself unless it abides in the vine, neither can you unless you abide in me. I am the vine, you are the branches. Those who abide in me and I in them bear much fruit, because apart from me you can do nothing. Whoever does not abide in me is thrown away like a branch and withers; such branches are gathered, thrown into the fire, and burned. If you abide in me, and my words abide in you, ask for whatever you wish, and it will be done for you. My Father is glorified by this, that you bear much fruit and become my disciples.

vi. **FFYDD**

Amser i bob peth

Pregethwr 3. 1-8

Y mae tymor i bob peth, ac amser i bob gorchwyl dan y nef:

amser i eni, ac amser i farw,
amser i blannu, ac amser i
ddiwreiddio'r hyn a blannwyd;
amser i ladd, ac amser i iacháu,
amser i dynnu i lawr, ac amser i adeiladu;
amser i wylo, ac amser i chwerthin,
amser i alaru, ac amser i ddawnsio;
amser i daflu cerrig, ac amser i'w casglu,
amser i gofleidio, ac amser i ymatal;
amser i geisio, ac amser i golli,
amser i gadw, ac amser i daflu ymaith;
amser i rwygo, ac amser i drwsio,
amser i dewi, ac amser i siarad;
amser i garu, ac amser i gasáu,
amser i ryfel, ac amser i heddwch.

Caru mewn gweithred a gwirionedd 1 Ioan 3. 18-24

Fy mhlant, gadewch inni garu, nid ar air nac ar dafod ond mewn gweithred a gwirionedd. Dyma sut y cawn wybod ein bod o'r gwirionedd, a sicrhau ein calonnau yn ei wŷdd ef pryd bynnag y bydd ein calon yn ein condemnio; oherwydd y mae Duw yn fwy na'n calon, ac y mae'n gwybod pob peth. Gyfeillion annwyl, os nad yw'n calon yn ein condemnio, y mae gennym hyder gerbron Duw, ac yr ydym yn derbyn ganddo ef bob dim yr ydym yn gofyn amdano, am ein bod yn cadw ei orchmynion ac yn gwneud y pethau sydd wrth ei fodd.

Dyma ei orchmyn: ein bod i gredu yn enw ei Fab ef, Iesu Grist; a charu'n gilydd, yn union fel y rhoddodd ef orchmyn inni. Y mae'r sawl sy'n cadw ei orchmynion ef yn aros ynddo ef, ac ef ynddo yntau. Dyma sut yr ydym yn gwybod ei fod ef yn aros ynom ni: trwy'r Ysbryd a roddodd ef inni.

vi. **FAITH**

A time for everything

Ecclesiastes 3. 1-8

For everything there is a season, and a time for every matter under heaven:
a time to be born, and a time to die; a time to plant, and a time to pluck up what is planted;
a time to kill, and a time to heal; a time to break down, and a time to build up;
a time to weep, and a time to laugh; a time to mourn, and a time to dance;
a time to throw away stones, and a time to gather stones together;
a time to embrace, and a time to refrain from embracing;
a time to seek, and a time to lose;
a time to keep, and a time to throw away;
a time to tear, and a time to sew;
a time to keep silence, and a time to speak;
a time to love, and a time to hate;
a time for war, and a time for peace.

Love in truth and action

1 John 3. 18-24

Little children, let us love, not in word or speech, but in truth and action. And by this we will know that we are from the truth and will reassure our hearts before him whenever our hearts condemn us; for God is greater than our hearts, and he knows everything. Beloved, if our hearts do not condemn us, we have boldness before God; and we receive from him whatever we ask, because we obey his commandments and do what pleases him.

And this is his commandment, that we should believe in the name of his Son Jesus Christ and love one another, just as he has commanded us. All who obey his commandments abide in him, and he abides in them. And by this we know that he abides in us, by the Spirit that he has given us.

A chlywais lais fel sŵn tyrfa fawr a sŵn llawer o ddyfroedd a sŵn taranau mawr yn dweud:

"Halelwia!

Oherwydd y mae'r Arglwydd ein Duw, yr Hollalluog, wedi dechrau teyrnasu.

Llawenhawn a gorfoleddwn, a rhown iddo'r gogoniant, oherwydd daeth dydd priodas yr Oen, ac ymbaratôdd ei briodferch ef.

Rhodddwyd iddi hi i'w wisgo liain main disglair a glân, oherwydd gweithredoedd cyfiawn y saint yw'r lliain main."

Dyweddodd yr angel wrthyf, "Ysgrifenna: 'Gwyn eu byd y rhai sydd wedi eu gwahodd i wledd briodas yr Oen.'"

Dyweddodd wrthyf hefyd, "Dyma wir eiriau Duw."

Syrthiais wrth ei draed i'w addoli, ond meddai wrthyf, "Paid! Cydwas â thi wyf fi, ac â'th gymrodyr sy'n glynu wrth dystiolaeth Iesu; addola Dduw. Oherwydd tystiolaeth Iesu sy'n ysbrydoli proffwydoliaeth."

Gwelais y nef wedi ei hagor, ac wele geffyl gwyn; enw ei farchog oedd Ffyddlon a Gwir, oherwydd mewn cyfiawnder y mae ef yn barnu ac yn rhyfela. Yr oedd ei lygaid fel fflam dân, ac ar ei ben yr oedd diademau lawer. Yn ysgrifenedig arno yr oedd enw na wyddai neb ond ef ei hun. Yr oedd y fantell amdano wedi ei throchi mewn gwaed, ac fe'i galwyd wrth yr enw Gair Duw. Yn ei ganlyn ar geffylau gwynion yr oedd byddinoedd y nef, wedi eu gwisgo â lliain main disgleirwyn. O'i enau yr oedd cleddyf llym yn dod allan, iddo daro'r cenhedloedd ag ef; a bydd ef yn eu llywodraethu â gwialen haearn, ac yn sathru gwinwryf llid digofaint Duw, yr Hollalluog. Yn ysgrifenedig ar ei fantell ac ar ei glun y mae enw: "Brenin brenhinoedd, ac Arglwydd arglwyddi."

Yna gwelais angel yn sefyll yn yr haul, a gwaeddodd â llais uchel wrth yr holl adar oedd yn hedfan yng nghanol y nef: "Dewch, ymgasglwch i wledd fawr Duw; cewch fwyta cnawd brenhinoedd, cnawd cadfridogion, cnawd y cryfion, cnawd ceffylau a'u marchogion, a chnawd

The celebratory feast

Revelation 19. 6-19

Then I heard what seemed to be the voice of a great multitude,
like the sound of many waters and like the sound of
mighty thunder-peals, crying out,
'Hallelujah!

For the Lord our God the Almighty reigns.
Let us rejoice and exult and give him the glory,
for the marriage of the Lamb has come,
and his bride has made herself ready;
to her it has been granted to be clothed with fine linen,
bright and pure'—
for the fine linen is the righteous deeds of the saints.

And the angel said to me, 'Write this: Blessed are those
who are invited to the marriage supper of the Lamb.'
And he said to me, 'These are true words of God.'
Then I fell down at his feet to worship him, but he said
to me, 'You must not do that! I am a fellow-servant
with you and your comrades who hold the testimony of
Jesus. Worship God! For the testimony of Jesus is the
spirit of prophecy.'

Then I saw heaven opened, and there was a white
horse! Its rider is called Faithful and True, and in
righteousness he judges and makes war. His eyes are
like a flame of fire, and on his head are many diadems;
and he has a name inscribed that no one knows but
himself. He is clothed in a robe dipped in blood, and his
name is called The Word of God. And the armies of
heaven, wearing fine linen, white and pure, were
following him on white horses. From his mouth comes a
sharp sword with which to strike down the nations, and
he will rule them with a rod of iron; he will tread the
wine press of the fury of the wrath of God the Almighty.
On his robe and on his thigh he has a name inscribed,
'King of kings and Lord of lords'.

Then I saw an angel standing in the sun, and with a
loud voice he called to all the birds that fly in mid-
heaven, 'Come, gather for the great supper of God, to
eat the flesh of kings, the flesh of captains, the flesh of
the mighty, the flesh of horses and their riders - flesh of

pawb, yn rhyddion ac yn gaethion, yn fach ac yn fawr."
Gwelais y bwystfil, a brenhinoedd y ddaear a'u
byddinoedd, wedi ymgasglu i ryfela yn erbyn marchog y
ceffyl a'i fyddin.

Y Gwynfydau

Mathew 5. 2-12a

Dechreuodd Iesu eu hannerch a'u dysgu fel hyn:
"Gwyn eu byd y rhai sy'n dlodion yn yr ysbryd,
oherwydd eiddynt hwy yw teyrnas nefoedd.
Gwyn eu byd y rhai sy'n galaru, oherwydd cânt hwy eu
cysuro.
Gwyn eu byd y rhai addfwyn, oherwydd cânt hwy
etifeddu'r ddaear.
Gwyn eu byd y rhai sy'n newynu a sychedu am
gyfiawnder, oherwydd cânt hwy eu digon.
Gwyn eu byd y rhai trugarog, oherwydd cânt hwy
dderbyn trugaredd.
Gwyn eu byd y rhai pur eu calon, oherwydd cânt hwy
weld Duw.
Gwyn eu byd y tangnefeddwyr, oherwydd cânt hwy eu
galw'n blant i Dduw.
Gwyn eu byd y rhai a erlidiwyd yn achos cyfiawnder,
oherwydd eiddynt hwy yw teyrnas nefoedd.
Gwyn eich byd pan fydd pobl yn eich gwaradwyddo
a'ch erlid, ac yn dweud pob math o ddrygair celwyddog
yn eich erbyn, o'm hachos i. Llawenhewch a
gorfoleddwch, oherwydd y mae eich gwobr yn fawr yn
y nefoedd."

all, both free and slave, both small and great.’ Then I saw the beast and the kings of the earth with their armies gathered to make war against the rider on the horse and against his army.

The true blessed

Matthew 5. 2-12a

Then Jesus began to speak, and taught them, saying:

‘Blessed are the poor in spirit, for theirs is the kingdom of heaven.

‘Blessed are those who mourn, for they will be comforted.

‘Blessed are the meek, for they will inherit the earth.

‘Blessed are those who hunger and thirst for righteousness, for they will be filled.

‘Blessed are the merciful, for they will receive mercy.

‘Blessed are the pure in heart, for they will see God.

‘Blessed are the peacemakers, for they will be called children of God.

‘Blessed are those who are persecuted for righteousness sake’, for theirs is the kingdom of heaven.

‘Blessed are you when people revile you and persecute you and utter all kinds of evil against you falsely on my account. Rejoice and be glad, for your reward is great in heaven.

Clywed a gwneud

Mathew 7. 21, 24-27

"Nid pawb sy'n dweud wrthyf, 'Arglwydd, Arglwydd', fydd yn mynd i mewn i deyrnas nefoedd, ond y sawl sy'n gwneud ewyllys fy Nhad, yr hwn sydd yn y nefoedd.

"Pob un felly sy'n gwrando ar y geiriau hyn o'r eiddof ac yn eu gwneud, fe'i cyffelybir i un call, a adeiladodd ei dŷ ar y graig. Disgynnodd y glaw a daeth y llifogydd, a chwythodd y gwyntoedd a tharo yn erbyn y tŷ hwnnw, ond ni syrthiodd, am ei fod wedi ei sylfaenu ar y graig. A phob un sy'n gwrando ar y geiriau hyn o'r eiddof a heb eu gwneud, fe'i cyffelybir i un ffôl, a adeiladodd ei dŷ ar y tywod. A disgynnodd y glaw a daeth y llifogydd, a chwythodd y gwyntoedd a tharo yn erbyn y tŷ hwnnw, ac fe syrthiodd, a dirfawr oedd ei gwmp."

vii. **TEULU**

Pob teulu yn y nefoedd ac ar y ddaear

Effesiaid 3. 14-19

Oherwydd hyn yr wyf yn plygu fy ngliniau gerbron y Tad, yr hwn y mae pob teulu yn y nefoedd ac ar y ddaear yn cymryd ei enw oddi wrtho, ac yn gweddïo ar iddo ganiatáu i chwi, yn ôl cyfoeth ei ogoniant, gryfder a nerth mewdol trwy'r Ysbryd, ac ar i Grist breswyllo yn eich calonnau drwy ffydd. Boed i chwi, sydd â chariad yn wreiddyn a sylfaen eich bywyd, gael eich galluogi i amgyffred ynghyd â'r holl saint beth yw lled a hyd ac uchder a dyfnder cariad Crist, a gwybod am y cariad hwnnw, er ei fod uwchlaw gwybodaeth. Felly dygir chwi i gyflawnder, hyd at holl gyflawnder Duw.

Hearing and doing

Matthew 7. 21, 24-27

‘Not everyone who says to me, “Lord, Lord”, will enter the kingdom of heaven, but only one who does the will of my Father in heaven.

‘Everyone then who hears these words of mine and acts on them will be like a wise man who built his house on rock. The rain fell, the floods came, and the winds blew and beat on that house, but it did not fall, because it had been founded on rock. And everyone who hears these words of mine and does not act on them will be like a foolish man who built his house on sand. The rain fell, and the floods came, and the winds blew and beat against that house, and it fell - and great was its fall!’

vi. **FAMILY**

Every family in Heaven and on earth

Ephesians 3. 14-19

For this reason I bow my knees before the Father, from whom every family in heaven and on earth takes its name. I pray that, according to the riches of his glory, he may grant that you may be strengthened in your inner being with power through his Spirit, and that Christ may dwell in your hearts through faith, as you are being rooted and grounded in love. I pray that you may have the power to comprehend, with all the saints, what is the breadth and length and height and depth, and to know the love of Christ that surpasses knowledge, so that you may be filled with all the fullness of God.

Yr hyn a gysylltodd Duw Marc 10. 6-9 (10-12) 13-16

Ond o ddechreuad y greadigaeth, yn wryw a benyw y gwnaeth Duw hwy. Dyna pam y bydd dyn yn gadael ei dad a'i fam ac yn glynu wrth ei wraig, a bydd y ddau yn un cnawd. Gan hynny nid dau mohonynt mwyach, ond un cnawd. Felly, yr hyn a gysylltodd Duw, peidied neb ei wahanu."

(Wedi mynd yn ôl i'r tŷ, holodd ei ddisgyblion ef ynghylch hyn. Ac meddai wrthynt, "Pwy bynnag sy'n ysgaru ei wraig ac yn priodi un arall, y mae'n godinebu yn ei herbyn hi; ac os bydd iddi hithau ysgaru ei gŵr a phriodi un arall, y mae hi'n godinebu.")

Yr oeddent yn dod â phlant ato, iddo gyffwrdd â hwy. Ceryddodd y disgyblion hwy, ond pan welodd Iesu hyn aeth yn ddig, a dywedodd wrthynt, "Gadewch i'r plant ddod ataf fi; peidiwch â'u rhwystro, oherwydd i rai fel hwy y mae teyrnas Dduw yn perthyn. Yn wir, rwy'n dweud wrthych, pwy bynnag nad yw'n derbyn teyrnas Dduw yn null plentyn, nid â byth i mewn iddi." A chymerodd hwy yn ei freichiau a'u bendithio, gan roi ei ddwylo arnynt.

Teuluoedd y ddaear

Genesis 12. 1-3

Dywedodd yr Arglwydd wrth Abram, "Dos o'th wlad, ac oddi wrth dy dylwyth a'th deulu, i'r wlad a ddangosaf i ti. Gwnaf di yn genedl fawr a bendithiaf di; mawrygaf dy enw a byddi'n fendith. Bendithiaf y rhai sy'n dy fendithio, a mellithiaf y rhai sy'n dy fellithio, ac ynot ti bendithir holl dylwythau'r ddaear."

What God has joined together

Mark 10. 6-9 (10-12) 13-16

But from the beginning of creation, “God made them male and female.” “For this reason a man shall leave his father and mother and be joined to his wife, and the two shall become one flesh.” So they are no longer two, but one flesh. Therefore what God has joined together, let no one separate.’

(Then in the house the disciples asked him again about this matter. He said to them, ‘Whoever divorces his wife and marries another commits adultery against her; and if she divorces her husband and marries another, she commits adultery.’)

People were bringing little children to him in order that he might touch them; and the disciples spoke sternly to them. But when Jesus saw this, he was indignant and said to them, ‘Let the little children come to me; do not stop them; for it is to such as these that the kingdom of God belongs. Truly I tell you, whoever does not receive the kingdom of God as a little child will never enter it.’ And he took them up in his arms, laid his hands on them, and blessed them.

The families of the earth

Genesis 12. 1-3

Now the Lord said to Abram, ‘Go from your country and your kindred and your father’s house to the land that I will show you. I will make of you a great nation, and I will bless you, and make your name great, so that you will be a blessing. I will bless those who bless you, and the one who curses you I will curse; and in you all the families of the earth shall be blessed.’

Atodiad 4b

SALMAU

Salm 37. 3-5

Ymddiried yn yr Arglwydd a / gwna ddai/oni :
iti gael byw yn y / wlad • mewn cym/deithas • ddi/ogel.
Ymhyfryda / yn yr / Arglwydd :
a rhydd / iti • ddei/syfiad • dy / galon.
Rho dy / ffyrdd i'r / Arglwydd :
ymddiried / ynndo • ac / fe weith/reda.

Salm 67

Siant sengl

Bydded Duw yn drugarog wrthym / a'n ben/dithio :
bydded / llewyrch • ei / wyneb / arnom,
Er mwyn i'w ffyrdd fod yn wybyddus / ar y / ddaear :
a'i waredigaeth y/mysg yr / holl gen/hedloedd.
Bydded i'r bobloedd dy / foli • O / Dduw :
bydded i'r holl / bobloedd • dy / foli / di.
Bydded i'r cenhedloedd lawenhau a / gorfo/leddu :
oherwydd yr wyt ti'n barnu pobloedd yn gywir •
ac yn arwain cen/hedloedd / ar y / ddaear.
Bydded i'r bobloedd dy / foli • O / Dduw :
bydded i'r holl / bobloedd • dy / foli / di.
Rhoes y / ddaear • ei / chnwd :
Duw, ein / Duw ni / a'n ben/dithiodd.
Bendithiodd / Duw – / ni :
bydded holl gyrrau'r / ddaear / yn ei / ofni.

Appendix 4b

Psalms

Psalm 37. 3-5

Trust in the Lord and be / doing / good :
dwell in the land / and be / nourished with / truth.
Let your delight be / in the / Lord :
and he will / give you your / heart's de/sire.
Commit your way to the Lord and put your / trust in / him :
and / he will / bring it to / pass.

Psalm 67

God be gracious to / us and / bless us :
and make his / face to / shine up/on us,
That your way may be / known upon / earth :
your saving / power a/mong all / nations.
Let the peoples / praise you, O / God :
let / all the / peoples / praise you.
O let the nations re/joyce and be / glad :
for you will judge the peoples righteously
and govern the / nations / upon / earth.
Let the peoples / praise you, O / God :
let / all the / peoples / praise you.
Then shall the earth bring / forth her / increase :
and God, our / own / God, will / bless us.
God / will / bless us :
and all the / ends of the / earth shall / fear him.

Psalm 121

Codaf fy llygaid / tua'r • my/nyddoedd :
o / ble y • daw / cymorth • i / mi?
Daw fy nghymorth oddi / wrth yr / Arglwydd :
cre/awdwr / nefoedd • a / daear.
Nid yw'n gadael i'th / droed – / lithro :
ac / nid • yw dy / geidwad • yn / cysgu.
Nid yw / ceidwad / Israel :
yn / cysgu / nac yn / huno.
Yr Arglwydd / yw dy / geidwad :
yr Arglwydd yw dy / gysgod / ar • dy dde/heulaw;
Ni fydd yr haul yn dy daro / yn y / dydd :
na'r / lleuad / yn y / nos.
Bydd yr Arglwydd yn dy gadw / rhag pob / drwg :
bydd yn / cadw / dy – / einioes.
Bydd yr Arglwydd yn gwyllo dy / fynd a'th / ddod :
yn / awr a / hyd – / byth.

Psalm 121

I lift up my eyes / to the / hills :
from / where is my / help to / come?
My help comes / from the / Lord :
the / maker of / heaven and / earth.
He will not suffer your / foot to / stumble :
he who watches / over you / will not / sleep.
Behold, he who keeps watch / over / Israel :
shall / neither / slumber nor / sleep.
The Lord himself / watches / over you :
the Lord is your shade / at your / right / hand,
So that the sun shall not / strike you by / day :
nei/ther the / moon by / night.
The Lord shall keep you / from all / evil :
it is / he who shall / keep your / soul.
The Lord shall keep watch over your going out
and your / coming / in :
from this time / forth for / ever/more.

Atodiad 5

GWEDDIAU / DATGANIADAU ERAILL DROS Y MODRWYAU

- i. Bydded y modrwyau a wisgwch yn symbol o gariad a ffyddlondeb diderfyn ac yn arwydd o'r bywyd a rannwch a'ch parch at eich gilydd.
- ii. Parhaed y modrwyau hyn yr ydych wedi eu cyfnewid yn arwydd o gariad diderfyn a'ch atgoffa mai un cnawd ydych, wedi eich rhwymo ynghyd mewn cyfamod sanctaidd lle na dderfydd cariad, ac nad oes ffiniau i bresenoldeb Duw.
- iii. Pan briodwyd chwi,
fe gyfnewidiwyd yn arwydd o'ch cariad
a'ch ffyddlondeb i'ch gilydd y modrwyau hyn
(y fodrwy hon) yr ydych yn awr yn eu /ei gwisgo.
Bydded iddynt / iddi barhau yn arwydd
o'r addewidion a wnaethoch
ac o'r briodas y gofynasoch i Dduw ei bendithio.
Amen.

Appendix 5

ALTERNATIVE PRAYERS / DECLARATIONS OVER THE RINGS

- i. May the rings you wear be a symbol of unending love and faithfulness, a sign of your shared lives and the honour you have for each other.
- ii. May these rings you have exchanged continue to be a sign of unending love, and remind you that you are one flesh, bound together in a holy covenant, where love has no end, and God's presence has no bounds.
- iii. When you were married, these rings (this ring) you now wear were (was) exchanged as a sign of your love and faithfulness to one another. May they (it) continue to be a sign of the promises you have made, and the marriage you have asked God to bless. **Amen.**

Atodiad 6

BENDITHIO'R DDEUDDYN

- i. Pan fyddwch yn effro a phan fyddwch yn cysgu,
pan fyddwch yn gweithio a phan fyddwch yn gorffwyo,
pan fyddwch yn cytuno a phan fyddwch yn methu
â chytuno,
pan fyddwch ynghyd a phan fyddwch ar wahân,
pan fyddwch gartref a phan fyddwch ymhell i ffwrdd,
amgylchyned Crist chwi a'ch uno yn ei gariad.

A bendithied Duw chwi a'ch cadw, eich llenwi â'i ras
a'ch dwyn i lawenydd y bywyd tragwyddol. **Amen.**

- ii. Goleuer eich cartref â goleuni Duw, fel, pan fo
tywyllwch, y llewyrcha'i gariad a chwalu cysgodion
y nos.

Bydded drysau eich calonnau bob amser yn agored
i roi croeso a chartref i Grist.

Cynheser eich cartref gan fflam dyner yr Ysbryd fel y
bydd eich cariad at eich gilydd bob amser ynghyn ac
yn llawn angerdd.

A bendithied Duw chwi a'ch cadw, eich llenwi â'i ras
a'ch dwyn i lawenydd y bywyd tragwyddol. **Amen.**

- iii. Pan fyddo eich tŷ'n llawn chwerthin a phan fyddo'n
dawel a thrist, byddwch yn ymwybodol bob amser o
bresenoldeb yr Arglwydd sy'n ymgartrefu gyda chwi.

A bendithied Duw chwi a'ch cadw, eich llenwi â'i ras
a'ch dwyn i lawenydd y bywyd tragwyddol. **Amen.**

Appendix 6

PRAYERS OF BLESSINGS OVER THE COUPLE

- i. When you wake and when you sleep,
when you work and when you rest,
when you agree and when you fail to agree,
when you are together and when you are apart,
when you are at home and when you are far away,
may Christ surround you and unite you in his love.

And may God bless you and keep you, fill you with his grace, and bring you to the joy of everlasting life. **Amen.**

- ii. May your home be lit with the love of God,
so that when it is dark his love will glow and dispel the shadows of the night.

May the doors of your hearts always be open,
so that Christ is welcomed and given a home.

May your home be warmed by the gentle flame of the Spirit, so that your love for each other will always be alive and full of passion.

And may God bless you and keep you, fill you with his grace, and bring you to the joy of everlasting life. **Amen.**

- iii. When your house is filled with laughter or when it is sad and low, may you always be aware of the Lord's presence who comes to make his home with you.

And may God bless you and keep you, fill you with his grace, and bring you to the joy of everlasting life. **Amen.**

- iv. Bydded i'r cariad sydd gennych at eich gilydd gyffwrdd â phawb a ddaw drwy ddrws eich cartref.

Bydded i bawb o'ch teulu ddod o hyd i fan lle y gallant ddarganfod sut i garu a bod yn rhydd i fyw fel y dymuna Duw.

Bydded i bawb a fydd yn eistedd wrth eich bwrdd dderbyn maeth cariad Crist sydd yn croesawu pawb sydd mewn angen.

A bendithied Duw chwi a'ch cadw, eich llenwi â'i ras a'ch dwyn i lawenydd y bywyd tragwyddol. **Amen.**

- v. Bendithied Duw Dad eich cartref.

Llanwed Crist eich calonnau â gorlif o gariad.

Lapied yr Ysbryd chwi yn ei gariad a'ch gwau yn un.

A bendithied Duw chwi a'ch cadw, eich llenwi â'i ras a'ch dwyn i lawenydd y bywyd tragwyddol. **Amen.**

- vi. Cadwch eich cariad yn bur i'ch gilydd, ond na chaeed allan byth yr anghenus.

Trysorwch eich cariad at eich gilydd; a'i gadw i losgi yn amgylchiadau cyffredin bywyd.

Tyfed ac aeddfeded eich cariad at eich gilydd; ac nac anghofiwch byth sylfeini eich bywyd ynghyd.

A bendithied Duw chwi a'ch cadw, eich llenwi â'i ras a'ch dwyn i lawenydd y bywyd tragwyddol. **Amen.**

- iv. May all who pass through the doors of your home be touched by the love that you have for one another.

May all whom you call family find a place where they discover how to love and have the freedom to live as God desires.

May all who sit at your table be nourished by the love of Christ who welcomes all who are in need.

And may God bless you and keep you, fill you with his grace, and bring you to the joy of everlasting life. **Amen.**

- v. May God the Father bring his blessing to your home.

May Christ fill your hearts with love that overflows.

May the Spirit enfold you in his love and knit you together as one.

And may God bless you and keep you, fill you with his grace, and bring you to the joy of everlasting life. **Amen.**

- vi. May your love for each other be exclusive; but never exclude those who are in need.

May your love for each other be precious; but never fail to burn in the ordinary situations of life.

May your love for each other grow and mature; but never forget the foundations of your life together.

And may God bless you and keep you, fill you with his grace, and bring you to the joy of everlasting life. **Amen.**

Atodiad 7

YMBILIAU

Fel rheol, bydd y gweddiâu'n cynnwys y themâu a ganlyn:

- *Diolchgarwch*
- *Cynnydd ysbrydol*
- *Ffyddlondeb, llawenydd, cariad, maddeugarwch ac iachâd*
- *Plant, aelodau eraill o'r teulu a chyfeillion.*

Dylid cadw distawrwydd ar ôl pob deisyfiad.

Gellir defnyddio ymatebion priodol, er enghraifft:

Arglwydd, yn dy drugaredd,
gwrando ein gweddi.

Arglwydd, clyw ni.
Arglwydd, yn rasol clyw ni.

Gweddiwn arnat ti, O Arglwydd.
Arglwydd, trugarha.

*Mae'r weddi'n cloi â cholect addas a ddywedir gan yr offeiriad neu
â'r canlynol,
naill ai:*

Dad trugarog,
**derbyn y gweddiâu hyn
er mwyn dy Fab,
ein Gwaredwr Iesu Grist. Amen.**

neu:

Yn eu holl ddyfodol ynghyd bydded iddynt fwynhau
bywydau ei gilydd ac aeddfedu yn y cariad a rannant.
Gofynnwn y pethau hyn trwy Grist ein Harglwydd.
Amen.

Appendix 7

PRAYERS OF INTERCESSIONS

The prayers usually include the following themes:

- *Thanksgiving*
- *Spiritual growth*
- *Faithfulness, joy, love, forgiveness and healing*
- *Children, other family members and friends.*

Silence should be kept after each bidding.

Appropriate responses may be used, for example:

Lord, in your mercy,
hear our prayer.

Lord, hear us.
Lord, graciously hear us.

We pray to you, O Lord.
Lord, have mercy.

*The prayer ends with a suitable collect said by the minister
or the following,*

either:

Merciful Father,
**accept these prayers
for the sake of your Son,
our Saviour Jesus Christ. Amen.**

or:

In all their future together may they enjoy each other's
lives and grow through the love they share.

These things we ask through Christ our Lord. **Amen.**

i. Dduw ffyddlon,
sanctaidd a thragwyddol, ffynhonnell bywyd a tharddle
cariad, rhoddwn iti ddiolch a moliant am
arwain *E* ac *E* i'r diwrnod hwn, a gweddiwn drostynt.
Arglwydd bywyd a chariad:
gwrando ein gweddi.

Bydded eu priodas yn fwrlwm o fywyd gydol eu hoes,
cyfoethoga hi â'th bresenoldeb a'i chryfhau â'th ras;
bydded iddynt gysuro ei gilydd a nerthu ei gilydd
mewn ffyddlondeb ac ymddiriedaeth.
Arglwydd bywyd a chariad:
gwrando ein gweddi.

Deued lletygarwch eu cartref â lluniaeth a llawenydd i
bawb o'u cwmpas; gorlifed eu cariad at gymdogion
anghenus a chofleidio'r trallodus.
Arglwydd bywyd a chariad:
gwrando ein gweddi.

Bydded iddynt ddirnad yn dy air drefn ac amcan i'w
bywydau; a bydded i nerth dy Ysbryd Glân eu tywys
mewn gwirionedd a'u hamddiffyn mewn adfyd.
Arglwydd bywyd a chariad:
gwrando ein gweddi.

Bydded iddynt feithrin eu teulu'n ffyddlon,
gweld eu plant yn tyfu, gorff, meddwl ac ysbryd,
a dod yn y diwedd at derfyn eu hoes yn fodlon
eu calon ac yn gobeithio'n llawen am y nefoedd.
Arglwydd bywyd a chariad:
gwrando ein gweddi.

i. Faithful God,
holy and eternal, source of life and spring of love,
we thank and praise you for bringing *N* and *N* to this day,
and we pray for them.

Lord of life and love:

hear our prayer.

May their marriage be life-giving and life-long,
enriched by your presence and strengthened by your grace;
may they bring comfort and confidence to each other in
faithfulness and trust.

Lord of life and love:

hear our prayer.

May the hospitality of their home bring refreshment and
joy to all around them; may their love overflow to
neighbours in need and embrace those in distress.

Lord of life and love:

hear our prayer.

May they discern in your word order and purpose for
their lives; and may the power of your Holy Spirit lead
them in truth and defend them in adversity.

Lord of life and love:

hear our prayer.

May they nurture their family with devotion,
see their children grow in body, mind and spirit and
come at last to the end of their lives with hearts content
and in joyful anticipation of heaven.

Lord of life and love:

hear our prayer.

- ii. Yn llawn llawenydd dros *E* ac *E*, gweddiwn dros eu bywyd ynghyd.

Bydded eu cariad at ei gilydd yn fwyd a diod iddynt,
Eu parch at ei gilydd yn ffynhonnell eu llawenydd.

Arglwydd yr aelwyd a'r cartref.

Gwranddo ein gweddi y dydd hwn.

neu Arglwydd, yn dy drugaredd,
Gwranddo ein gweddi.

Bydded eu dealltwriaeth o'i gilydd yn sylfaen i faddeuant,
Eu serch at ei gilydd yn fflam i oleuo pob tywyllwch.

Arglwydd yr aelwyd a'r cartref.

Gwranddo ein gweddi y dydd hwn.

neu Arglwydd, yn dy drugaredd,
Gwranddo ein gweddi.

Bydded eu hymrwymiad i'w gilydd yn sicrwydd iddynt,
Eu ffydd yng Nghrist yn ganolbwynt eu tŷ a'u cartref.

Arglwydd yr aelwyd a'r cartref.

Gwranddo ein gweddi y dydd hwn.

neu Arglwydd, yn dy drugaredd,
Gwranddo ein gweddi.

Bydded eu didwylledd yn ffynhonnell tangnefedd.
Deued eu gonestrwydd â chytgord i bob anhawster a wynebant.

Arglwydd yr aelwyd a'r cartref.

Gwranddo ein gweddi y dydd hwn.

neu Arglwydd, yn dy drugaredd,
Gwranddo ein gweddi.

Bydded i'r Arglwydd bob amser le yn eu cartref.
A llais ym mhob peth a wnânt.

Arglwydd yr aelwyd a'r cartref.

Gwranddo ein gweddi y dydd hwn.

neu Arglwydd, yn dy drugaredd,
Gwranddo ein gweddi.

*Os nad yw'r gwasanaeth yn rhan o litwrgi'r Cymun Bendigaid,
gellir terfynu'r Ymbiliad â'r canlynol:*

Wedi ein clymu ynghyd yn ei gariad, daw Crist â ni'n
nes at y Tad, ac felly, yn ei eiriau ef, dyrchafwn ein
lleisiau mewn gweddi: **Ein Tad ...**

- ii. Filled with joy for *N* and *N*, let us pray for their life together.

May their love for each other be their food and drink.
May their respect for each other be the source of their joy.

Lord of hearth and home. *or* Lord, in your mercy.
Hear our prayer this day. **Hear our prayer.**

May their understanding of each other be the foundation of forgiveness.
May their passion for each other be a flame that brings light in the darkness.

Lord of hearth and home. *or* Lord, in your mercy.
Hear our prayer this day. **Hear our prayer.**

May their commitment to each other be their security.
May their faith in Christ be the focal point of their house and home.

Lord of hearth and home. *or* Lord, in your mercy.
Hear our prayer this day. **Hear our prayer.**

May their openness to each other be a source of peace.
May their honesty bring harmony to the difficulties they encounter.

Lord of hearth and home. *or* Lord, in your mercy.
Hear our prayer this day. **Hear our prayer.**

May the Lord always have a place within their home.
May he have a say in all they do.

Lord of hearth and home. *or* Lord, in your mercy.
Hear our prayer this day. **Hear our prayer.**

If the service does not take place within the Liturgy of the Eucharist then the Intercessions may be concluded with the following:

Christ draws us closer to the Father, in an intimate communion of love, and so in his words we raise our voices in prayer: **Our Father ...**

- iii. Gweddiwn dros *E* ac *E*, fod iddynt gydol eu bywyd priodasol ynghyd gadw bob amser yr addewidion a wnaethant.

Rhodded muriau eu cartref iddynt ddiogelwch a sefydlogrwydd, ond heb fyth gau allan ofalon y byd.
Arglwydd Dduw, rhoddwr pob peth daionus,
Gwranddo ein gweddi.

Llewyrched goleuadau eu cartref â chariad a fydd yn wahoddiad i bawb a â heibio ac yn oleuni i'w bywydau.
Arglwydd Dduw, rhoddwr pob peth daionus,
Gwranddo ein gweddi

Bydded drysau eu cartref yn agored i bawb a ddaw yn enw'r Arglwydd, bydded yno groeso cynnes a hael a chariad di-baid.
Arglwydd Dduw, rhoddwr pob peth daionus,
Gwranddo ein gweddi.

Bydded i'w plant gael eu magu mewn cariad, fel y bo eu bywyd teuluol yn ysbrydoliaeth i'r gymuned gyfan ac yn esiampl o'r hyn y mae dilyn yr Arglwydd yn ei olygu.
Arglwydd Dduw, rhoddwr pob peth daionus,
Gwranddo ein gweddi.

Os nad yw'r gwasanaeth yn rhan o litwrgi'r Cymun Bendigaid, gellir terfynu'r Ymbiliad â'r canlynol:

Bydded eu bywyd ynghyd yn arwydd o gariad yr Arglwydd a dywalltodd ei Ysbryd i'n calonau yn llefain 'Abba, Dad,' fel y gallwn ddyrchafu ein lleisiau ag un galon a meddwl, a dweud gyda'n gilydd:
Ein Tad ...

- iii. Let us pray for *N* and *N*, that throughout their married life together they may always keep the promises they have made.

May the walls of their home offer them security and stability but never shut out the concerns of the world.
Lord God, giver of all that is good.

Hear our prayer.

May the lights of their home glow with a love that invites and lights up the lives of all who pass by.
Lord God, giver of all that is good.

Hear our prayer

May the doors of their home be open to all who come in the name of the Lord, where they are welcomed with generous warmth and undying love.
Lord God, giver of all that is good.

Hear our prayer.

May their children be nurtured in love, so that their family life will inspire the whole community with an example of what it means to follow the Lord.
Lord God, giver of all that is good.

Hear our prayer.

If the service does not take place within the Liturgy of the Eucharist then the Intercessions may be concluded with the following:

May their life together be a sign of the loving embrace of the Lord who has poured his spirit into our hearts crying, 'Abba, Father,' so that we can raise our voices with one heart and mind, and say together: **Our Father ...**

Atodiad 8

FFURF AR GYFER CYSEGRIAD YCHWANEGOL

Dad nefol,
gwrando ar y weddi a'r diolchgarwch
a offrymwn trwy Iesu Grist ein Harglwydd,
a gymerodd *fara (a'r) y cwpan* ac a ddywedodd:
Hwn yw fy nghorff (a hwn yw) fy ngwaed.
Cymerwn ninnau *y bara (a'r) y gwin hwn*
a gweddiwn y byddant trwy dy Air a'th Ysbryd
yn sacrament *corff (a) gwaed* Crist. **Amen.**

Appendix 8

FORM FOR ADDITIONAL CONSECRATION

Holy Father,
hear the prayer and thanksgiving
which we offer through Jesus Christ our Lord,
who took *bread (and) the cup* and said:
This is my body (and this is my) blood.
We also take this *bread (and) wine*
and pray that by your Word and Spirit it may be for us
the sacrament of the *body (and) blood* of Christ. **Amen.**

Cydnabyddiaethau

Lluniwyd y Gwasanaethau Priodas (i'w defnyddio yn yr Eglwys yng Nghymru yn ychwanegol at y gwasanaethau a gynhwysir yn Llyfrau Gweddi 1664 a 1984) gan Gomisiwn Ymgynghorol Sefydlog yr Eglwys yng Nghymru ar Litwrgi.

Cyfeiriodd y Comisiwn at ystod eang o ddeunydd wrth baratoi'r Gwasanaethau, ac y mae'n cydnabod y cymorth a'r budd a gafwyd o hynny.

Gwaith gwreiddiol y Comisiwn yw rhannau helaeth o destun y Gwasanaethau, a'r Gwasanaethau fel casgliad. Gwnaeth yr Eglwys yng Nghymru ei gorau i ddarganfod a hysbysu perchenogion hawlfaint pob gwaith a atgynhyrchwyd a sicrhau eu hawdurdod i'w gynnwys. Fodd bynnag, os anwybyddwyd unrhyw waith, torri ei hawlfaint a'i ddefnyddio heb hawl, y mae'r Eglwys yng Nghymru yn ymddiheuro ac, o'i hysbysu o hynny, bydd yn cywiro'r cam wrth ailargraffu'r Gwasanaethau yn y dyfodol.

Gwasanaethau Priodas i'w defnyddio yn yr Eglwys yng Nghymru yn ychwanegol at y gwasanaethau a gynhwysir yn Llyfrau Gweddi 1664 a 1984 a awdurdodwyd gan Gorff Llywodraethol yr Eglwys yng Nghymru.

Ⓜ Hawlfaint Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru a Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2010.

Cedwir pob hawl. Ni chaniateir atgynhyrchu unrhyw ran o'r cyhoeddiad hwn, na'i storio mewn system adfer, na'i drosglwyddo mewn unrhyw ddull na thrwy unrhyw gyfrwng, electronig na mecanyddol, na'i lungopio na'i recordio na dim arall, heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw oddi wrth yr Eglwys yng Nghymru, ac eithrio lle y caniateir hynny'n benodol.

Ni chaniateir atgynhyrchu rhannau sylweddol o ddeunydd hawlfaint sy'n eiddo i'r Eglwys yng Nghymru dan amodau unrhyw drwydded a roddir gan yr Asiantaeth Trwyddedu Hawlfaint Cyfyngedig na'r Gymdeithas Trwyddedu Cyhoeddwy Cyfyngedig.

Acknowledgements

Marriage Services (for use in the Church in Wales, in addition to the services contained in the 1662 and 1984 Prayer Books) were compiled by the Standing Liturgical Advisory Commission of the Church in Wales.

The Commission referred to a wide range of material in the preparation of the Services, and acknowledges the assistance and benefit thereby obtained.

Substantial parts of the text of the Services, and the Services as a compilation are the original creations of the Commission. The Church in Wales has used its best endeavours to ascertain and notify the owners of copyright in all works reproduced in the Services, and to secure their authority to use such works. If, however, any work has been overlooked, and its copyright infringed by unauthorized use, the Church in Wales offers its apology, and following notification of such oversight will rectify the omission in future reprints of the Services.

Marriage Services for use in the Church in Wales in addition to the services contained in the 1662 and the 1984 Prayer Books authorized by the Governing Body of the Church in Wales

© Copyright Church in Wales Publications and the Representative Body of the Church in Wales 2010. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing from the Church in Wales, except as expressly permitted.

Substantial parts of copyright material owned by Church in Wales Publications may not be reproduced within the terms of any licence granted by the Copyright Licensing Agency Limited or the Publishers Licensing Society Limited.

Testunau allan o'r *New Revised Standard Version of the Bible Anglicized Edition*, (h) 1989, 1995, Adran Addysg Gristnogol, Cyngor Eglwysi Crist yn Unol Daleithiau America, defnyddiwyd trwy ganiatâd. Cedwir pob hawl.

Dyfyniadau o'r *Beibl Cymraeg Newydd* a'r *Beibl Cymraeg Newydd Diwygiedig 2004* (h) Cymdeithas (Brydeinig a Thramor) y Beibl, defnyddiwyd trwy ganiatâd. Cedwir pob hawl.

Gweddi'r Arglwydd (h) The English Language Liturgical Consultation (ELLC) 1988.

Hawlfraint (h) Cyngor yr Archesgobion, 2005 yw *Common Worship: Services and Prayers for the Church of England*; atgynhychir y Sallwyr a darnau eraill trwy ganiatâd.

ATGYNHYRCHU

Gellir atgynhychu rhan helaeth o'r *llyfr hwn* a elwir Gwasanaethau Priodas i'w ddefnyddio heb dalu ffi ar yr amod na werthir y copïau, na chynhychir mwy na 250 ohonynt, bod enw'r plwyf, yr eglwys gadeiriol neu'r sefydliad ar y clawr neu'r dudalen flaen ynghyd â'r disgrifiad o'r gwasanaeth a bod cynnwys y gydnabyddiaeth a ganlyn:

Hawlfraint (h) Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru 2010 yw *Gwasanaethau Priodas (i'w defnyddio yn yr Eglwys yng Nghymru yn ychwanegol at y gwasanaethau a gynhwysir yn Llyfrau Gweddi 1664 a 1984)* y cynhwysir deunydd ohono yn y gwasanaethau hyn.

Rhaid i blwyfi sydd am atgynhychu rhan helaeth o'r *llyfr hwn* neu fwy na 250 o gopïau ohono i'w defnyddio ar unrhyw achlysur gael caniatad ymlaen llaw oddi wrth y Rheolwr Cyhoeddiadau yn y cyfeiriad isod.

Dylid bob amser anfon copi, i'w gadw'n gofnod o'r cyhoeddiad, at y Rheolwr Cyhoeddiadau yn y cyfeiriad isod: Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru, 39 Heol y Gadeirlan, Caerdydd CF11 9XF.

Texts from the *New Revised Standard Version of the Bible Anglicized Edition*, © 1989, 1995, Division of Christian Education of the National Council of the Churches of Christ in the United States of America, used as permitted. All rights reserved.

Quotations from *Y Beibl Cymraeg Newydd* and *Y Beibl Cymraeg Newydd Diwygiedig 2004* © (The British and Foreign) Bible Society, used as permitted. All rights reserved.

The Lord's Prayer © The English Language Liturgical Consultation (ELLC) 1988.

Common Worship: Services and Prayers for the Church of England is copyright © The Archbishops' Council, 2005; extracts and the Psalter are reproduced by permission.

REPRODUCTION

A substantial part of *this book* entitled Marriage Services may be reproduced for use and without payment of a fee provided that copies are not sold, no more than 250 are produced and that the name of the parish, cathedral or institution is shown on the front cover or front page with the description of the service and that the following acknowledgement is included:

Marriage Services (for use in the Church in Wales, in addition to the services contained in the 1662 and 1984 Prayer Books) material from which is included in these services is copyright © Church in Wales Publications 2010.

Parishes wishing to reproduce a substantial part of *this book or more than 250 copies* for use on occasions must request, in advance, permission to do so from the Publications Manager at the address below.

In all cases a copy, to be kept as a record of each of the publications, should be sent to the Publications Manager at the address below:

Church in Wales Publications,
39 Cathedral Road, Cardiff CF11 9XF.